

సంపుటి : 73 సంచిక : 33 పుటలు : 52

జాగృతి

కవి 5123 - శ్రీ ప్రవ జ్యేష్ఠ బహుళ చవతి
28 జూన్-04 జూలై 2021

వెల : ₹15/-

జోత్ర అనాథలు

ఇప్పుడు దేశం ముందు నిలిచిన అతి పెద్ద ప్రశ్న- కొవిడ్ మిగిల్చిన అనాథ బాలబాలికల రక్షణ. వారంతా కరోనా చేసిన కన్నీటిబొమ్మలు- దాదాపు 30,000.

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AARM MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

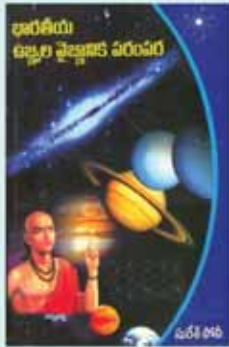
FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

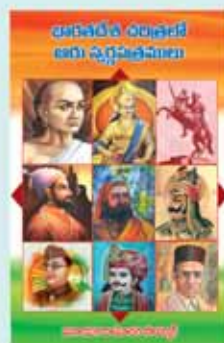
వెల : ₹. 160/-

వెల : ₹. 40/-

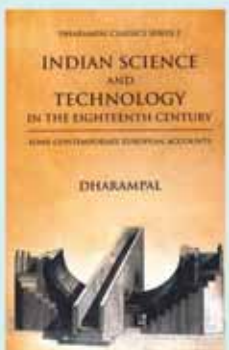
వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 250/-

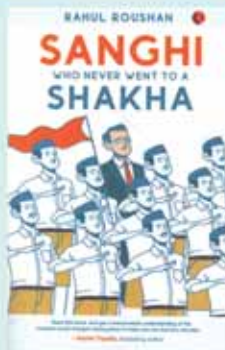
వెల : ₹. 250/-

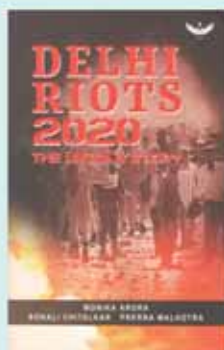
వెల : ₹. 1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)

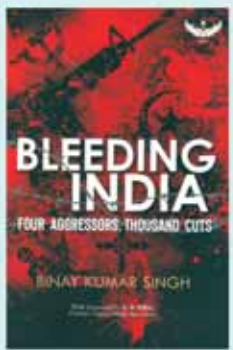
వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 395/-

వెల : ₹. 299/-

వెల : ₹. 399/-

క్రిత్ర, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిస్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweekklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

అసలు ఆ మనుషులే కల్పన. కానీ ఇవి వాళ్ల దెయ్యాలేనంటూ, ఒకే సీసాలో బంధిస్తున్నానంటూ మోఖీ కదతాడా భూతవైద్యుడు. 'రెండు దెయ్యాలనీ ఒకే సీసాలో పెడితే దెయ్యప్పిల్లలు పుట్టేస్తాయి, బహుపరాక్!' అంటుంది మరొక పాత్ర. ఇది 'కన్యాశుల్కం' నాటకంలో సన్నివేశం. నిజానికి ఆ బావతు దెయ్యప్పిల్లలు ఈ పుణ్యభూమిలో పుడుతూనే ఉన్నాయి, యధేచ్ఛగా తిరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఆ బీభత్స వాస్తవం తాజాగా ఓ భూతవైద్యుడి ద్వారా మన సెక్యులర్ వ్యవస్థకి తెలిసింది. ఈ జూన్ 5న లోని (ఘాజియాబాద్) అనేచోట అబ్దుల్ సమద్ సైఫీ అనే వృద్ధ భూతవైద్యుడికి నలుగురు కలసి దేహశుద్ధి చేశారు. భూతవైద్యుడికే దెయ్యం వట్టిన లక్షణాలేవో గమనించి వాళ్లు అలాంటి బడితపూజకీ, వైద్యానికి ఉపక్రమించలేదు సుమ! అతడిచ్చిన తాయెత్తులు వికటించాయట. ఇంతవరకు అయితే ఇదో ప్రహసనమని నవ్వుకోవచ్చు. కానీ కథ ఇక్కడ ఘోరమైన నెత్తుటి మలుపు తీసుకోబోయి అగింది. ఈ దెయ్యాల అప్రతిహత వికృత క్రీడ వెల్లడైంది.

జూన్ 14న ఒక వీడియో వైరల్ అయింది. అందులో ఉమేద్ పెహల్వాన్ ఇద్రిస్ అనే సమాజ్ వాదీ పార్టీ నాయకుడు అదే భూతవైద్యుడిని పక్కన పెట్టుకుని ప్రమాదకరమైన ఆరోపణ చేశాడు. హిందుత్వవాదులు 'జైశ్రీరామ్' అని పలకాలంటూ ఈ అమాయక, వృద్ధ భూతవైద్యుడిని చావబాదారన్నదే ఆ ఆరోపణ. రుజువు కోసం వీడియో చూపించాడు. జూన్ 7న భూతవైద్యుడే కేసు పెట్టాడు కూడా. అయితే, ఉమేద్ తరువాత పత్తా లేకుండా పోయాడు. నాలుగు రోజుల తరువాత వలపన్న ఢిల్లీలో అరెస్టు చేసి తీసుకు వచ్చారు ఉత్తరప్రదేశ్ పోలీసులు. ఇంతకీ భూతవైద్యుడు ఇచ్చిన ఫిర్యాదులో తనను జైశ్రీరామ్ అని చాటమంటూ కొట్టారని గాని, గెడ్డం గొరిగారని కాని లేకపోవడమే కొనమెరుపు. మరి, వారానికల్లా మాట ఎలా మారింది? అదేమీ తాయెత్తు మహిమ కాదు. సమాజ్ వాదీ శైలిలో ఉమేద్ చేసిన రాజకీయ గారడీ. అందుకే అతడు పలాయనం చిత్తగించాడు. నిజాతేమిటో అక్కరలేదు. వాటిని రూఢి చేసుకునే సంస్కృతి అసలే లేదు. దున్నపోతు ఈనిందంటే దూడను కట్టేయ్యమని అరిచే స్వయం ప్రకటిత సెక్యులరిస్టులు ఉమేద్ ట్పీట్ కు

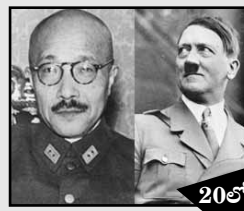
శాలివాహన 1943 శ్రీ ఘన జ్యేష్ఠ బహుళ చవితి

ముఖపత్ర కథనం
కొత్త అనాథలు

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం
మృతులు పిటిషన్లు
దాఖలు చేయరు..

కొత్త ధారావాహిక
ఎక్కడలచిన నావ పడబడి లేటు
- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

జాగృతి

సంపాదక్రియం

తమదైన శైలిలో వెనువెంటనే భాష్యాలు వెలగబెట్టారు. పాచిపాటతో దేశమంతా దుర్గంధం నింపాలని చూశారు. వాళ్లెవరో చూస్తే, వాళ్ల ధ్యేయం ఏమిటో ఒక్క లిప్తలోనే గ్రహించవచ్చు.

రాణా ఆయాబ్, సాబా నక్ష్వి మహమ్మద్ జుబేరీల మీద, 'ది వైర్' అనే వార్తా కథనాల వేదిక మీద, ట్విటర్ మీద, ముగ్గురు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రముఖులు -సల్మాన్ నిజామి, మసూర్ ఉస్మాని, షమా మహమ్మద్ మీద ఉత్తరప్రదేశ్ పోలీసులు కేసులు పెట్టారు. మతోన్మాదాన్ని రెచ్చగొట్టే ఉద్దేశంతో మతాల మధ్య సామరస్య పూర్వక వాతావరణాన్ని భగ్నం చేయడమే లక్ష్యంగా వీళ్లు పోస్టులు పెట్టారనీ, వ్యాఖ్యలు చేశారనీ, నకిలీ పోస్టులు నలుగురికీ పంచారనీ పోలీసుల

సెక్యులరిస్టు భూతవైద్యం

ఆరోపణ. భూతవైద్యుడికి దేహశుద్ధి చేసినవారు ముగ్గురు ముస్లింలే. వాళ్లే- పర్వేష్ గుజ్జర్, కల్లు గుజ్జర్, అదిల్. అతడి దగ్గర కొన్న తాయెత్తు బెడిసి కొట్టించన్న నమ్మకమేదో కుదిరి కక్ష తీర్చుకున్నారు. ఇందులో మత కోణం లేదు, స్వీట్స్ తొలగించమంటూ లోన్ స్పేషన్ పోలీసులు తాఖీదు ఇచ్చినా 'భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛే ఊపిరి'గా ఉండే ట్విటర్ ఖాతరు చేయలేదు. ఫలితం- న్యాయపరమైన రక్షణ కవచం తొలగిన తరువాత దాని మీద మొదటి కేసు నమోదైంది. కేసులో ఇంకొన్ని విచిత్రాలు బయటకు వచ్చే అవకాశం లేకపోలేదు.

గడచిన ఏడేళ్లుగా బీజేపీ, మోడీ ప్రభుత్వాల మీద విషం చిమ్మే కార్యక్రమాన్ని అవిశ్రాంతంగా చేస్తున్న ముఠాలోని వారే వీరంతా. మేధావుల ముసుగులో చెలామణి అవుతున్న సంఘ విద్రోహులే. తాజాగా భూతవైద్యుడి వివాదంలో

అరెస్టయినవారు నిజాలు బయటపెడుతున్నప్పటికీ వాక్ స్వాతంత్ర్యాన్ని అణచివేయడమే బీజేపీ పనిగా పెట్టుకుందని పచ్చి అబద్ధాలు పేలుతూనే ఉన్నాయి వీళ్లు. వాక్ స్వాతంత్ర్యం అంటే అబద్ధాల ప్రచారమేనా! మతాల మధ్య సామరస్యాన్ని ధ్వంసం చేయడమేనా! బిల్లీ పెరిగియో అనే వ్యాసకర్త జూన్ 18న ట్విటర్లో పెట్టిన వ్యాసం చూడండి! భూతవైద్యుడి కిరాయి పలుకులు, కుహనా మేధావులు, ఉదారవాదుల ముసుగులో ఉన్న ముస్లిం మతోన్మాదుల రాతల గురించే ఈ వ్యాసం. అయినప్పటికీ జుగుప్సాకరమైన తెంపరితనం. తొలివాక్యమే, భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛను హరించడానికి భారత అధికార యంత్రాంగం పత్రికాస్వేచ్ఛ మీద, సామాజిక మాధ్యమాల మీద మరొకసారి విరుచుకుపడిందట. వ్యాసకర్త తన గుండెలోపలి ఉన్నాడాన్ని దాచుకోలేదు. ముగ్గురు ముస్లిం జర్నలిస్టులనీ, ముగ్గురు ముస్లిం కాంగ్రెస్ నేతలనీ అధికార బీజేపీ లక్ష్యంగా చేసుకుందని తీర్పు ఇచ్చారు. రాణా ఆయాబ్ ఎవరు? అబద్ధాలకు చిరునామా. విష ప్రచారానికి విలాసం. కొవిడ్ 19 రెండోదశ నివారణలో భారత ప్రభుత్వం ఘోరంగా విఫలమైందంటూ 'టైమ్', 'వాషింగ్టన్ పోస్ట్' పత్రికలలో అసత్యాలు పోగేసిన ఘనరాలు ఈమె. ఇంతకీ ఈమె రాతలను గతంలో తెహెల్లా అనే బీజేపీ పచ్చి వ్యతిరేక పత్రిక చెత్తబుట్టలోకి విసిరేసింది. పైగా అవి గుజరాత్లో జరిగిన ఇప్రత్ జహాన్ ఎన్కౌంటర్ కథనాలు. అన్నీ దొంగ కథనాలే. కానీ ఆ రెండు విదేశీ పత్రికలు ఇంగితజ్ఞానం లేకుండా నెత్తిన పెట్టుకుంటున్నాయి. భారతీయ సమాజంలో లేని అసహన దెయ్యాన్ని చూపే ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి.

ముస్లిం మతోన్మాదం, కుహనా సెక్యులరిజం అనే దెయ్యాల జంట అదుపు లేకుండా కని, ప్రపంచం మీదకు వదిలిపెడుతున్న ఈ బాపతు సంతానాన్ని ఇంకెంత కాలం భరించాలో ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిందే. అయోధ్య రామాలయ నిర్మాణాన్ని భరించలేని ఈ దెయ్యాలు, యూపీ ఎన్నికలు సమీపిస్తుండడంతో రెచ్చిపోతున్నాయి. ఇకనైనా వీటి భారతీయ వ్యతిరేక భావాలను, వ్యతిరేక విశ్వంఖల ప్రచారాన్ని చట్టాలనే సీసాలలో కుక్కి మూతలు బిగించవలసిందే.

28 జూన్ 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

23లో

ప్రత్యేక వ్యాసం
అడవిబిడ్డల పోరాటం..
అల్లూరి నాయకత్వం

కథ

కంపిలి రాయలు

- యస్.డి.వి. అజీజ్

32లో

36లో

మేరీక్యూలీ వర్ధంతి
'నోబెల్ లోక' విహరణ

అంతర్జాతీయం

చైనా, రష్యా 'అణు'బంధం

బహిర్గతం

38లో

అధ్యాత్మికం	-	11
ఎవరి ప్రయోజనాల కోసం (తెలంగాణ)	-	14
అభివృద్ధి పేరుతో ప్రజలపై ఆర్థికభారం! (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	16
నివాళి	-	19
మరణం - మానవీయత (విశాఖం)	-	26
బంగ్లా చొరబాటుదారుల గుండెల్లో భూకంపం (జాతీయం-1)	-	28
వీరులారా.. వందనం! (సంస్కరణ)	-	30

భావకవిత్వంలోక విహారి బసవరాజు (సాహిత్యం)	-	40
తనకు తానే సాటి ! (క్రీడ)	-	43
వార్తా విశేషాలు	-	44
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం	-	49
పాస్ ఇండియా మోజులో టాలీవుడ్! (సినిమా)	-	50

ఒక మహా యుద్ధం, ఒక మహా ప్రకృతి విలయం, భూకంప జీభత్సం మానవాళిని భయానకంగా గాయపరిచి వెళ్తాయి. కొవిడ్ 19 కూడా అంతటి లోతైన గాయమే చేసింది. కొవిడ్తో జరుగుతున్న ఈ భీకర సమరంలో చుక్క రక్తం కూడా చిందలేదు. కానీ కొన్ని లక్షల మంది వారాల వ్యవధిలో ఆ యుద్ధంలోనే నేలకొరిగిపోయారు. పెనుగాలి సవ్వడి లేదు, వానలేదు. పిడుగులు లేవు. ఇళ్లు కూలలేదు. కానీ వందల తుపానుల శక్తితో కొవిడ్ మహమ్మారి కుటుంబాలను విచ్ఛిన్నం చేసింది. అర్థిక వ్యవస్థను ఒక దశాబ్దం వెనక్కి విసిరేసింది. ఐదారు రోజుల వ్యవధిలో వేలాది కుటుంబాలను దారిద్ర్య రేఖ దిగువకు ఈడ్చేసింది. ఇప్పుడు భారతీయ సమాజం ముందు నిలిచిన అతి పెద్ద ప్రశ్న- కొవిడ్ మిగిలిన అనాథ బాలబాలికల రక్షణ. శతాబ్దాల పాటు భారతీయులను కబళించిన అంటు వ్యాధులూ, యుద్ధాలూ, దుర్భిక్షాలూ అవి మిగిలిన అమానవీయ అనుభవాలను మనం చదువుకున్నాం. వాటికి ఏమీ తీసిపోని భయానక దృశ్యాలను కరోనా కారణంగా ఈ తరం వారమంతా చూస్తున్నాం. మిగిలిన విషాదాల మాట ఎలా ఉన్నా ఆ దృశ్యాలన్నింటిలోను మనసులను విచలితం చేస్తూ ఆ బాలబాలికల దయనీయ స్థితి కనిపిస్తుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే వీరంతా కరోనా చేసిన కన్నీటి బొమ్మలు. వేయి రెండు వేలూ కాదు, దాదాపు 30,000.

కొత్త అనాథలు

మార్చి, 2020లో భారతదేశం కరోనాతో పోరాటం ఆరంభించింది. కంటికి కనిపించని ఈ శత్రువుతో సమరం సాగే కొద్దీ, కొత్త కొత్త సమస్యలు వెలుగు చూస్తున్నాయి. హఠాత్తుగా తెర మీదకు వస్తున్నాయి. మొదటిగా బయటపడిన సమస్య ఉపాధి అవకాశాలు, ఉద్యోగాలు కనుమరుగు కావడం. ఆపై వలస కార్మికుల సమస్య, అత్యంత సహజంగా కొనుగోలు శక్తి పడిపోవడం, స్థానాలలో సమస్యలు, అద్దె ఇళ్ల సమస్యలు, అసుపత్రుల ఆశక్తత.... ఇలా. వీటి మధ్య కనిపించే మరొక పెద్ద సమస్య - కొవిడ్ కారణంగా అమ్మానాన్న ఇద్దరూ లేదా వారిలో ఒకరిని కోల్పోయి దిక్కు తోచకుండా ఉన్న బాల బాలికల భవిష్యత్తు. అదే సమయంలో వారి రక్షణ. నిరుడు ఏప్రిల్ నుంచి ఈ సంవత్సరం జూన్ ఆరంభం వరకు అందిన సమాచారం మేరకు ఇలాంటి బాలబాలికల వివరాలు నిస్సందేహంగా కలవర పరిచేవిగానే ఉన్నాయి. ఈ కలవరానికి రెండు మూడు క్రూరమైన చీకటికోణాలు ఉన్న సంగతిని విస్మరించలేం. వీరి పెంపకం బాధ్యత, చదువు సంధ్యలు, భవిష్యత్తు ఒక కోణమైతే, అక్రమ రవాణా, శ్రమ దోపిడీ దేశం ముందు ఉన్న అతి పెద్ద సవాళ్లు. దీని మీద సుప్రీంకోర్టు సైతం నందేహాలు, భయాందోళనలు వ్యక్తం చేయడం అందుకే. క్రైస్తవ

మిషనరీల కన్ను కూడా వీరి మీద పడిందంటూ కొన్ని హిందూ ధార్మిక సంస్థలు ఆరోపిస్తున్న సంగతిని పరిగణనలోనికి తీసుకోవలసిందే.

రెండోదశ కొవిడ్ తెచ్చిన ఉత్పాతం

దేశంలో అనాథల సంఖ్యను కొవిడ్ రెండోదశ దారుణంగా పెంచిందని బాలల హక్కుల పరిరక్షణ కమిషన్ ఢిల్లీ శాఖ అధ్యక్షుడు అనురాగ్ కుందు అన్నారు. ఇంత స్వల్ప వ్యవధిలో ఇన్ని చావులు తాను ఎన్నడూ చూడలేదని, మృతులంతా తమ తమ సంతానాన్ని అలా వదిలి నిస్సహాయంగా వెళ్లిపోవలసి వచ్చిందని కుందు చెప్పారు. ఇవాళ ఈ అనాథలు ఎదుర్కొంటున్న వాతావరణాన్ని అత్యవసర పరిస్థితిగా పరిగణించాలని కూడా ఆయన సూచించారు. శ్రీలంక దేశ జనాభా కంటే మన దేశంలో ఉన్న అనాథలు, దిక్కులేని పిల్లలే ఎక్కువ. యునెస్కో లెక్కలు చూస్తే హృదయం ద్రవిస్తుంది. రెండోదశ కొవిడ్ ఆ విషాదాన్ని ఇంకాస్త పెంచింది.

దిక్కుతోచని బాల్యం

బాలల హక్కుల పరిరక్షణ జాతీయ కమిషన్ (ఎన్సీపీసీఆర్) జూన్ రెండోవారంలో సుప్రీం కోర్టుకు అందించిన వివరాల ప్రకారం ఏప్రిల్ 2020- జూన్ 5, 2021 మధ్య కొవిడ్ కారణంగా 30,071 మంది బాలులు అనాథలయ్యారు. వీరిలో అత్యధికంగా

8-13 సంవత్సరాల వయసుల వారే 39 శాతం ఉన్నారు. కొవిడ్ బాధల కారణంగా కొన్ని కుటుంబాలు వదిలించుకున్న బాలలు కూడా వీరిలో ఉండడం విశేషం. ఇంకొంచెం వివరాలలోకి వెళితే, అమ్మ, నాన్న ఇద్దరినీ కోల్పోయిన వారు 3,621 మంది అని సుప్రీంకోర్టుకు కమిషన్ తెలియచేసింది. అమ్మ లేదా నాన్నలలో ఒకరిని కోల్పోయిన వారే ఎక్కువ. వీరు 26,176 మంది. 274 మంది మరీ దురదృష్టవంతులు. వీరిని వారి పెద్దలు వదిలి పెట్టేశారు. అయితే వీరంతా కరోనా చావుల కారణంగానే అనాథలైనారని చెప్పడం కాదు. ఆ మహమ్మారి ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా వీరందరినీ ఇలాంటి దుస్థితిలోకి నెట్టేసింది. ఈ 30,000 మందిలో బాలురు 15,620. బాలికలు 14,447. ట్రాన్స్ జెండర్లు నలుగురు.

అదేం చిత్రమో, 8-13 వయసు ఉన్న బాల బాలికలే ఈ పరిస్థితికి బలి కావడం కనిపిస్తున్నది. ఈ వయసుల వారే 11,815 మంది ఉన్నారు. 16-18 వయసుల వారు 5,339 మంది. మూడేళ్ల లోపు చిన్నారులు 2,900 మంది ఉన్నారు. 4-7 సంవత్సరాల వయసుల వారు 5,107 మంది. ఇక 14-15 ఏళ్ల వారు 4,908 మంది. ఇప్పటికీ ఈ గణాంకాలు సంపూర్ణమని చెప్పడం సాధ్యం కాదు. అప్పటికీ అందిన సమాచారం మేరకు సుప్రీంకోర్టుకు సమర్పించినవి మాత్రమే.

కరోనా వైరస్ మొత్తం ప్రపంచాన్ని బాధించింది. కుటుంబాలను విచ్ఛిన్నం చేసి, అనాథల సంఖ్య పెంచింది. భారతదేశం వరకు ఈ సమస్య మరింత జటిలమైనది. ముఖ్యంగా కొవిడ్ పేద పిల్లలను మరింత ప్రమాదంలోకి నెట్టింది. 130 కోట్లకు పైగా ఉన్న భారత జనాభాలో 27 శాతం 14 ఏళ్ల లోపువారే. రెండోదశ కరోనా ఈ వయసు వారి భవిష్యత్తునే ప్రశ్నార్థకం చేసింది. అందుకే మన దేశంలో రెండోదశ కొవిడ్ బాలలకు తెచ్చిన ముప్పు మరెక్కడా లేనంత క్రూరంగా ఉందంటే అతిశయోక్తి కాదు.

మహారాష్ట్రదే అగ్రస్థానం

దేశం మొత్తం మీద కరోనా తీవ్రంగా తాకిన రాష్ట్రం మహారాష్ట్ర. అనాథ బాలల సంఖ్య కూడా అక్కడే ఎక్కువగా ఉన్నట్టు బాలల హక్కుల పరిరక్షణ కమిషన్ సుప్రీంకోర్టుకు నివేదించింది. అక్కడ కరోనా కారణంగా అనాథలైన బాలబాలికలు 7,084. అంటే దేశం మొత్తం మీద అనాథలైన వారిలో 24 శాతం. వీరిలో 217 మంది తల్లిదండ్రులు ఇద్దరినీ కోల్పోయారు. తల్లి లేదా తండ్రిని కోల్పోయిన వారు 6,865. తరువాత స్థానంలో ఉత్తరప్రదేశ్ నిలిచింది. రాష్ట్రంలో 3,172 మంది అనాథలుగా ఉన్నారు. కుటుంబీకులు వదిలేసిన బాలలు ఇద్దరు. రాజస్థాన్ (2,482), హరియాణా (2,438), మధ్యప్రదేశ్

(2,243), ఆంధ్రప్రదేశ్ (2,089), కేరళ (2,002), బిహార్ (1,634), ఒడిశా (1,073)ల లోను కరోనా బాధిత బాలబాలికలు ఉన్నట్టు తేలింది. రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలు, బాల స్వరాజ్ పోర్టల్ అందించిన సమాచారం మేరకు కమిషన్ సుప్రీంకోర్టుకు ఈ గణాంకాలతో నివేదికను సమర్పించింది. తరువాత కాలంలో అంటే జూన్ 5 తరువాత కూడా తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన బాలబాలికల వివరాలనూ విస్తరించలేం. కారణాలు ఏమిటో తెలియకున్నా, అన్ని రాష్ట్రాల, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల సమాచారం ఇందులో లేదు. కాబట్టి ఈ సంఖ్య ఇంకా ఎక్కువగా ఉంటుందని అనుకోవడమే వాస్తవికత అనిపించు కుంటుంది. జూన్ 19 నాటికి దేశంలో మొత్తం కరోనా బాధితుల సంఖ్య 29,823,546. కోలుకుని బయటపడినవారు 28,678,390. మృతులు 3,85,167 (ఒక శాతం). కాబట్టి కరోనా కారణంగా నష్టపోయిన బాలల సంఖ్య ఇంకాస్త ఎక్కువే ఉంటుందన్న అంచనాను నిరాకరించలేం. కరోనాతో మరణించిన పిల్లలు కూడా లేకపోలేదు.

అంతమంది ఆకలితో అలమటిస్తున్నారో!

కరోనా కారణంగా తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన పిల్లలు ఎంతమంది ఇంత సువిశాల దేశంలో వీధులలో ఆకలితో అలమటిస్తూ సంచరిస్తున్నారో మాకు తెలియదు అంటూ మే మాసాంతంలో భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఆవేదన వ్యక్తం చేసింది. ఇలాంటి పిల్లలను తక్షణం గుర్తించి వారికి అన్ని వసతులు కల్పించాలని సుప్రీంకోర్టు జిల్లాల అధికారులను ఆదేశించింది. తిండితిప్పలు లేకుండా వారు రోజుల తరబడి ఉండడం ఎంత దుర్భరమో గ్రహించాలని కోరింది. అలాంటి వారి క్షోభను గుర్తు చేసుకుంటే గుండె తరుక్కుపోతున్నదని జస్టిస్ ఎల్ నాగేశ్వరరావు, జస్టిస్ అనిరుద్ధ బోసల ధర్మాసనం వ్యాఖ్యానించింది. ఇలాంటి పిల్లల సంఖ్య పత్రికలు ఇస్తున్న దాని కంటే, అధికారులు ఇస్తున్న సంఖ్య కంటే

ఎక్కువే ఉండవచ్చునని జస్టిస్ రావు అభిప్రాయపడ్డారు. 2020 మార్చి తరువాత నుంచి ఇలా అనాథలుగా మిగిలిన వారి బాగోగులు వెంటనే పట్టించుకోవాలని కోర్టు కోరింది. ఈ నేపథ్యంలోనే బాలికల అక్రమ రవాణా అధికమైందని వార్తలు వస్తున్నాయని అమిక్స్ క్యూరీ, న్యాయవాది గౌరవ్ అగర్వాల్ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. ఇలా అక్రమ రవాణాకు బలి కావడానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉన్న బాలబాలికలను వెంటనే గుర్తించి రక్షించడానికి, తక్షణమే వారికి నదుమాయాలు అందేలా చూడడానికి ప్రత్యేక టాస్ఫోర్సులు అవసరమవుతాయని అగర్వాల్ కోర్టుకు సూచించారు.

నిజానికి కొవిడ్ రాకకు పూర్వమే దేశంలో అనాథ బాలల సమస్య తీవ్రంగానే ఉంది. 2019 అక్టోబర్లో ప్రభుత్వ చైల్డ్లైన్ పోర్టల్ అందించిన వివరాల ప్రకారం దేశంలో 25 మిలియన్లు (2007 గణాంకాల ప్రకారం, యునెస్కో సేకరించినది), అంటే రెండుకోట్ల యాభయ్ లక్షల మంది అనాథ బాలలున్నారు. ఇప్పుడు కొవిడ్ ఆ సమస్యను ఇంకాస్త తీవ్రం చేసింది. మరొక అధ్యయనం ప్రకారం నాలుగున్నర కోట్ల దిక్కులేని పిల్లలు ఉన్నారు. ఇన్ని లెక్కలు ఎందుకంటే ఇప్పుడు ఉన్న ప్రణాళికా సంఘం వీరి గురించి ఎలాంటి గణాంకాలు సేకరించలేదు. ఏమైనప్పటికీ ఈ దేశంలో కొన్నికోట్ల మంది అనాథలు ఉన్నారు. కొవిడ్ కారణంగా అనాథలైన పిల్లల గణాంకాలు కూడా వేర్వేరు అంకెలనే చూపుతున్నాయి. అయినా కొవిడ్ వేల సంఖ్యలో అనాథలను మిగిల్చిన మాట నిజం.

మోయలేని బాధ్యత?

కొవిడ్ నేపథ్యంలో తల్లీ, తండ్రో, లేదా ఇద్దరూ కరోనాతో కన్నుమూసి కొన్ని వారాలు గడిచి పోయినప్పటికీ ఆ సమాచారం తెలియని అమాయక బాలల సంఖ్య కూడా తక్కువేమీ కాదు. ఏదో ఒకరోజు అమ్మ/నాన్న మళ్లీ వస్తారనే వారి నమ్మకం. ఇలాంటి

పిల్లలను కొందరు తాత్కాలికంగా చేరదీస్తున్నారు. కానీ ఎవరి పరిస్థితులు వారివి. దీనికి తోడు కరోనా తెచ్చిన విపత్కర పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కొన్ని కుటుంబాల వారు ఇలాంటి పిల్లలను సాకే ఆశ్రమాలు, ప్రభుత్వ/ప్రభుత్వేతర సంస్థల కోసం వాకబు చేయడం కూడా మొదలయింది. ఆ పిల్లల సమీప బంధువులు కూడా ఇదే బాటలో ఉన్నారని కొన్ని నివేదికలు వస్తున్నాయి. కొంత జ్ఞానం తెలిసిన పిల్లల పరిస్థితి మరొక రకం. వీరికి పరిస్థితి గురించి కొంత అవగాహన ఉంటుంది కాబట్టి భవిష్యత్తు గురించి తీవ్రమైన బెంగతో ఉంటున్నారు. కొన్నిలింగ్ కోసం ఫోన్లు చేస్తే పది నిమిషాలకీ, పదిహేను నిమిషాలకీ కూడా వీరి నోటి నుంచి మూటరావడం లేదని మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. కొందరు స్తోమత లేక, కొందరు చిరకాలం అనాథల బాధ్యతను స్వీకరించే ధైర్యం, వాతావరణం లేక ఆశ్రమాల వైపు చూస్తున్నారు. 'ఈ పిల్లలను పెంచే తాహతు లేదు. కానీ మా పిల్లల పిల్లలే వీళ్లు. కుటుంబ వారసులు

కూడా. అయినా పెంచుకోలేం. అలా అని వదిలి పెట్టలేం.' ఇదీ కొందరు వృద్ధుల పరిస్థితి. కాటికి కాళ్లు చాచుకున్న మా సంరక్షణలో పిల్లలు ఉంటే, మా తరువాత ఎలా? అన్నది ఇంకొందరి ప్రశ్న. ఈ దుస్థితి, అది తెచ్చిన విషాదం హద్దులు లేనివని అర్థమవుతుంది. తెలుగు టీవీ చానళ్లు కూడా ఇలాంటి కుటుంబాలు, బాలల గురించి వందలాది ఘట్టాలను వీక్షకుల ముందుకు తెస్తున్నాయి. ఇవన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల దృష్టికీ, దాతలూ, నిజమైన స్వచ్ఛంద సంస్థల దృష్టికీ వెళితే గొప్ప మేలే జరుగుతుంది. వీరికి అండగా ఉండడం సామాజిక బాధ్యత. సమష్టి బాధ్యత అన్న విషయాన్ని చక్కగానే తెలియచేస్తున్నాయి.

దత్తత స్వీకారానికి వెనుకంజ

ఇలాంటి పిల్లలను తాత్కాలికంగా ఆదుకునే వారు కనిపిస్తున్నారు కానీ, శాశ్వత ప్రాతిపదికన దత్తత చేసుకోవడానికి ముందుకు వస్తున్నవారు చాలా తక్కువని బాలల హక్కుల పరిరక్షణ కమిషన్ ఢిల్లీ శాఖ అధ్యక్షుడు కుందు అంటున్నారు. దత్తత స్వీకారం

కాకుండా పెంపకానికే ఎక్కువ మంది బంధువులు ముందుకు వస్తున్నారు. నిజానికి దేశంలో దత్తత చట్టాలు చాలా కఠినంగా ఉన్నాయి. చట్టాలలో ఈ కారిన్యం అనివార్యమే కూడా. ప్రతి రాష్ట్రంలోను బాలల పరిరక్షణ, సంక్షేమం కోసం ఉద్దేశించిన కమిషన్లు ఉన్నాయి. ఇవే జిల్లా స్థాయిలో అధికారులను నియమిస్తాయి. రకరకాలుగా ఇబ్బందుల పాలవుతున్న చిన్నారుల గురించి వీరే సమాచారం అందిస్తారు. పిల్లలను దత్తత తీసుకోవాలంటే ఇందుకు ఉద్దేశించిన ఒక జాతీయ స్థాయి పోర్టల్ ద్వారానే సాధ్యం. కారణాలు ఏమైనా దేశంలో దత్తత విధానం చాలా మందకొడిగా ఉంది. మార్చి 2020 నాటి గణాంకాలు చూస్తే ఆ నెలలో కేవలం 3,351 మంది చిన్నారులే దత్తత వెళ్లారు (అదే అమెరికాలో అయితే 2019, మార్చిలో దత్తత వెళ్లిన బాలల సంఖ్య 66,000).

సామాజిక మాధ్యమాలతో మోసం

నిజానికి ఇప్పుడు ఈ అనాథలకు తాము సాయం

కరోనా కట్టడిలో ఆయ

ఒక వైద్య శాస్త్ర నిపుణునిగా ఆయన చేసిన హెచ్చరికను పరిగణనలోనికి తీసుకోవాలి. ఇందుకు కేంద్రం, చాలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సంసిద్ధంగానే ఉన్నట్టు కూడా వార్తలు వస్తున్నాయి. ఈ దశ పిల్లల మీద గట్టి ప్రభావం చూపుతుందంటూ వస్తున్న వార్తలకు ఆధారం ఏదీ లేదని కూడా డాక్టర్ గులేరియా మళ్లీ చెప్పారు. అయినా ఈ అంశం మీద ఇప్పటికీ భిన్నాభిప్రాయాలే వెలువడుతున్నాయి తప్ప, ఏకాభిప్రాయం లేదు. అయినప్పటికీ పిల్లల వైద్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుంటూ కేంద్రం, రాష్ట్రాలు భవిష్యత్ కార్యాచరణను రూపొందిస్తున్నాయి. పిల్లల మీద ప్రభావం చూపుతుందని కొందరు భావించడానికి కారణం-ఆ వయసు వారికి వ్యాక్సినేషన్ ఆరంభం కాలేదు. అయినా కరోనా మూడోదశను ఎదుర్కొనే సామర్థ్యం భారత్కు ఉందని చెప్పడానికి అనేక కారణాలు కూడా ఉన్నాయని నిపుణులు చెబుతున్నారు. మూడోదశ ప్రవేశించే సమయానికి వ్యాక్సినేషన్ చాలావరకు పూర్తి అవుతుంది. రెండోదశ కంటే మూడోదశలో తక్కువ కేసులే నమోదయ్యే అవకాశం ఉందన్న అంచనా మరొకటి. ఏమైనప్పటికీ, మూడోదశ తీవ్రంగా ఉంటుందని భావిస్తున్నవారు, ఉండదని చెప్పేవారు ముక్తకంఠంతో చెబుతున్నది మాత్రం కరోనా నిబంధనలను ఇంకొంత కాలం కఠినంగా పాటించక తప్పదు. పరిశుభ్రతను, మాస్కును ఇక

జీవితంలో భాగం చేసుకోక తప్పదు.

కరోనా వైరస్ రూపు మార్చుకుంటున్న కారణంగా కరోనా మూడోదశ సెప్టెంబర్/అక్టోబర్ ప్రాంతంలో రావచ్చునని, అయితే దానిని భారత్ సమర్థంగానే ఎదుర్కొంటుందని ప్రపంచ ప్రఖ్యాత వార్తా సంస్థ రాయిటర్స్ అంచనా వేస్తోంది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కరోనా మీద అధ్యయనం చేస్తున్న 40 మంది వైద్యరంగ నిపుణులు, వైద్యులు, శాస్త్రవేత్తలు వైరాలజిస్టులు, ఎపిడమాలజిస్టులు వెల్లడించిన అభిప్రాయాలే రాయిటర్స్ కథనానికి ఆధారం.

కరోనా మూడోదశ తాకిడి భారత్ చూడక తప్పకపోవచ్చు. పైన చెప్పుకున్న కరోనా అధ్యయన కర్తలలో ఎనభయ్యే శాతం మంది అభిప్రాయం ఇదే. కానీ దీనిని ఎదుర్కొనడానికి ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వం సర్వసన్నద్ధంగా ఉందని కూడా రాయిటర్స్ వెల్లడించింది. అవును, మేం మూడోదశను సమర్థం గానే ఎదుర్కొనగలం అని డాక్టర్ గులేరియా కూడా చెప్పారు. ఎక్కువమందికి వ్యాక్సినేషన్ ఇవ్వడం ఇందుకు ఒక కారణం. మరొక కారణం-రెండోదశలో అత్యధిక కేసులు నమోదు కావడంతో హెర్డ్ ఇమ్యూనిటీ ఉంటుంది (సామాహికంగా రోగ నిరోధక శక్తి). ఇది కొంత ఊరటను ఇచ్చే సమాచారమే అయినా, మరొక ఏడాది కరోనాతో సహజీవనం చేయక తప్పదని నిపుణుల చెబుతున్న చేదునిజం మాత్రం బాధ

కొవిడ్ 19 మూడోదశ గురించి ఒక పక్క భయాలు అలుముకుంటున్నాయి. ఇంకొక పక్క ఈ దశను భారత్ సమర్థంగా ఎదుర్కొనగలదన్న భరోసాలు అందుతున్నాయి. కరోనా రెండోదశ శాంతిస్తున్న వేళ (జూన్ 22వ తేదీ వరకు 24 గంటలలో కేసులు 53 వేలు నమోదయ్యాయి) మళ్లీ నిబంధనలు ఉల్లంఘిస్తే 6 నుంచి 8 వారాలలోనే మూడోదశ దాడికి అవకాశాలు మెరుగు పడతాయని అఖిల భారత వైద్య విజ్ఞాన సంస్థ (ఎయిమ్స్) డైరెక్టర్ డాక్టర్ గులేరియా ఈ నెల 19న హెచ్చరించారు.

చేస్తామంటూ, లేదా ప్రజలు వారిని ఆదుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సామాజిక మాధ్యమాలలో చాలా ప్రకటనలు కనిపిస్తున్నాయి. ఇక్కడే ప్రమాదం పొంచి ఉందని కుండు గట్టిగా అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇక ఈ పేరుతో డబ్బులు వసూలు చేసేవాళ్లు కూడా తయారయ్యారు. ఫేస్‌బుక్‌లో వచ్చిన ఇలాంటి నంబర్‌ను పట్టుకుని బాలల హక్కుల పరిరక్షణ కమిషన్, ఢిల్లీ శాఖ హెచ్చరించవలసి వచ్చింది. ఒక చిన్నారి సాయం కోసం ఏడువేల రూపాయలు పంపించాలని అందులో ఉంది. దీనితో వారికి ఫోన్ చేసి పోలీసులకు పట్టిస్తామని కమిషన్ చెప్పింది. ఢిల్లీ కేంద్రంగా పనిచేసే ప్రభుత్వేతర సంస్థ ప్రోటెస్టాన్ సీఈఓ సోనాల్ కపూర్ తన దృష్టికి వచ్చిన మరొక ప్రమాదకర కోణాన్ని వెల్లడించారు. తల్లి పోయిన పిల్లలను ఎక్కువ మంది తండ్రులు కూలి పనికి వెళ్లమని బలవంతం చేస్తున్నారు. ఇంకొందరు ఇలాంటి బాలలను సెక్స్ వర్కర్లుగా మార్చాలని చూస్తున్నారు. బాలికలకు కుటుంబ సభ్యుల

నుంచే లైంగిక వేధింపులు వస్తున్న ఉదంతాలు కూడా నమోదవుతున్నాయి. తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన పిల్లల నుంచి తమ సంస్థకు హృదయ విధారకమైన సమాచారంతో ఫోన్ కాల్స్ వచ్చాయని సోనాల్ వెల్లడించారు. తండ్రి పోతే రెండు మూడు రోజులు అన్నం దొరకని పరిస్థితి, తల్లిపోతే ఆ బాధ నుంచి కోలుకోని తండ్రి అంత్యక్రియలు కూడా జరపకుండా ఉండిపోవడం వంటి బాధాకరమైన ఉదంతాలు పిల్లలు చెప్పారు. తమ తమ ప్రాంతాలలో అనాథ బాలబాలికలకు ప్రమాదం పొంచి ఉందంటూ ప్రోటెస్టాన్ సంస్థకు అప్పుడు నిత్యం మూడు నుంచి నాలుగు వేల మెసేజ్‌లు కూడా వచ్చేవని ఆమె గుర్తు చేశారు. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో ఇలాంటి బాలలను అదుకోవడానికి ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించినదని ఆమె చెప్పారు. 'ఇలాంటి పిల్లలు ఒక ఉద్యోగ

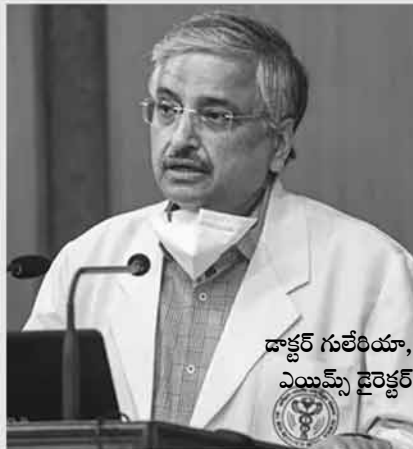
నదే ప్రపంచ కిరీటం

పెడుతుంది. జూన్ 21 నుంచి దేశంలో 18 ఏళ్లు పైబడిన వారందరికీ వ్యాక్సిన్ ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి కేంద్రం సిద్ధమైంది.

భారత ప్రధాని మోదీ కూడా జూన్ 18న కరోనా ముప్పు తప్పిపోయిందని అనుకోవడానికి వీలేదని దేశ ప్రజలను హెచ్చరించారు. కరోనా మూడోదశ వార్తల నేపథ్యంలో ఫ్రంట్‌లైన్ వారియర్లుగా లక్షమందికి పైగా శిక్షణ ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని ఆయన ప్రారంభించినప్పుడే ఈ హెచ్చరిక చేశారు. భవిష్యత్తులో సవాళ్లను ఎదుర్కొనేందుకు ఈ బృహత్ కార్యక్రమం ప్రారంభించారు. హూం కేర్ సపోర్ట్, ఎమర్జెన్సీ కేర్ సపోర్ట్, అడ్వాన్స్‌డ్ కేర్ సపోర్ట్, మెడికల్ ఎక్స్‌పెన్సెస్ సపోర్ట్ అనే ఆరు కీలక విధులలో ఉపయోగపడే విధంగా వారియర్లకు శిక్షణ ఇస్తారు. దేశవ్యాప్తంగా 26 రాష్ట్రాలలో ఈ కోర్సు మొదలయింది. పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నైపుణ్యాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవలసిన అవసరాన్ని కరోనా మనకు నేర్పిందని కూడా ప్రధాని అన్నారు. రూ. 276 కోట్లతో దీనిని నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమం ప్రధాని మోదీ ముందుచూపునకు నిదర్శనమే.

ఏ విధంగా చూసినా, కాంగ్రెస్ సహా దేశంలోని ప్రతిపక్షాలు ఎంత చొకబారు విమర్శలు చేసినా ప్రపంచ నాయకులలో ఇవాల్టికి ప్రధాని మోదీయే గ్లోబల్ రేటింగ్‌లో అగ్రస్థానంలో ఉన్నారు. అమెరికా కేంద్రంగా పనిచేసే మార్నింగ్ కన్సల్ట్ సంస్థ గ్లోబల్

అప్రూవింగ్ రేటు మీద సర్వే నిర్వహిస్తే 66 శాతం ఆదరణతో సరేంద్ర మోదీ తొలిస్థానంలో నిలిచారు. అమెరికా, బ్రిటన్, రష్యా, కెనడా, బ్రెజిల్, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియా వంటి 13 దేశాల నేతల కంటే మోదీ ముందంజలో ఉన్నారు. లీడర్ అప్రూవల్ పేరుతో ఈ రేటింగ్ మీద సర్వే జరుపుతారు. భారత్‌లో 2,126 మంది యువతీయువకులు ఈ సర్వేలో భాగస్వాములయ్యారు. వీరిలో 66 శాతం మోదీ పనితీరుకు అనుకూలంగా అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయగా, 28 శాతం వ్యరేకతతో ఉన్నారు. 2019లో కశ్మీర్‌లో అడ్మినిస్ట్రేషన్ 370ని రద్దు చేసినప్పుడు ఆయన

డాక్టర్ గులబీయా, ఎయిమ్స్ డైరెక్టర్

మీద విపక్షాలు దుమ్మెత్తి పోశాయి. ఒక్క చైనా, పాకిస్తాన్, టర్కీ తప్ప మిగిలిన ప్రపంచ దేశాలన్నీ మోదీ చర్యను సమర్థించాయి. అప్పుడు మోదీ ప్రజామోదం రేటు 82 శాతం ఉంది. ఇదిచాలు, ఈ దేశంలో విపక్షాల మాటలకు ఉన్న విలువ ఏపాటిదో తెలియడానికి. వారి మాటలకు ఉన్న విశ్వసనీయతను కూడా ఆ రేటింగ్ తోసివేసింది. కరోనా తొలిదశలో ఆయనకు 84 శాతం రేటింగ్ కనిపించింది. రెండోదశలో కనిపించిన లోపాలకు మోదీని బాధ్యుడిని చేయడంలో విపక్షాలు, ఒక వర్గం మీడియా కొంత వరకు విజయవంతమైంది. దీనితో 66 శాతం ప్రజామోదం లభించింది. మిగిలిన దేశాలలో ఎన్నికైన నేతల రేటింగ్ ఎలా ఉందో చూద్దాం!

మారియో డ్రాగి (ఇటలీ) 65 శాతం, ఆండ్రూస్ మాన్యుయల్ లోపెజ్ (మెక్సికో) 63 శాతం, స్కాట్ మోరిసన్ (ఆస్ట్రేలియా) 54 శాతం, ఏంజెలా మెర్కెల్ (జర్మనీ) 53 శాతం, జోబైడెన్ (అమెరికా) 53 శాతం, బోరిస్ జాన్సన్ (బ్రిటన్) 53 శాతం, జస్టిన్ ట్రూడో (కెనడా) 48 శాతం, మూన్ జే ఇన్ (దక్షిణ కొరియా) 37 శాతం, పెడ్రో సాంచెజ్ (స్పెయిన్) 36 శాతం, ఇమ్మాన్యుయేల్ మాక్రాన్ (ఫ్రాన్స్) 35 శాతం, బొల్సోనారో (బ్రెజిల్) 35 శాతం, యొషిహిదె సుగా (జపాన్) 29 శాతం రేటింగ్ సాధించారు. మోదీ ప్రజామోదాన్ని తగ్గించినది కొవిడ్ కాదు, దేశంలోని విపక్షాల, ఒక వర్గం మీడియా దుష్ప్రచారమే. ఆయన మీద వస్తున్న ఆరోపణలు, విమర్శలు అన్నీ కల్పితమని కొద్దికాలంలోనే రుజువువుతూనే ఉన్నాయి.

పూరిత విషాదంలో మునిగిపోతున్నారు. అంతేకాదు, నిరాదరణ అనే ప్రమాదకర భావన అంచుకు చేరుకుంటున్నారు. ఇక రకరకాల దోపిడీలకు గురికావడం సరేసరి' అని యునెస్కో ఇండియా అధిపతి యాస్మిన్ హక్ వ్యాఖ్యానించారు. నిజంగానే ఈ దుస్థితి ఇవాళ్టి భారతీయులు చూడవలసి వచ్చిన విషాదయోగం. అంటే సాధారణ పరిస్థితులలో పేద బాలబాలికలు, అనాథలు ఎదుర్కొనే పరిస్థితుల కంటే ఇవాళ ఎన్నో రెట్లు అదనపు దుఃఖంలో వారు కూరుకుపోతున్నారు.

ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత

భారతదేశంలో ఒక అనాథను ఎవరూ సాకడానికి ముందుకు రాకపోతే వారి బాధ్యతను ప్రభుత్వమే స్వీకరించాలని చట్టం చెబుతోంది. సంబంధిత ఉద్యోగులే అలాంటి వారిని గుర్తించి ఏదైనా సంస్థలో ఆశ్రయం కల్పించాలి. ఇంతటి రక్షణ కవచం ఉన్నప్పటికీ దత్తత వంటి పేర్లతో పిల్లలను ఎత్తుకు పోవడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఉన్న పరిస్థితులలో పిల్లలను ట్రాఫికింగ్ రాకెట్లో లేదా దత్తత రాకెట్లో పావులుగా చేయడం పెద్ద కష్టం కూడా కాదని సైబర్ క్రిమ్ నిపుణురాలు ఆకాంక్షా శ్రీవాస్తవ చెబుతున్నారు. ఇలాంటి పిల్లల కోసం ఆమె ఒక హెల్ప్లైన్ ప్రారంభించారు. ఆ హెల్ప్లైన్ ఇప్పటి దాకా మూడు వందల వరకు కాల్స్ అందుకుందని ఆమె చెప్పారు. ఇందులో మళ్లీ ఉన్నత కులాల బాలల పేరుతోనూ అక్రమాలు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

లప్తుమత్తమైన పాలకులు

ఈ మానవీయ సంక్షోభంలో కేంద్రం, కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు త్వరగానే స్పందించాయి. మే 31 తేదీకి ముందే ఇలాంటి అభాగ్యుల గురించి ప్రభుత్వాలు సంక్షేమ పథకాలు, రక్షణ చర్యలు ప్రకటించడం స్వాగతించదగినది. కేంద్రం ప్రతి చిన్నారికి రూ. 10 లక్షలు ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ చేయనుంది. దీని మీద వచ్చే ఆదాయాన్ని 18-23 సంవత్సరాల మధ్య స్టయ్ పెండ్లాగ అందిస్తారు. అయితే అంతకంటే చిన్న వయసు బాలలకు ఎలాంటి ఏర్పాటు చేశారు అన్న అంశం ఇంకా స్పష్టత రావాలి.

కేరళ ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ప్రవేశపెట్టింది. ఆ మేరకు అనాథకు తక్షణం మూడు లక్షల రూపాయలు ఇస్తారు. ఇంకా 18వ సంవత్సరం వచ్చే దాకా నెలకు రెండు వేల రూపాయలు అందజేస్తారు. వీరు పట్టభద్రులయ్యే వరకు చదువు వ్యయాన్ని కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. కర్ణాటక ప్రభుత్వం ఇలాంటి పిల్లల కోసం వసతి గృహాలు ఏర్పాటు చేసింది. 18 ఏళ్లు వచ్చే వరకు వారు ఈ సదుపాయానికి అర్హులు. ఇందుకోసం 1098 నంబర్తో ఒక హెల్ప్లైన్ ఏర్పాటు చేసి, ఈ వ్యవహారాలను పర్యవేక్షించడానికి ఐఎస్ అధికారిని నియమించింది. అవసరమైతే వీరికి వైద్య సహాయం

కూడా అందిస్తారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఈ అనాథల కోసం గురుకుల పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేస్తోంది. పౌష్టికాహారం ఇచ్చి, విద్య నేర్పిస్తారు. దీని హెల్ప్లైన్ నంబర్ 181, 1098. ఇప్పటి జరిగిన తరువాత వారి సమీప బంధువులకు లేదా దత్తతకు ఇస్తారు. ఇదే కాకుండా ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ కింద ఒక్కొక్క అనాథకు రూ. 10 లక్షలు జమ చేస్తున్నారు. ఇది దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న కుటుంబాలకు వర్తిస్తుంది. ఆ మొత్తం అనాథలకు వారి 25వ ఏట చేతికి వస్తుంది.

అత్యధిక అనాథలు ఉన్న మహారాష్ట్ర కూడా వారి కోసం సంక్షేమ పథకాలు ప్రవేశపెట్టింది. 36 జిల్లాల కోసం ఒక టాస్క్ ఫోర్స్ ఏర్పాటు చేశారు. సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల నుంచి వీరిని రక్షించడానికి అన్ని ఏర్పాట్లు ఈ టాస్క్ ఫోర్స్ చూస్తుంది. ఇలాంటి చిన్నారుల బాధ్యత తామే స్వీకరిస్తామని ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే ప్రకటించింది. ఇలాంటి చిన్నారులను గుర్తించేందుకు ఇక్కడ కూడా ఒక టాస్క్ ఫోర్స్ ఏర్పాటు చేశారు. ఉత్తరాఖండ్ ప్రభుత్వం ముఖ్యమంత్రి వాత్సల్య యోజన ప్రవేశపెట్టింది. మే 30 నుంచి ఇది అమలువుతోంది. ప్రధాని మోదీ నాయకత్వంలోని ఎన్ డీఏ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి ఏడేళ్లు గడచిన సందర్భంగా ఈ యోజన ప్రవేశపెట్టారు. దీని ప్రకారం ఇలాంటి పిల్లలకు 21 ఏళ్లు వచ్చే వరకు నెలకు రూ. 3000 వంతున భత్యం అందజేస్తారు. మధ్యప్రదేశ్ కూడా ఇలాంటి పిల్లలకు నెలకు రూ. 5000 వంతున అందించే పథకం ప్రవేశపెట్టింది. చట్టింగ్ నెలవారి విద్యార్థి వేతనం అందించే ఏర్పాటు చేసింది.

ఒడిశా ఇలాంటి అనాథలకు జాప్యం లేకుండా 32 జిల్లాలలోను ప్రత్యేక వసతి ఏర్పాటు చేసింది. హెల్ప్లైన్ నంబర్ ఇచ్చి వీరిని వెంటనే గుర్తించే ఏర్పాటు చేసింది. ప్రభుత్వ అధికారి ప్రమేయం లేకుండా పెంపకం, దత్తత వంటి ప్రక్రియలు చేపట్టకూడదు. నెలవారి విద్యార్థి వేతనంతో వీరి చదువుకు ప్రభుత్వం భరోసా ఇచ్చింది. ఢిల్లీ ప్రభుత్వం

కూడా నెలవారి వేతనం ఇవ్వడానికి ప్రత్యేక విభాగాలు ఏర్పాటు చేసింది.

కొవిడ్ కారణంగా అనాథలైన బాలబాలికల మానసిక స్థితి కల్లోల సాగరంలా ఉంటుంది. ఇదే అదనుగా నేరగాళ్లు చెలరేగిపోవాలని అనుకుంటున్నారు. ఒక ఉదాహరణ ఇటీవల (బ్లూమ్ బెర్గ్ బిజినెస్ వీక్ మే 27, 2021) బయటకు వచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లా మదనపల్లెకు చెందిన పీపుల్స్ ఆర్గనైజేషన్ ఫర్ రూరల్ డెవలప్ మెంట్ కు చెందిన జిల్లా లలితమ్మ ఈ వివరాలు ఇచ్చారు. కేవలం రెండు లక్షల లోపు జనాభా ఉన్న మదనపల్లె పట్టణంలోనే కొవిడ్ సమయంలో జరిగిన కొన్ని డజన్ల బాలల హక్కుల ఉల్లంఘన ఘట్టాలను ఆమె నమోదు చేశారు. నాటుసారా సరఫరా వంటి ఘోరనేరాల కోసం దిక్కులేని పిల్లలను నియమించుకుంటున్నారు. కుటుంబంలో సంపాదించే వ్యక్తి కొవిడ్ తో మరణిస్తే, వారింటి పిల్లలను కర్మాగారాలలో వని ఇప్పిస్తామంటూ తీసుకువెళ్లి తరువాత అక్రమంగా రవాణా చేస్తున్నారు. కొవిడ్ ఆర్బన్ హ్యాప్ ట్యూగ్ తో పెంపకానికి పిల్లలు ఉన్నారంటూ సమాచారం వస్తోంది. నిజానికి ఇలాంటి సమాచారం ఇస్తున్నవారి ఉద్దేశం మంచిదే అయినా, ఇది అక్రమ రవాణా చేసే నేరగాళ్లకి వనరుగా మారతోందన్న అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఇవేకాదు, కొన్ని దశాబ్దాలుగా కొన్ని ప్రాంతాలలో పిల్లల సంక్షేమం కోసం, ఆరోగ్యం కోసం చేపట్టిన పథకాలన్నీ కొవిడ్ తో బూడిదలో పోసిన పన్నీరయ్యాయన్న అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతున్నది. పేదపిల్లలు, అనాథ పిల్లల కోసం అందించిన చదువు, పౌష్టికాహారం, ఆరోగ్యం అన్నీ వృధా అయ్యాయని చెబుతున్నారు. ఈ పిల్లలలో అధిక సంఖ్యాకులు బడుగులే. అంటే పేదరిక నిర్మూలనకు చేసిన కృషి భగ్నమైంది. అయినా మళ్లీ ఆ సంక్షేమ చర్యలన్నీ పునః ప్రారంభం కావాలి. అనాథలను భారతీయ సమాజం ఆదుకోవాలి. అదే మనలోని మానవతా దృష్టిని నిగ్గు తేల్చే గీటురాయి.

- జాగృతి డెస్క్

మన వేదం, పురాణాలు, కావ్యాలు, ప్రబంధాలు, ఆఖరికి కాల్యానిక కథల్లో సైతం మానవత్వాన్ని కలిగి ఉండాలని, పరులకు ఉపయోగపడే జీవితాన్నే కోరుకోవాలని చెప్తాయి. ఉదాహరణకు త్యాగేంద్రే అమృతత్వ మానశుః అన్న జీవనయానం కలిగిన వారేమనుషులుగా రాణింపుకొస్తారనేది భారతం చెప్పేమాట. ద్వాపరంలో ఒకసారి ఇంద్రుడు గర్వంతో తనకు పూజలు చేయలేదన్న వంకతో గోపాలకులపై రాళ్ల వర్షం కురిపిస్తే, కేవలం గోపాలకులనే కాదు గోమాతలను, చీమ దోమ వంటి ప్రతి జీవరాశిని కాపాడడానికి చిన్నవాడైనా శ్రీకృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతాన్నే ఎత్తి నిల్బున్నాడు.

ఈ సంఘటన ద్వారా తమకొక్కరికే మంచి కలిగిస్తుందనుకున్న పని చేసినా చేయకపోయినా ఫర్వాలేదు. కానీ, నలుగురికీ మంచి కలిగిస్తుందనుకున్న పనిని మాత్రం ఎంత కష్టమైనా చేయాల్సిందేనని శ్రీకృష్ణుని జీవితం తెలుపుతుంది. యుగపురుషులైనా, నవయుగ కర్తలైనా వట్టిపాటలు కట్టిపెట్టి / సొంత లాభం కొంతమానుకు/ పొరుగువాడికి తోడుపడవోయ్? అనే చెప్పడం కాదు నలుగురి మేలు చేకూర్చే పనిని కష్టం అయినా ఇష్టపడి చేయమనే చెబుతున్నారు. శ్రేతాయుగంలోని రాముని ఆయనం అయినా కలియుగంలో కూడా ఆ రామాయణం, అందులోని పాత్రలు ఈ సమాజానికి ఆదర్శంగా ఉన్నారు. మరీ ముఖ్యంగా భవిష్యద్వృహ్మ కాబోయే ఆంజనేయుని జీవితంలో ఏ అంశం తీసుకున్నా నేటి యువతకు ఒక వ్యక్తిత్వ వికాస అంశంగా కనిపిస్తుంది.

ఒకపని చేయాలి అనుకున్న తరువాత ఆ పని తాలూకూ కష్టనష్టాలు, లాభనష్టాలు అన్నీ బేరీజు వేసుకోవాలి. కష్టమో నష్టమో అయినా నాకే కాదు మరొకరికీ ఉపయోగపడుతుంది. ఆ పని అనుకున్నప్పుడు, ఆ పనిని చేయడానికి దృఢమనస్సులు కావాలి. ఎన్ని ఆటంకాలు వచ్చినా చేసి తీరుతాను అనుకోవాలని ఆంజనేయుని జీవితం మనకు బోధిస్తుంది. మొదలుపెట్టిన పనిలో చిన్న ఆటంకం వస్తే దానిని అధిగమించడానికి బుద్ధి బలంతో పాటు యుక్తి కూడా కావాలని త్యాగశీలి, ధర్మాత్ముడు, వాక్యకోవిదుడు, విజ్ఞాని, రాజనీతిజ్ఞుడు, వినయమూర్తి, దేశకాలతత్వం తెలిసినవాడు, దక్షత, సమర్థతకు మారుపేరుగా నిలిచిన ఆంజనేయుని జీవితాన్ని చూసి మనం తెలుసుకోవచ్చు.

దృఢసంకల్పంతో పాటుగా పట్టుదల, దీక్ష అత్యవసరం. ఏ పనికైనా పట్టుదల దీక్ష లేకపోతే కొనసాగదు. వాయిదాల పని అసలు పెట్టుకోకూడదు. రేపు చేద్దాం అనుకుంటే రేపుకు రూపు ఉండదు. ఈ క్షణం చేయాల్సిందే ఈ క్షణమే చేయాలి. అదే పట్టుదల ఇది ఉండి తీరాల్సిన లక్షణం.

అనుకున్నపనిని ఆటంకపర్చడానికి, పని మొదలు పెట్టిన తక్షణం నుంచి ఎందరో ప్రయత్నిస్తారు. కావాలని కాకపోయినా 'మేము చూశాం ఆ పని చేయడం అనేవాళ్లు...' వస్తారు. 'ఇది ఇలా కాదు మరోలా..' అంటూ సూక్తులు చెప్పేవారు ఉంటారు. నిరుత్సాహపరిచేవారినీ, అత్యుత్సాహం ప్రదర్శించేవారిని కూడా దూరం చేయాలి. నిరుత్సాహం మనలను కృంగిదిస్తుంది. అత్యుత్సాహం ఆటాటోవానికి ఆస్కారం ఇస్తుంది. 'వినదగునెవ్వరు చెప్పినా..' అందరూ చెప్పింది వినాలి. కానీ ఆచరించేటప్పుడు మనసు చెప్పినట్లు అంతరాత్మకు జవాబు చెప్పగలిగేట్లు పనిచేయాలి

నేర్చుకునేకొద్దీ ఇంకా నేర్చుకోవాల్సింది ఎంతో ఉంది అనే విషయం తెలిస్తే - రమణ మహర్షి చెప్పినట్లు నేను ఎవరు అనేదానికి సమాధానం తెలుసుకుంటే, అహంకారమే మనదగ్గరకు రాదు. అదే లేకపోతే మమకారం దానంతట అదే కరిగి నీరౌతుంది. ఇక ఆ తర్వాత ఈర్ష్యాసూయలను దూరం చేసుకోవచ్చు. ఇక అంతా సమానత్వం, సౌజన్యం వెల్లివిరుస్తుంది. ఇలా అందరి నడవడి మార్చుకుంటూ వస్తే ఇక రామరాజ్యమే. భూతలమే స్వర్గతుల్యంగా భాసిస్తుంది.

ఎవరైనా సరే ఎప్పుడో ఒకప్పుడు దుఃఖం అనుభవిస్తూనే ఉంటారు. ఆ దుఃఖానికి కారణం కోరికలని బుద్ధభగవానుడు చెప్పారు. ఏ ఆధ్యాత్మికవేత్త అయినా ఉన్నదానితో తృప్తిగా ఉంటే దుఃఖం దరిచేరదంటారు. అవిద్య వల్ల దుఃఖం వస్తుందని రమణమహర్షి అంటారు. అవిద్య అంటే లేనిదాన్ని ఉన్నట్లు నమ్మడం. నిజమే కదా. సాధారణ జీవితంలో చూసుకుంటే మనం ఒకదానిని కావాలని అనుకుని ఎంతో ప్రయత్నం చేస్తాం. కానీ అది మనకు దొరకనప్పుడు చాలా దుఃఖం పొందుతాం. అసలు లేనిదాన్ని లేదా, అలివికాని కోరికలు కోరుతుంటే అది అసాధ్యం, వాటిని ఎంత ప్రయత్నించినా అవి సాధ్యపడవు అప్పుడు మనకు దుఃఖం వస్తుంది. ఎంత చేసినా మనకు దొరకలేదే అనిపిస్తుంది. అలా అనిపించడమే దుఃఖానికి దారితీస్తుంది కదా. అదే ఉన్నదానిని తెలివిగా ఉపయోగించుకుంటూ ముందుకు వెళ్తే ఒకరోజు మరింత ముందుకు వెళ్లే దారి దొరకుతుంది. ఆ దారిలో అడుగులు వేస్తే ఒకనాటికి శిఖరం ఎక్కడానికి కూడా వీలు కలుగుతుంది. అప్పుడు మనం జయం పొందినట్లు అవుతుంది. దానితోపాటే విజయం సాధించామన్న తృప్తి కలుగుతుంది. ఈ ప్రక్రియలో ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి సాధిస్తూనే ఉన్నామన్న సంతోషం మన దగ్గరికి దుఃఖాన్ని దరిచేరనివ్వదు.

వేదన

ప్రతి పనిలో విజయం సాధించడానికి ఒక నిర్దిష్ట ప్రణాళిక అవసరం. ఆ ప్రణాళికను అమలుచేసేటప్పుడు సమయపాలన, నిష్ఠ, నిబద్ధత, సంకల్పం ఉండితీరాలి. మనకు సమస్య ఎదురవగానే పరిష్కారం కనిపించడం లేదంటూ బాధకు లోనై ఆగిపోకూడదు. ప్రతి సమస్యకూ ఓ పరిష్కారం ఉండనే ఉంటుంది. ఏ పని చేసేటప్పుడైనా ఆటంకాలు ఎదురవుతాయి. ఎంత ముందుగా అన్నీ ఆలోచించినా అనుకోని ఆటంకాలు ఎదురవుతాయి. అప్పుడే సమయస్ఫూర్తిగా ఆలోచించి ఆ ఆటంకాలను ఎదుర్కోవాలి. పనిచేసేటప్పుడు ఎదుటివారికి ఫలితం వచ్చేసింది మనకు రాలేదే అని దిగులు పడకూడదు. ఎవరి నిర్ణయం ప్రకారం, ఎవరి ఆలోచనలకు తగ్గట్టుగా పనిని చేస్తుంటారు. కనుక ఒకరోజు పనిపూర్తికాలేదని విసుగు చెందకుండా ఎందుకు ఆటంకం వచ్చిందో నెమ్మదిగా తప్పు ఎక్కడ జరిగిందో తెలుసుకోవాలి. అప్పుడు పనిని చేస్తే తప్పుక విజయం లభిస్తుంది. ఏకలవ్యుడు మొదట ద్రోణాచార్యుని దగ్గరకు వచ్చి నాకు ధనుర్విద్య నేర్పించమని అడిగాడు. కానీ ఆయన రాజకుమారులకే నేర్పిండ్దామనుకున్నానిప్పుడు దానివల్ల నీకు నేర్పియడం కుదరదు అని చెప్పగానే ఏకలవ్యుడు దిగులుపడలేదు. తనకు కావాల్సిన విద్యను ఏవిధంగా పొందవచ్చో ఆలోచించాడు. ఆవిధంగా చేసాడు. ధనుర్విద్యలో నేర్పును సాధించాడు.

మే 2, 2021. పశ్చిమ బెంగాల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఓట్ల లెక్కింపు ఇంకా.. కొనసాగుతూనే ఉంది. ఇంతలోనే మమతా బెనర్జీ సారధ్యంలోని తృణమూల్ కాంగ్రెస్ నాయకులు, కార్యకర్తల వీరంగం మొదలైంది. బీజేపీ నుంచి గట్టి పోటీని ఎదుర్కొని, ఎన్నికలలో గెలిచిన తృణమూల్ నాయకులు, కార్యకర్తలు బీజేపీ క్యాడర్ మీద కత్తి కట్టారు. నిజమే, బెంగాల్ కు రాజకీయ హింస కొత్తకాదు. బెంగాల్ ఎన్నికలలో రక్తపాతం ఆనవాయితీగా వస్తున్న ఆచారం. అయితే, ఈ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడిన తర్వాత మమతా బెనర్జీ సారధ్యంలో రాజకీయ అవతారం ఎత్తిన తృణమూల్ గూండాలు సాగించిన హింస, 21వ శతాబ్దం ప్రజాస్వామ్య చరిత్రలో ఎక్కడా విన్నది కాదు, చూసింది అసలే కాదు.

తృణమూల్ మూకలు కరుడగట్టిన హంతకుల కంటే ఘోరంగా బీజేపీ కార్యకర్తలు, అభిమానులపై దాడులు చేశారు. బహిరంగంగా చెట్లకు కట్టి కొట్టి ఎందరినో హతమార్చారు. ఇళ్ల మీద దాడులు చేశారు. బహిరంగంగా ఉరి తీశారు. ఇవ్వన్నీ ఎవరో చెపుతున్న మాటలు కాదు, చేస్తున్న ఆరోపణలు కాదు. పత్రికలో సాక్ష్యాధారాలతో వచ్చిన వార్తలు. అనేక మంది బీజేపీ మహిళా కార్యకర్తలను తృణమూల్ కార్యకర్తలు ఎత్తుకు పోయారు. సాముహిక అత్యాచారానికి పాల్పడ్డారు. సుప్రీం కోర్టులో దాఖలు చేసిన పిటిషన్ ప్రకారం తృణమూల్ ముప్పుర మూకలు చిన్నారులను, మైనర్ బాలికలను సైతం వదిలి పెట్టలేదు. ఇక్కడా అక్కడా అని కాదు, కొల్ కతా వీధులు, సందులు గొందులు మొదలు, చీకటి అడవుల వరకు రాష్ట్రం అంతటా అధికారుల అండదండలతో అధికార పార్టీ క్యాడర్ అరాచకానికి పాల్పడ్డారు. ఈ రాక్షస, రాకాసి దాడుల నుంచి తప్పించుకుని బయటపడిన బీజేపీ కార్యకర్తలు, పొరుగున అస్సాంలో తలదాచుకున్నారు.

బెంగాల్లో రాజకీయ హింసను ఇంకెవరో కాదు, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి మమతా బెనర్జీనే అందరికంటే ముందు అంగీకరించారు. రాష్ట్రంలో ఎన్నికల అనంతరం చోటు చేసుకున్న హింసాత్మక సంఘటనల్లో మరణించిన ప్రతి బాధిత కుటుంబానికి రెండు లక్షల రూపాయల పరిహారం ఇస్తామని ఆమె తమ దొడ్ల మనసును చాటుకున్నారు. తద్వారా ఆమె రాష్ట్రంలో రాజకీయ అరాచక హత్యలు నిజం అని అంగీకరించారు. అదే సమయంలో ఆమె మరో మహోపదేశం చేశారు. బెంగాల్లో అసలు హింసకు తావే లేదని, ఎన్నికల హింస అసలే లేదని, అదంతా అభూత కల్పన అంటూ కొట్టివేసిన తృణమూల్ నాయకుల మాటల్లో నిజం లేదని, తమ బెదార్య ప్రదర్శనలో భాగంగా ప్రకటించారు. అయితే, ముఖ్యమంత్రి హోదాలో ఆమె చేసిన ప్రకటన అలా ఉండగానే, మరోపక్క ఆమె అధ్యక్షురాలుగా ఉన్న తృణమూల్ కాంగ్రెస్ మూకలు హింస రచనను కొనసాగించాయి. ఇప్పటికీ సాగుతూనే ఉన్నాయి. బాధితుల జాబితా పెరుగుతూనే ఉంది. నిజానికి, బెంగాల్ లో జరుగుతున్న బీజేపీ నాయకులు,

కార్యకర్తల హత్యలన్నీ సర్కార్ స్పాన్సర్డ్ హత్యలే. రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న రాజకీయ హత్యలు, అరాచకం గురించి నివేదిక ఇవ్వాలని రాష్ట్ర గవర్నర్ పదే పదే కోరినా ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్ స్పందించనే లేదు. ఈ మౌనమే రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న హింస ప్రభుత్వ అండదండలతో

మృతులు పిటిషన్లు దాఖ

జరుగుతోంది అనేందుకు నిదర్శనం. ఇది ప్రభుత్వ అధికారుల కర్తవ్య రాజీత్యం మాత్రమేకాదు, విచ్చల విడిగా అరాచకానికి పాల్పడుతున్న తృణమూల్ ముప్పుర మూకలకు రక్షణ కల్పించడమే అవుతుంది. ఓ 17 ఏళ్ల బాలిక మీద తృణమూల్ కార్యకర్తలు లైంగిక అత్యాచారానికి పాల్పడితే, అది అవాస్తవమని పోలీసులే కొట్టివేశారు. అరాచకాలకు పాల్పడుతున్న తృణమూల్ కార్యకర్తలకు ప్రభుత్వ, పోలీసు యంత్రాంగం ఎంతగా రక్షణ కల్పిస్తోందో చెప్పేందుకు ఈ ఉదాహరణ చాలు. కానీ, ఇదొక్కటే కాదు ఇంకా ఇలాంటి ఉదంతాలు ఎన్నో! ఈ కేసు ఇప్పుడు సుప్రీం కోర్టు విచారణలో ఉంది. ఒక మైనర్ బాలిక న్యాయం కోసం సుప్రీం కోర్టును ఆశ్రయించిందంటే, రాష్ట్రంలో అరాచకం ఏ స్థాయికి చేరిందో వేరే చెప్పనక్కర్లే లేదు...

నా ఫిర్యాదు, నా ప్రార్థన ప్రభుత్వ యంత్రాంగం నికీ కాదు. రాజకీయ వ్యవస్థకు అసలే కాదు. ఆ ఇద్దరూ, ఆ రెండు వర్గాలు తమ బాధ్యతల నుంచి ఎప్పుడో తప్పుకున్నారు. వారిపై నాకు ఎలాంటి ఆశలు లేవు.

పశ్చిమ బెంగాల్ లో నెలకొన్న (కొనసాగుతున్న) అరాచక, అన్యాయాలను చూడడంలో విఫలమైన (అవుతున్న) గౌరవనీయ న్యాయప్రభువుల గురించే నా బాధ, నా వ్యధ. 'బ్లక్ అఫ్ అఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్', సమాచారాన్ని మరుగుపరచడం పట్ల భగ్గుమన్న న్యాయస్థానం, అనేక సందర్భాలలో అనేక విషయాల్లో సుమోటో విచారణను మంత్రదండంగా ప్రయోగించే గౌరవ ప్రభువులు బెంగాల్ లో కుళ్లిపోయిన బీజేపీ

కార్యకర్తల శవాలను చూడలేకపోయారు. ఆ అరాచకాన్ని సుమోటోగా విచారణకు చేపట్టలేక పోయారు. పత్రికలో వచ్చిన వార్తల ఆధారంగా మరో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై అసందర్భంగా, అవాంఛనీయ వ్యంగ్య వ్యాఖ్యలు చేసే గౌరవ న్యాయమూర్తులు పశ్చిమ బెంగాల్ లో హత్యలు, మానభంగాలు, గృహదహనాలు ప్రభుత్వ అండదండలతో పెద్ద ఎత్తున సాగుతున్నా చర్యలు తీసుకునే సాహసం చూపలేక పోతున్నారు. గౌరవప్రభువులు బ్లక్ మార్కెటింగ్ ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న వ్యక్తి బెయిలు అభ్యర్థనను విచారించేందుకు పని గంటల తర్వాత కూడా కోర్టు తలుపులు తెరిచే ఉంచుతారు. కానీ, బెంగాల్ హింసకు సంబంధించి పిటిషన్ దాఖలై వారాలు గడుస్తున్నా విచారణకు సమయమే దొరకదు. విచారణ జాబితాలో చేర్చరు. అదీ నన్ను బాధిస్తున్న విషాదం. న్యాయమూర్తులు తీర్పులపై కంటే మీడియా దృష్టిని

కేంద్రీకరించే కేసులకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం నన్ను బాధిస్తున్నది. ఒక రాజకీయ నాయకుడి బెయిల్ అప్లికేషన్ ను ఆఫీసులోనే మీద విచారించి, కొద్ది రోజుల్లోనే మధ్యంతర ఉపశమనం కలిగించే నాయ వ్యవస్థలోనే బెంగాల్ హింసలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారి కుటుంబ సభ్యులు విచారణ కోసమే వారాలు నిరీక్షించవలసి రావడం నన్ను మనోవ్యధకు గురిచేస్తుంది. న్యాయవ్యవస్థ విచారణ విషయంలో చూపుతున్న వివక్ష నన్ను ఆవేదనకు గురిచేస్తోంది. చట్టం ఉన్నవారిని లేనివారిని, రాజకీయ హోదాలకు అతీతంగా న్యాయం కోరే అందరినీ సమానంగా చూస్తుందని గౌరవ న్యాయమూర్తులు విశ్వసించేటట్లు అయితే.. ఎన్నికలలో ఓడిపోయిన వారిపట్ల చూపుతున్న క్రూరత్వం, విశిష్ట అధికారాలు,

చట్టపరమైన సౌలభ్యాల విషయంలో చూపుతున్న క్రియాశీలత, చురుకుదనం నన్ను ఆందోళకు, ఆవేదనకు గురిచేస్తున్నాయి.

సర్వోన్నత న్యాయస్థానం రిజిస్ట్రీ బెంగాల్ హింసకు సంబంధించిన పిటిషన్లను రోజుల తరబడి ఎందుకు పెండింగ్లో ఉంచుతున్నదో, అందులో ఉన్న తర్క వితర్కాలు ఏమిటో అర్థం కావడంలేదు. ఈ వ్యవహారం నడిపిస్తున్న మేధో సంపన్నుల మేధస్సును నేను గౌరవిస్తాను, అయినా నాకు ఇందులో న్యాయం ఉందనిపించడం లేదు. నేను ఇంకా లోతులోకి వెళ్లి, వారికి గల సైద్ధాంతిక ఒత్తిళ్లను ప్రస్తావించను. అది సముచితం కాదు. అయితే, అందులోని నిర్దోషక, ఏకపక్ష ధోరణిని, ఇందుకు సంబంధించి ఒక విధానం అంటూ ఉంటే, దానిని ఎవరైనా వివరిస్తే బాగుంటుంది. అలాగే, దేశంలో ప్రతి విషయాన్ని వరిష్కరించాలని ఉత్సాహం చూపే గౌరవ

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నివేదికలు కోరుతుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాలు లేవన్న సాకుతో కోర్టు విచారణను అడ్డుకుంటుంది. గౌరవ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం బెంగాల్ హింసకు సంబంధించిన అంశాలను సాధారణ విషయంగా పరిగణిస్తుంది. అత్యవసర విచారణ అవసరం అన్న భావన ఎందుకనో న్యాయస్థానాలకు, న్యాయమూర్తుల మనసులను తాకడం లేదు. తొందరేముంది, మెల్లగా విచారణ చేపడదామన్న ధోరణి కనిపిస్తోంది. అందుకే కావచ్చును, నివేదికలు ఇవ్వడంలో జాప్యం చేస్తున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని మందలించే ఆలోచన చేయడం లేదు. అన్ని కేసుల విషయంలో న్యాయస్థానాలు ఇదే విధంగా వ్యవహరిస్తే అదొక పద్ధతి. కానీ, కేసుల విచారణ క్రమానికి సంబంధించిన అర్హత విధానం ప్రకారం గౌరవ న్యాయస్థానం బెంగాల్ హింసకు సంబంధించి మాత్రమే చూపుతున్న ఉదాసీనత కలచివేస్తోంది.

ఇటీవల కాలంలో రాజ్యాంగ న్యూర్సికి సంబంధించి న్యాయశాస్త్ర విద్యార్థులకు బోధించే తీరు ఒక విధంగా, కోర్టులో జరుగుతున్న విచారణ తీరు మరో విధంగా ఉంటున్నాయి. విచారణ సమయంలో అసందర్భ, అనాలోచిత వ్యాఖ్యలు కొన్ని సందర్భాలలో చిత్రంగా, నాటకీయంగా ఉంటున్నాయి. న్యాయమూర్తుల వ్యాఖ్యలు సోషల్ మీడియాలో యథాతథంగా రిపోర్ట్ అవుతున్న విషయం వారికి తెలియంది కాదు. బెంగాల్ బాధితుల్లో అత్యధికులు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు చెందిన వారు. వారికి, తమ హక్కుల గురించికానీ ఇతర న్యాయవ్యవహారాల గురించికానీ అంతగా అవగాహన ఉండదు. దుండగుల నుంచి తమ ప్రాణాలను, కుటుంబాలను, ఆస్తులను కాపాడమని మాత్రమే వారు న్యాయస్థానాన్ని కోరుకుంటున్నారు. రాష్ట్రంలో సాగుతున్న హింస ఆగనంతవరకు న్యాయమూర్తులు చక్కని ఇంగ్లీష్లో వల్లించే అద్భుత కవిత్వం, న్యాయశాస్త్ర విశేషాలు వారికి వట్టపు. అయినా, ఇప్పటికీ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం బాధితులకు అండగా నిలవడం లేదు. హత్యలు, మానభంగాలు రేపే ఎప్పుడో ఆగి పోతాయనే ధోరణిలోనే విచారణ జరుగుతోంది. బెంగాల్లో పారిన రక్తం కంటే న్యాయమూర్తుల సిరాచుక్క ఖరిదైనదా, కాదా అన్నది నేను ఇక్కడ చర్చించను.

భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయం మానవ ముఖాన్ని కలిగి ఉండాలని అన్నారు. అవేమీ మీడియా కోసం అన్నమాటలని నేను ఎంత మాత్రం అనుకోవడం లేదు. న్యాయం మానవత్వంతో మెలగాలని, కోర్టును ఆశ్రయించిన ప్రతిఒక్కరి ప్రాథమిక మానవహక్కులను కాపాడాలనే ఉద్దేశంతోనే వారు ఆ వ్యాఖ్య చేశారని నేను విశ్వసిస్తాను. అయితే దురదృష్టవశాత్తు మన న్యాయ వ్యవస్థలో అందరికీ

ఏకరీతి, స్థిరమైన న్యాయ ప్రక్రియ అమలు కావడం లేదు. మరోవంక న్యాయవ్యవస్థ పట్ల విశ్వాసం సన్నగిల్లుతోంది. న్యాయ వ్యవస్థ ప్రజలకు చేరువ కాకపోతే, వ్యవస్థ పట్ల ప్రజల విశ్వాసం మరింతగా సన్నగిల్లుతుంది. న్యాయవ్యవస్థ తమకు అందుబాటులో లేదన్న భావన ఏర్పడినప్పుడు లేదా రాజకీయ, సైద్ధాంతిక విశ్వాసాల ఆధారంగా న్యాయస్థానం తీర్పులు ఉంటాయన్న అభిప్రాయం బలపడినా, అది ఆందోళన కలగజేస్తుంది.

కొవిడ్ 19 కేసుల క్రమంలో బెంగాల్ హింసకు సంబంధించిన కేసులు, సర్వోన్నత న్యాయస్థానానికి, న్యాయాన్ని ప్రజల వద్దకు చేర్చేందుకు ఒక చక్కని అవకాశాన్ని కల్పించింది. స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్యాల గురించి అవగాహనలేని సామాన్య ప్రజల వద్దకు న్యాయాన్ని తీసుకువెళ్లే మార్గాలను న్యాయవ్యవస్థ అన్వేషించాలని జస్టిస్ భగవతి పేర్కొన్నారు. ఇప్పుడు సర్వోన్నత న్యాయస్థానానికి న్యాయాన్ని ప్రజల వద్దకు తీసుకు వెళ్లే అవకాశం లభించింది. అయితే, అందులో మర్మమేమిటో వారికే తెలియాలి. కానీ, న్యాయమూర్తులకు బెంగాల్లో జరుగుతున్న హత్యలు, మానభంగాలకంటే ఆంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన ఓ రాజకీయ నాయకునికి అయిన గాయాలు ఎక్కువ ముఖ్యమనిపించాయి. తక్షణ విచారణ జరిపి తీర్పు నీయవలసిన అత్యంత ప్రాధాన్యతాంశంగా కనిపించింది. పైగా 'న్యాయం జరగడంలో జాప్యం, న్యాయాన్ని తిరస్కరించడం' (జస్టిస్ డిలేడ్ ఈజ్ జస్టిస్ డిన్వెడ్) సూత్రాన్ని ఉచ్చరించడం కూడా హాస్యాస్పదం. ఇప్పటికే బెంగాల్ బాధితులకు న్యాయం తిరస్కరణ జరిగింది. ప్రభుత్వ అండదండలతో సాగిన రాజకీయ హింసకు గురైన బాధితులను కాపాడటంలో కోర్టులు దారుణంగా విఫలమయ్యాయి. సామాన్య ప్రజలకు న్యాయవ్యవస్థ పట్ల గల విశ్వాసాన్ని సమూలంగా తుడిచి వేశాయి. అయితే, న్యాయమూర్తులు ఎంతగానో అవసరమైన సెలవులను అనుభవిస్తున్న సమయంలో, దారి తప్పి ఇలా మాట్లాడడంలో అర్థం లేదు. సర్వోన్నత న్యాయస్థానం బెంగాల్ రాజకీయ హింస కేసులను విచారణకు చేపట్టే సమయానికి, బాధితుల జాబితా న్యాయమూర్తుల చారిత్రక ఆధార్ తీర్పు పేజీల సంఖ్యను దాటి పోదని, పోరాదని మాత్రమే ఆశిద్దాం.

మృతులు పిటిషన్లు దాఖలు చేయరు. చనిపోయిన వారు మీ అసర్గళ తీర్పులనూ చదవలేరు.

(భారత న్యాయవ్యవస్థను, న్యాయమూర్తులను కింపరచడం ఈ వ్యాసం ఉద్దేశం కాదు.)

వ్యాసకర్త : బొంబాయి, లక్నోలో ప్రాక్టీస్ చేస్తున్న స్వతంత్ర న్యాయవాది.

అను: రాజనాల బాలకృష్ణ

లు చేయరు..

న్యాయస్థానాలు బెంగాల్ హింస గురించి ఎందుకు మౌనంగా ఉన్నాయి? ఎందుకు నుమోటో మంత్రిదండాన్ని ప్రయోగించడం లేదో కూడా నాకు అర్థం కావడంలేదు. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా మనం న్యాయ వ్యవస్థ చూపుతున్న క్రియాశీలతను, చురుకుతనాన్ని చూస్తున్నాం. అయితే ఆ చురుకుదనం బెంగాల్ హింస విషయంలో కనిపించడం లేదు. అయితే ఇందుకు బాధితుల సైద్ధాంతిక లేదా రాజకీయ అనుబంధం కారణమే లేక కేవలం అనుకో కుండా వచ్చిన అవరోధాలు, సెలవులే కారణమా అనే విచికిత్స నేను చేయను.

బెంగాల్ బాధితులు కేవలం ప్రభుత్వ హింసకు బలైన బాధితులు మాత్రమే కాదు, న్యాయవ్యవస్థ ఉదాసీనతకు గురయ్యారు. గౌరవ కలకత్తా హైకోర్టు

తెలంగాణలో లాక్డౌన్ సంపూర్ణంగా ఎత్తివేశారు. అందరి అంచనాలను తలకిందులు చేస్తూ సీఎం కేసీఆర్ నేతృత్వంలోని కేబినెట్ సమావేశం ఈ మేరకు నిర్ణయం తీసుకుంది. వాస్తవానికి లాక్డౌన్ క్రమక్రమంగా అనీలాక్ చేస్తారని అందరూ భావించారు. రాత్రి కర్ఫ్యూ విధించి పగలంతా లాక్డౌన్ పూర్తిగా ఎత్తివేస్తారేమో అని అందరూ మానసికంగా సిద్ధమయ్యారు. కానీ, ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ అందరి అంచనాలను పటాపంచలు చేశారు.

సరిగ్గా ఆదే సమయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఓ లేఖ అన్ని రాష్ట్రాలకు అందింది. కేంద్ర హోంశాఖ కార్యదర్శి అజయ్ భట్లా.. అన్ని రాష్ట్రాల ముఖ్య కార్యదర్శులకు లాక్డౌన్ ఎత్తివేతలకు సంబంధించి తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలను ప్రస్తావిస్తూ ఈ లేఖ రాశారు. కరోనా కల్లోలం పూర్తిగా తొలగిపోలేదని, లాక్డౌన్ విధించిన రాష్ట్రాలు.. అనీలాక్ విషయంలో తొందరపాటు కూడదని సూచించారు. జూలైలో థర్డ్ వేవ్ ముప్పు పొంచి ఉందని, లాక్డౌన్ నడలింపులు, ఎత్తివేత విషయంలో అత్యంత జాగ్రూకతతో వ్యవహరించాలని, ఇప్పటికప్పుడు లాక్డౌన్లు ఎత్తివేయడం శ్రేయస్కరం కాదని హెచ్చరించారు. కేబినెట్ సమావేశం మొదలైన సమయంలోనే ఈ లేఖ రావడంతో సర్కారు సమయం ఇవ్వకుండా అత్యంత వేగంగా లాక్డౌన్ ఎత్తివేత నిర్ణయాన్ని ప్రకటించింది. ప్రతిసారి కేబినెట్ సమావేశం జరిగినప్పుడు చివరి నిమిషంలో లాక్డౌన్ పై నిర్ణయం తీసుకుంటుండగా... ఈసారి మాత్రం ఆగమేఘాలపై తొలుత లాక్డౌన్ ఎత్తివేత గురించి లిఖితపూర్వం అందరినీ ఆలోచింపజేసింది. అయితే, ఇలా ముందుగానే ప్రకటించడం వెనుక

కేంద్ర హోంశాఖ రాసిన లేఖ ప్రభావం ఉందన్నది లోగుట్టు. ఎందుకంటే కేంద్రం రాష్ట్రాలకు లేఖ రాసిన విషయంపై సాయంత్రం వరకు మీడియాలో చర్చ జరిగిన తర్వాత తెలంగాణ కేబినెట్ లాక్డౌన్ ఎత్తివేతపై నిర్ణయం తీసుకుంటే సర్వత్రా విమర్శలు వినిపించేవి. అందుకే, ఆ లేఖ విషయం బయటకు వచ్చేసరికే.. ఇటు, లాక్డౌన్ ఎత్తివేత, అటు.. జూలై 1 నుంచి పాఠశాలల పునఃప్రారంభంపై కేబినెట్ తొలుత నిర్ణయం తీసుకొని ఆ తర్వాత మిగతా అంశాల్లోకి వెళ్లినా వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి.

లాక్డౌన్ ఎందుకు ఎత్తివేశామన్న విషయంలో కేబినెట్ వివరణ ఇచ్చింది. రాష్ట్రంలో కరోనా కేసుల సంఖ్య, పాజిటివిటీ శాతం గణనీయంగా తగ్గిందని, కరోనా పూర్తిగా నియంత్రణలోకి వచ్చిందని, వైద్యశాఖ అధికారులు అందించిన నివేదికలను పరిశీలించిన కేబినెట్, ఈ మేరకు లాక్డౌన్ పూర్తిగా ఎత్తివేయాలని నిర్ణయం తీసుకుందన్న ప్రకటన వెలువడింది. అలాగే, దేశవ్యాప్తంగానే కాకుండా, పక్క రాష్ట్రాల్లో కూడా కరోనా నియంత్రణలోకి వస్తున్న విషయాన్ని కేబినెట్ పరిశీలించింది. తెలంగాణలో ఇతర రాష్ట్రాలకంటే వేగంగా కరోనా నియంత్రణలోకి వచ్చిందని అధికారులందించిన నివేదికల ఆధారంగానే కేబినెట్ ఈ నిర్ధారణకు వచ్చిందని పేర్కొంది.

లాక్డౌన్ ఎత్తివేసిన ప్రభుత్వం ప్రజలకు కొన్ని విజ్ఞప్తులు, సూచనలు కూడా చేసింది. స్వీయ నియంత్రణ మరువద్దని హెచ్చరించింది. ప్రజా జీవనం, సామాన్యుల బతుకుదెరువు దెబ్బతినొద్దనే ముఖ్య ఉద్దేశంతో తీసుకున్న నిర్ణయానికి ప్రజల సహకారం కావాలని కేబినెట్ కోరింది. లాక్డౌన్ ఎత్తివేసినంత మాత్రాన కరోనా విషయంలో నిర్లక్ష్యం తగదని, తప్పనిసరిగా మాస్క్ ధరించడం, భౌతిక దూరాన్ని పాటించడం, శానిటైజర్ ఉపయోగించడం తదితర కరోనా స్వీయ నియంత్రణ విధానాలను

విధిగా పాటించాలన్నది. అందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వ నిబంధనలను అనుసరించాలని కేబినెట్ స్పష్టం చేసింది. కరోనా మార్చి స్థాయిలో నియంత్రణలోకి రావాలంటే, సంపూర్ణ సహకారం తప్పనిసరిగా అందించాలని రాష్ట్ర ప్రజలను కేబినెట్ కోరింది.

ఇదే సమయంలో విద్యాసంస్థల ప్రారంభం విషయంలోనూ కేబినెట్ ప్రకటనలో ప్రత్యేకంగా పేర్కొంది. అన్ని కేటగిరీల విద్యాసంస్థలను పూర్తిస్థాయిలో ప్రారంభించాలని మంత్రిమండలి నిర్ణయించింది. జూలై 1వ తేదీ నుంచి పూర్తిస్థాయి సన్నద్ధతతో పునఃప్రారంభించాలని కోరింది. అయితే, విద్యాసంస్థల పునఃప్రారంభం నేపథ్యంలో ఆన్లైన్ క్లాసుల కొనసాగింపు, విద్యార్థుల హాజరు, ఇతర అంశాలకు సంబంధించి విధివిధానాలను విద్యాశాఖ ఖరారుచేయాలని కేబినెట్ విద్యాశాఖను ఆదేశించింది.

హైదరాబాద్ లో పూర్తిస్థాయి కొవిడ్-19 అనుపత్రిగా కొనసాగుతున్న టీఎ్స్ఎస్ ఇన్స్టా సూపర్ స్పెషాలిటీ అనుపత్రిగా తీర్చిదిద్దాలని కేబినెట్

ఎవరి ప్ర

నిర్ణయించింది. అలాగే, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ పరిధిలో మరో మూడు సూపర్ స్పెషాలిటీ అనుపత్రికల నిర్మాణానికి ఆమోదం తెలిపింది. వీటిలో హైదరాబాద్ చెస్ట్ హాస్పిటల్ ప్రాంగణంలో ఒకటి, గడ్డి అన్నారం నుంచి తరలించిన పండ్ల మార్కెట్ ప్రాంగణంలో రెండవది, మేడ్చల్ మల్టాజిగిరి జిల్లాలో అల్వాల్ నుంచి అవుటర్ రింగ్ రోడ్ మధ్యలో మూడవ సూపర్ స్పెషాలిటీ అనుపత్రికలు ప్రతిపాదించింది. ఈ సమావేశంలో వ్యవసాయం, సంక్షేమానికి సంబంధించి కూడా పలు నిర్ణయాల తీసుకుంది.

అయితే, మంత్రిమండలి సమావేశంలో తీసుకున్న ఈ నిర్ణయాలపై రాష్ట్రవ్యాప్తంగా చర్చ జరుగుతోంది. లాక్డౌన్ సంపూర్ణంగా ఎత్తివేత తొందరపాటు చర్య అన్న అభిప్రాయం సర్వత్రా నెలకొంది. అంతటితో ఆగకుండా.. ప్రత్యేకంగా విద్యాసంస్థల ప్రారంభం గురించి తీసుకున్న నిర్ణయం తల్లిదండ్రుల్లో ఆందోళనకు కారణమవుతోంది. కరోనా థర్డ్ వేవ్ ముంచుకొస్తోందంటూ సాక్షాత్తు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన హెచ్చరికలకు తోడు.. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఇదే విషయంపై చర్చ జరుగుతోంది. పైగా.. థర్డ్ వేవ్ తో పిల్లలకే ముప్పు పొంచి ఉందని నిపుణులు పదే పదే చెబుతున్నారు. అంతేకాదు, ఇప్పటికే మహారాష్ట్రలో భారీసంఖ్యలో చిన్నారులు కొవిడ్ బారిన పడుతున్నారు. అంటే, మహారాష్ట్రలో థర్డ్ వేవ్

ఇప్పటికే మొదలైందన్న చర్చ జరుగుతోంది. మహారాష్ట్ర తెలంగాణకు పొరుగు రాష్ట్రమే. తరచూ మహారాష్ట్ర న రిహద్దుల్లో ఆందోళనకర వ రిస్థితులు నెలకొంటున్నాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో విద్యాసంస్థలు తెరవడం, అది కూడా అన్ని స్థాయిల విద్యాసంస్థల పునఃప్రారంభానికి అనుమతులు ఇవ్వడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది.

ఇక్కడే ఓ అంశం చర్చకు వస్తోంది. గత విద్యాసంవత్సరంలో కూడా ఉన్నట్టుండి కొద్దిరోజులపాటు పాఠశాలల పునఃప్రారంభానికి ప్రభుత్వం అనుమతులు జారీచేసింది. ప్రత్యక్ష బోధనకు కూడా అనుమతిచ్చింది. అయితే, అప్పటికీ కరోనా ముప్పు తొలగిపోలేదు. కానీ, సర్కారు మాత్రం అధికారికంగా అనుమతులివ్వడంతో కొద్దిరోజుల పాటు.. విద్యాసంస్థలన్నీ తెరిచారు. ప్రధానంగా ప్రైవేట్, కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలు పూర్తిస్థాయిలో తెరిచారు. దాంతో విద్యార్థుల నుంచి రావాల్సిన ఫీజులన్నీ విద్యాసంస్థలు ముక్కుపిండి మరీ వసూలు చేశాయి. పైతరగతులకు ప్రమోట్ చేయాలంటే ఫీజులు బకాయిలు లేకుండా మొత్తం

యోజనాల కోసం?

చెల్లించాల్సిందేనని తల్లిదండ్రులపై ఒత్తిడి తెచ్చాయి. అసలే కరోనా లాక్డౌన్తో కుదేలైపోయిన మధ్యతరగతి వర్గాలకు ఈ పరిణామం ఆశనిపాతమయింది. అయితే ప్రభుత్వం మాత్రం ఈ విషయంలో చూసీచూడనట్లుగా వ్యవహరించింది. అదే సమయంలో రాష్ట్రంలోని పలు విద్యాసంస్థల్లో, ముఖ్యంగా సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టళ్లలో వందలసంఖ్యలో విద్యార్థులు కరోనా బారిన పడ్డారు. దీంతో, దిగొచ్చిన ప్రభుత్వం విద్యాసంస్థలు మూసివేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. కానీ, అప్పటికే వందల సంఖ్యలో విద్యార్థులకు కరోనా పాజిటివ్ వచ్చింది. కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలు విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల నుంచి లక్షల్లో ఫీజులు వసూలు చేసుకున్నారు. కేవలం ప్రైవేటు విద్యా సంస్థలు ఫీజులు వసూలు చేసుకునే వెసులుబాటు కల్పించేందుకే ఇలాంటి అనాలోచిత నిర్ణయం తీసుకున్నారన్న విమర్శలు ప్రతిపక్షాల నుంచి వ్యక్తమయ్యాయి. ఇప్పుడు కూడా విద్యాసంస్థల ప్రారంభంపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం నేపథ్యంలో అవే పరిణామాలు అందరికీ, ముఖ్యంగా చిన్నారుల తల్లిదండ్రులకు గుర్తుొస్తున్నాయి. ఇప్పుడు విద్యాసంవత్సరం ప్రారంభం కావాల్సిన సమయం దాటిపోతున్న క్రమంలో మరోసారి అలాంటి పరిస్థితులు సృష్టించేందుకే ప్రభుత్వం ఇలాంటి వివాదాస్పద నిర్ణయం తీసుకుందా? అన్న సందేహాలు తొలచివేస్తున్నాయి.

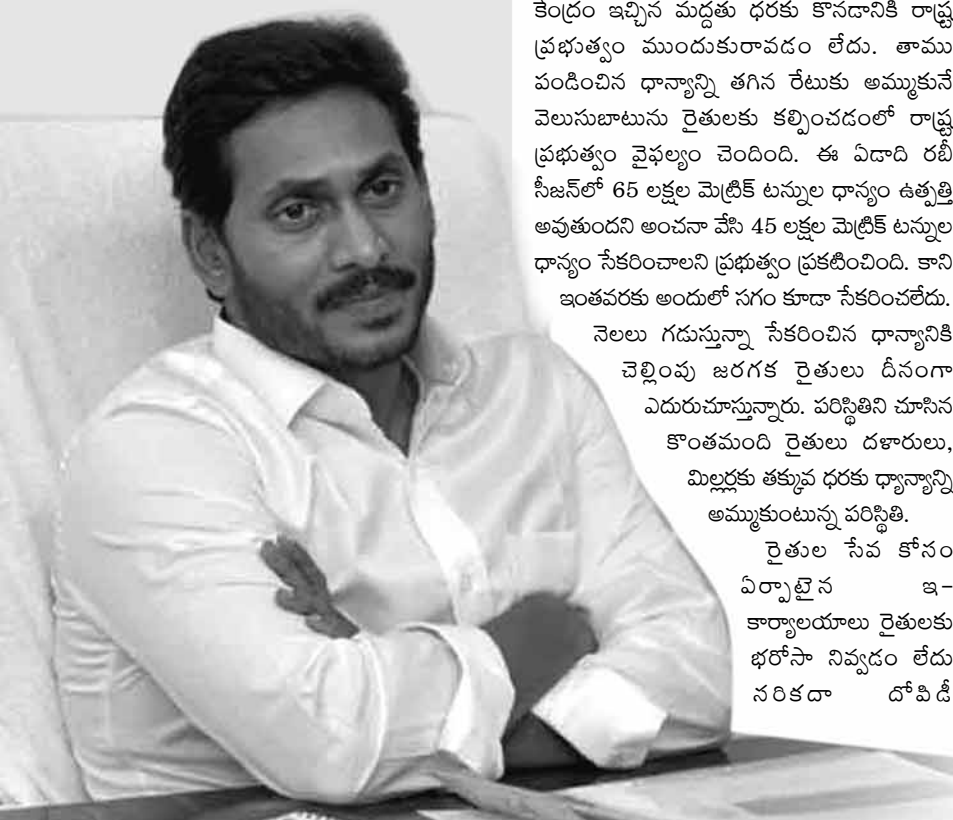
థర్డ్ వేవ్ ముప్పు పొంచి ఉందంటూ సాగుతున్న హెచ్చరికల కారణంగా.. కొద్దిరోజుల పాటు అయినా విద్యాసంస్థలను తెరవాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించు కున్నట్లు సమాచారం. అయితే, ఈ అవకాశాన్ని ప్రైవేటు యాజమాన్యాలు అందిపుచ్చుకునేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు వినికిడి. తల్లిదండ్రులను భయపెట్టి.. ఫీజులు వసూలు చేయించుకోవచ్చన్న ప్రణాళిక చేసుకొని ఉన్నట్లు విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

ఇక, ఫామ్ హౌస్ ముఖ్యమంత్రిగా పేరొందిన కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు.. కేబినెట్ సమావేశం జరిగిన మరుసటిరోజు నుంచే జిల్లాల పర్యటనలు రూపొందించుకున్నారు. పలు జిల్లాల్లో ఆర్పాటంగా పర్యటనలకు పూనుకున్నారు. అయితే, ఈ పర్యటనల వెనుక హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నికల పూహం ఉందన్న విశ్లేషణలు వినిపిస్తున్నాయి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

వైకాపా ప్రభుత్వం రూపాయి కానుకీచ్చి రెండు రూపాయలు లాగేస్తోంది. వర్గ వ్యత్యాసం లేకుండా అన్ని వర్గాలను దోపిడీ చేస్తోంది. మార్కెటింగ్ పై నియంత్రణ కోల్పోవడంతో నిత్యావసరాల ధరలు రెండింతలు పెలిగాయి. రైతుల్ని నిలువునా మోసం చేసి లూటీ చేస్తోంది. 73వ రాజ్యాంగ సవరణకు వ్యతిరేకంగా ఏపీ పంచాయతీ వ్యవస్థను మార్చారు. పంచాయతీలకు సమాంతరంగా గ్రామ సచివాలయాలు ఏర్పాటుచేసి పంచాయతీ సర్పంచులు, కార్యదర్శుల అధికారాలను వీఆర్వోలకు కట్టబెట్టారు. వాలంటీర్ల వ్యవస్థతో పాలన సాగిస్తున్నారు. హిందూ ధార్మిక అంశాల్లో అనవసర జోక్యం కల్పించుకుంటున్నారు. మైనార్టీ సంతృప్తికరణ కోసం ముల్లాలు, ఫాస్టర్లకు జీతాలిచ్చి ఓటుబ్యాంకు రాజకీయాలకు పాల్పడుతున్నారు. హిందువులను ఊచకోత కోసిన బీచ్ఛుసుల్తాను విగ్రహాన్ని ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో ప్రొద్దుటూరులో ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

విగ్రహం ఏర్పాటులో ఉన్న శ్రద్ధ హిందూ ఆలయాలు, రథాలు, విగ్రహాలు ధ్వంసం చేసిన వారిని పట్టుకోవడంలో చూపించడం లేదు. కానుకల కోసం ప్రభుత్వ ఆస్తులు తాకట్టుపెడుతున్నారు. వడ్డీలు, అప్పులు తీర్చేందుకు ఆస్తిపన్నులు పెంచారు. చెత్తపై భారాన్ని మోపేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. తెలుగు భాషంటేనే ఈ ప్రభుత్వానికి మంట. అధికారం వచ్చినప్పటి నుంచి ఎప్పుడెప్పుడు దానిని కబళిద్దామా అని చూస్తోంది. మొదట్లో పాఠశాలల్లో తెలుగు భాషను తీసేయించేందుకు శతవిధాలా ప్రయత్నించి హైకోర్టులో భంగపడి సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లింది. ఇప్పుడా కేసు సుప్రీం కోర్టులో ఉండగానే డిగ్రీ కళాశాలల్లో తెలుగును తీసేయాలని మరో వివాదాస్పద నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇదీ వైకాపా ప్రభుత్వ అసమర్థపాలన.

కేంద్రాలుగా మారాయి. ధాన్యం అమ్ముకునే విషయంలో ఇ- కేంద్రాలు రైతులకు సహకారం అందించాలి. ధాన్యం వేసేందుకు కొత్త సంచులు, రవాణా ఖర్చులు ఇవ్వాలి. కాని కొత్త సంచులు కొనరు. పాత సంచులే ఇస్తారు. రవాణా ఖర్చులు ఇవ్వరు. వాటిని అధికారులే మేసేస్తున్నారని రైతులు ఆరోపిస్తున్నారు. తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల నుంచే ధాన్యం రవాణా ఖర్చులు ఒక రబీ సీజన్లోనే రూ. 150 కోట్లు అవుతుంది. ఈ ఆదాయం కోసమే పౌరసరఫరా శాఖ నుంచి డిప్యూటీషన్ పై ఎండీగా వచ్చే ఒక్కో అధికారి 4, 5 ఏళ్ల వరకు తిష్టవేసుకుని కూర్చుంటున్నట్లు భాజపా రాష్ట్ర అధ్యక్షులు సోమువీరాజు ఆరోపించారంటే అవినీతి ఎంత వ్యవస్థాగతంగా పనిచేస్తోందో అర్థం అవుతుంది.

అభివృద్ధి పేరుతో ప్రజ

మరోవైపు, రైతులను నిట్టనిలువునా దోచేస్తోంది. కనీస మద్దతు ధరకు ధాన్యాన్ని కొనడంలో దళారులు, మిల్లర్లు, ప్రభుత్వం కలసి నాటకం ఆడి రైతులను ముంచేస్తున్నారు. వ్యవసాయ, పౌరసరఫరాల శాఖ అధికారులు, మిల్లర్లు, దళారులతో కుమ్మక్కై రైతులకు మార్కెటింగ్లో ప్రతికూల పరిస్థితులు సృష్టిస్తున్నారు. కేంద్రం ఇచ్చిన మద్దతు ధరకు కొనడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకురావడం లేదు. తాము పండించిన ధాన్యాన్ని తగిన రేటుకు అమ్ముకునే వెలుసుబాటును రైతులకు కల్పించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందింది. ఈ ఏడాది రబీ సీజన్లో 65 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం ఉత్పత్తి అవుతుందని అంచనా వేసి 45 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం సేకరించాలని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. కాని ఇంతవరకు అందులో సగం కూడా సేకరించలేదు.

నెలలు గడుస్తున్నా సేకరించిన ధాన్యానికి చెల్లింపు జరగక రైతులు దీనంగా ఎదురుచూస్తున్నారు. పరిస్థితిని చూసిన కొంతమంది రైతులు దళారులు, మిల్లర్లకు తక్కువ ధరకు ధాన్యాన్ని అమ్ముకుంటున్న పరిస్థితి.

రైతుల సేవ కోసం ఏర్పాటైన ఇ-కార్యాలయాలు రైతులకు భరోసా నివ్వడం లేదు సరికదా దోపిడీ

పన్నుల పెంపకంతో మరింత ఆర్థికభారం

ప్రభుత్వం పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఆస్తిపన్ను పెంచుతూ, చెత్తపై కొత్తగా పన్ను వేసేందుకు జీవోలు జారీచేసింది. కొన్ని మున్సిపల్ కౌన్సిళ్లు, కార్పొరేషన్లు గుట్టుచప్పుడు కాకుండా ఈ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించి తీర్మానాలు చేసి ప్రభుత్వానికి పంపాయి. కొన్నిళ్లు ప్రజాభీష్టాన్ని పట్టించుకోకుండా వారికి వాస్తవాలు వివరించకుండా, పన్నులను పెంచి కొత్త పన్నులను వేయడం సరికాదు. పైగా లాక్డౌన్తో అల్లాడిపోతున్న ప్రజలపై ఈ ఆర్థికభారాలు మరింత కుంగదీసేలా ఉన్నాయి. గతంలో ఆయా భవనాలకు వసూలు చేసే అద్దె ప్రాతిపదికన పన్నులు వేసేవారు. ఇక నుంచి ఆ స్థలం, భవనం మార్కెట్ విలువ, రిజిస్ట్రేషన్ విలువను నిర్ణయించి పన్నును వేస్తారు. ప్రతిఏడాది పదిహేను శాతం వరకు పెంచుతారు. ఇది నాలుగైదేళ్లలోనే రూ. 10 వేల కోట్లకు పెరుగుతుంది. 2021-22 వార్షిక బడ్జెట్లో ఆస్తిపన్నులను రూ. 1,600 కోట్ల నుంచి, ఈ ఏడాది ముందుగా రూ. 3 వేల కోట్లు పెంచి వసూలు చేయాలని నిర్ణయించారు.

పట్టణాల్లో పన్నులు ఎందుకు పెంచాలని ప్రభుత్వాన్ని భాజపా ప్రశ్నిస్తోంది. పట్టణాలకు ఏ విధమైన సదుపాయాలు కల్పించకుండా పన్నులు పెంచాలని నిర్ణయించడం సరైన చర్యకాదు. పట్టణాలకు ఇప్పటి వరకు నిధులు ఇచ్చింది కేంద్రమే. నేషనల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫైవ్లైన్ ప్రాజెక్టుల కింద దేశంలో రూ. 100.5 లక్షల కోట్ల విలువైన ప్రాజెక్టులు అమలుచేస్తుంటే అందులో రూ. 8.16 లక్షల కోట్ల విలువైన పనులు ఏపీలో జరుగుతున్నాయి.

అందులో పట్టణాల్లో జరుగుతున్న పనుల విలువ 1.27 లక్షల కోట్లు. రాష్ట్రంలో కాకినాడ, విశాఖ, తిరుపతి, అమరావతి పట్టణాలను స్పార్డ్ సిటీగా ఎంపిక చేసి వాటికి రూ.8,229 కోట్లతో వివిధ అభివృద్ధి పనులు కేంద్రం చేస్తోంది. అలాగే రాష్ట్రంలోని 33 పట్టణాల్లో అమృత్ పథకం కింద మౌలిక సదుపాయాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.3,334 కోట్ల నిధులిచ్చింది. పీఎంఎఫ్ కింద వేల కోట్ల నిధులతో గృహ నిర్మాణం చేపట్టింది. ఇంత పెద్ద స్థాయిలో కేంద్రం పట్టణాలకు నిధులిస్తున్నది. కాని పట్టణాలకు ఏ సౌకర్యాలు కల్పించకుండానే పన్నులు పెంచడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధపడింది. వైకాపా ప్రభుత్వం లెక్కలేనితనంతో అప్పులుచేసి వాటిని తీర్చేందుకు పన్నులు పెంచి ప్రజలపై భారాన్ని మోపుతోంది.

లపై ఆర్థికభారం!

కేంద్రంపై అసత్యప్రచారం

ఇదిలా ఉంటే పన్నులు పెంచడానికి కేంద్రమే కారణమని వైకాపా, తెలుగుదేశం, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఆరోపిస్తూ అసత్య ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఇది ఎంతమాత్రం నిజం కాదు. 2020 మే 17న కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి రాసిన లేఖలో కొన్ని సంస్కరణలు చేపడితే అధిక రుణసదుపాయం లభిస్తుందని నూచించింది. అంతేకానీ తప్పనిసరిగా పన్నులు పెంచాలని ఆదేశించలేదు. ఇలాంటి ఆదేశాలుంటే వాటిని చూపించాలి. కేంద్రమే ఆదేశాలిస్తే భాజపా పాలిత రాష్ట్రాలైన గుజరాత్, హర్యానా, ఉత్తరప్రదేశ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్ లో కూడా పెంచేవారు కదా! పన్నుల పెంపు పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయమని, అందులో కేంద్రానికి ఎలాంటి పాత్రలేదని స్వయంగా భాజపా రాజ్యసభ సభ్యులు జిఎల్ సరసింహారావు స్పష్టం చేశారు.

మరోవైపు నిరుద్యోగులు జగన్ అబద్ధాలు చూసి మండిపడుతున్నారు. రెండేళ్ల నుంచి నోటిఫికేషన్ల కోసం ఎదురుచూస్తుంటే.. 6.03 లక్షల ఉద్యోగా లిచ్చినట్లు ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించారు. ఇంతటి మోసకారి మాటలను ఇంతవరకు ఏ ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడలేదు. ఏపీపీఎస్సీ ద్వారా నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వకుండా ఎలా భర్తీ చేశారో ముఖ్యమంత్రి చెప్పాలి. నవరత్నాల అమలుకోసం సచివాలయాలు ఏర్పాటుచేసి అందులో తమ ప్రచారానికి 1.21 లక్షల మందిని తక్కువ జీతాలకు నియమించుకున్నారు. అలాగే తన పాలన, ప్రచారం కోసం 2 లక్షలకు పైగానే వాలంటర్లను నియమించి వారికి ప్రజాధనం నుంచి జీతాలిస్తున్నారు. వైకాపా కార్యకర్తల కోసమే

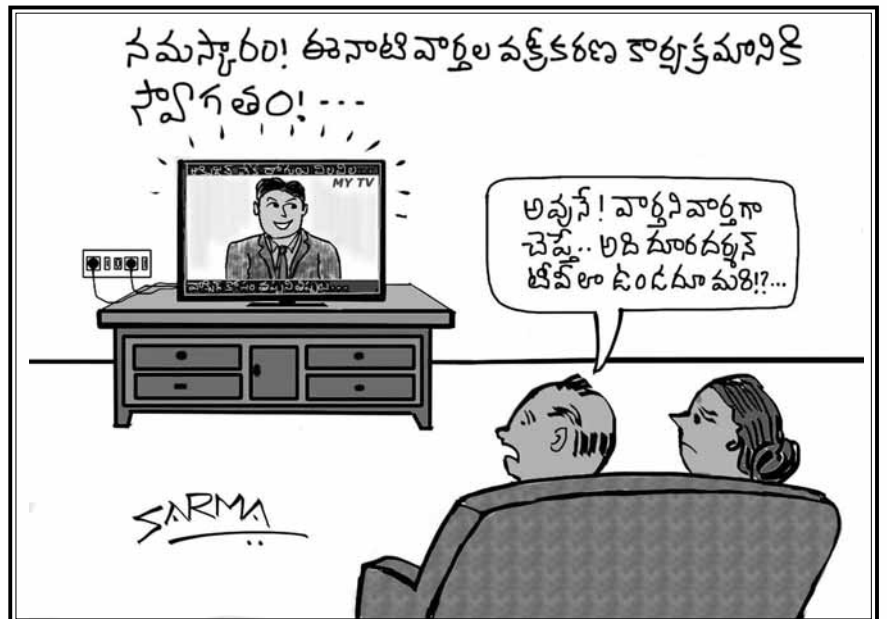
ఈ వాలంటీర్ల వ్యవస్థను సృష్టించి, ఇటీవల జరిగిన స్థానిక ఎన్నికల్లో ప్రచారానికి వారిని ఉపయోగించుకున్నట్లు వివక్షలు ఆరోపిస్తున్నాయి. ఆర్టీసీని ప్రభుత్వ పరంచేసి అందులోని ఉద్యోగులకు కొత్తగా ఉద్యోగాలిచ్చామంటున్నారు. ఏటా ప్రకటిస్తానన్న డీఎస్సీ లేదు. 18 వేల టీచర్ ఉద్యోగాలు, 6 వేల పోలీసు ఉద్యోగాలు, పశుసంవర్ధకశాఖలో 6,100 ఖాళీలున్నాయి. వివిధ శాఖల్లో పనిచేస్తున్న 2.10 లక్షల మంది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను అధికారంలోకి రాగానే రెగ్యులర్ చేస్తామన్నారు. వానిని పట్టించుకోలేదు. అధికారంలోకి

తురగా నాగభూషణం

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాకముందు ఏపీపీఎస్సీ ద్వారా 2.40 లక్షల ఉద్యోగాలిస్తామని నిరుద్యోగులకు హామీ ఇచ్చారు. వాటన్నింటినీ చెత్తబుట్టలో పడేశారు. ఇదీ జగనన్న ప్రజావ్యతిరేక పాలన. ★

కోటి సూర్యనమస్కార యజ్ఞం

సికింద్రాబాద్ : ఈ కార్యక్రమం 1 లక్ష 50 వేల మందితో కోటి సూర్యనమస్కారాలు లక్ష్యంగా సాగింది. అయితే వారం రోజులపాటు జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో 3లక్షల 67 వేల 132 మంది మొత్తం రెండు కోట్ల యాభై మూడు లక్షల 52 వేల 963 సూర్యనమస్కారాలు చేసారు. జూన్ 20న ఉదయం 6.30 నుంచి 8.30 మధ్య 3,746 మంది ఒక్కొక్కరు 108 సూర్యనమస్కారాలు చేసారు. ఇందులో అన్ని వయసుల వారు పాల్గొన్నారు.

ఈ కార్యక్రమాన్ని జూన్ 14న డా॥ వినయ్ సహస్ర బుద్ధె (ప్రెసిడెంట్ ఐసిసిఆర్), సునీల్ అంబేకర్ (అఖిల భారత ప్రచార ప్రముఖ్, ఆర్ఎస్ఎస్), జెడి లక్ష్మీనారాయణ, డా॥ వనజా రెడ్డి (యోగ థెరపిస్ట్) ప్రారంభించారు.

జూన్ 21 ముగింపు సమావేశంలో జి. శ్రీధర్ రావు (ప్రెసిడెంట్, తెలంగాణ యోగ స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్, వైస్ చైర్మన్ అఖిల భారతీయ యోగ అసోసియేషన్), తిరివీధి వేణుగోపాల్ (ఇంటర్నేషనల్ ప్రెసిడెంట్, వానవి క్లబ్బ్), డా॥ జయదీప్ ఆర్య (చైర్మన్, హర్యానా యోగ పరిషత్, పతంజలి యోగ పీఠం, హరిద్వార్ చీఫ్ సెంట్రల్ కో-ఆర్డినేటర్),

రాజు చౌదరి (క్రీడా భారతి, అఖిల భారతి ప్రధాన కార్యదర్శి), వి. నాగారాజు (క్షేత్ర సంఘచాలక్, ఆర్ఎస్ఎస్) తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వేణుగోపాల్ మాట్లాడుతూ భారతీయ కుటుంబ విలువలను ప్రపంచం స్వాగతిస్తున్నదని, దానికి తగిన విధంగా మనం అభ్యాసం చేయాలని అన్నారు.

జయదీప్ ఆర్య మాట్లాడుతూ 'మనదేశంలో భవిష్యత్తులో శక్తివంతమైన యువత నిర్మాణం కోసం మన విద్యా వ్యవస్థలో యోగాను ఒక అంశంగా ప్రవేశ పెట్టాల'ని అన్నారు.

రాజు చౌదరి మాట్లాడుతూ 'ఆటలు, యోగాభ్యాసం పాఠశాల స్థాయిలోనే చేయించే అవకాశం మెండుగా ఉంటుంది కనుక ఈ దిశగా ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవాలి' అని అన్నారు.

వి. నాగారాజు మాట్లాడుతూ ప్రపంచానికి 'భారతదేశం ఇచ్చిన పెద్ద బహుమానం యోగ. యోగ అనేది వ్యక్తిని కుటుంబంతో, సృష్టితో, పరమేష్టితో కలుపుతుంది. వారం రోజులు జరిగిన ఈ కార్యక్రమం చాలా అద్భుతమైనది. అయితే యోగ అనేది వారం రోజుల పాటు చేసి ముగించేది కాదు. నిత్య జీవితంలో ఒక భాగంగా దీనిని అలవాటు చేసుకుందాం' అన్నారు. ఈ కార్యక్రమం గురించి ప్రధానమంత్రి సందేశం పంపారు.

प्रधान मंत्री
Prime Minister

MESSAGE

It is heartening to learn about the organisation of 'YogaSaptah 2021' from June 14-21. The initiative to spread the message of Yoga by boosting immunity and promoting holistic wellness in the society is commendable.

Inseparable from our heritage and culture, Yoga has been practised in everyday life in our country. Widely known to boost immunity and promote wellness, Yoga helps us connect with nature, helping bring about a balance and harmony between the body, mind and soul.

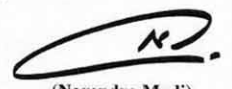
Inspired by this uniqueness of Yoga, our Government undertook the initiative to take this rare gift to the world. Our vision and efforts bore fruit in 2014 and International Day of Yoga is now being celebrated across the world.

During the times of fast-paced urbanisation, when lifestyle diseases are on the rise, regular practice of Yoga can help promote good physical and mental health. 'Pranayam' – a breathing exercise helps strengthen the respiratory system and enhance metabolism.

As a part of 'YogaSaptah 2021', your initiative to get 1,50, 000 global participants to collectively perform 10 million cycles of 'Surya Namaskar' through digital and offline platforms is commendable.

I am sure that your efforts will help popularise Yoga in different parts of the world, inspiring people to make practice of Yoga a daily habit. Such endeavours can succeed only through community participation.

Best wishes for all success of 'YogaSaptah 2021'.

(Narendra Modi)

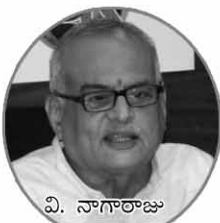
New Delhi
जुन 28, शक संवत् 1943
June 18, 2021

వేణుగోపాల్

డా॥ జయదీప్ ఆర్య

వి. నాగారాజు

రాజు చౌదరి

జి. శ్రీధర్ రావు

సునీల్ అంబేకర్

నిజాయితీయే ఆచార్య సింహాద్రి జీవన సందేశం

శ్రద్ధాంజలి సభలో భాగయ్య

నిజాయితీ, నిస్వార్థాలే ఆచార్య ఎడ్ల చిన్న సింహాద్రి (80) జీవన మార్గమని, అవే ఆయనను దేశంలో పాలనాదక్షత గలిగిన ఉపకులపతిగా నిలబెట్టాయని ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారత కార్యకారిణి సభ్యులు భాగయ్య అన్నారు. ఆచార్య సింహాద్రి మే 23న విశాఖపట్నంలో తుదిశ్వాస విడిచిన సంగతి తెలిసిందే. జూన్ 11న ఏబీవీపీ, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం శాఖ నిర్వహించిన శ్రద్ధాంజలి సభలో భాగయ్య ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నారు.

ఆచార్య సింహాద్రి తూర్పుగోదావరి జిల్లా కోనసీమలోని కుగ్రామంలో, నిరుపేద కుటుంబంలో

జన్మించి, విదేశాలు వెళ్లి విద్యనభ్యసించి, డాక్టర్ అంటేడ్యూర్ వలె తన దేశానికే సేవ చేశారని భాగయ్య అన్నారు. ఆనాడు తీవ్రంగా ఉన్న అంటరానితనం, వివక్ష వంటి సమస్యలను ఎదుర్కొన్నప్పటికీ సమాజాన్ని నిందించలేదన్నారు. 'సమాజం కుటుంబం లాంటిది, దాని వికాసమే కోరుకోవాలి' గాని, అది విచ్చిన్నం కారాదని అనేవారని భాగయ్య గుర్తు చేశారు. విఖ్యాత కాశీ హిందూ విశ్వవిద్యాలయంలో అనేక సంస్కరణలు తెచ్చి దేశంలో వీరీలకు నమూనాగా నిలబడ్డారన్నారు. వీరీగా, వీరీల సంఘ అధ్యక్షునిగా 18 ఏళ్లు వనిచేసి సింహాద్రి విద్యారంగంలో సంస్కరణలను తీసుకువచ్చారని తెలియజేశారు.

సింహాద్రి బౌద్ధం స్వీకరించినా హిందూ సంప్రదాయాలను గౌరవించేవారని భాగయ్య అన్నారు. విశాఖపట్నంలో ఆయన అనాథల కోసం అంటేడ్యూర్ పేరిట ఓ పాఠశాలను నడిపారని అన్నారు. తన జీవిత భాగస్వామి, జపాన్ మహిళ శ్రీమతి నవోక నిస్వార్థంగా నడిపిస్తున్న అనాథ విద్యార్థుల అంటేడ్యూర్

పాఠశాలకు మనం అండగా నిలబడాలని అన్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలోని సోషియాలజీ విభాగంలో ఆయన పేరిట 'ఫెలోషిప్' అందించాలని కోరారు. ఆర్ఎస్ఎస్ మూడవ సర్వసంఘచాలక్ రాజేంద్ర సింహాజీ 1979లో విశాఖ పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు జరిగిన కార్యక్రమంలో సింహాద్రి, తానూ పాల్గొన్నామని భాగయ్య అన్నారు. వారు రక్షాబంధన్ వంటి సంఘ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొని ఉత్సాహం పొందేవారని గుర్తుచేసుకున్నారు. సింహాద్రి నేటితరం ఆదర్శ దళిత విద్యావేత్త. వారి ఆదర్శాలు వచ్చేతరం విద్యార్థులకు అందించాలని, వారి ఆత్మకు సగౌరవం చేకూరాలని భాగయ్య ప్రార్థించారు.

కార్యక్రమంలో ఏబీవీపీ అఖిల భారత ప్రధాన కార్యదర్శి జి. లక్ష్మణ్, కేంద్రమంత్రి ప్రొ|| సంజయ్ పాశ్వాన్, మాజీ చైన్ ఛాన్సలర్ ప్రొ|| ఎడ్ల సుధాకర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఈ సభలో భారత రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి సందేశాలను చదివి వినిపించారు.

23 May, 2021

Dear Smt. Naoko Simhadri,

I am sad to learn about the passing away of your husband, Prof. Y.C. Simhadri. A rare combination of being a bright academic and an University administrator par excellence, he was a person of great calibre.

Having served as Vice Chancellor at four different Universities across India, Prof Simhadri earned immense appreciation for his acumen in the field of University administration and hence became synonymous with the epithet "Vice-Chancellor of All Vice-Chancellors". He was also fondly remembered as "Walking Library" due to his profound knowledge in the subject of Criminology. His services to our nation are invaluable especially during his stint as Member, University Grants Commission and President, Association of Indian Universities (AIU). He will be remembered for his simplicity, humble nature and positive attitude towards life.

Please accept my heartfelt condolences to you and your family. May God give you and your family the strength to bear this irreparable loss.

With deep condolences,

Yours sincerely,

Ram Nath Kovind
(Ram Nath Kovind)

Smt. Naoko Simhadri,
99, Dasapalla Hills
(Door No. 11-9-2),
Visakhapatnam-530003,
Andhra Pradesh.

भारत के उपराष्ट्रपति
VICE-PRESIDENT OF INDIA

సంతాప సందేశం

మనారన్ విశ్వవిద్యాలయం, పాట్నా విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం, ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయాల ఉపకులపతిగా అనేక సంస్కరణలకు నాంది పలికిన శ్రీ వై.సి. సింహాద్రి గారు పరమపదించారని తెలిసి ఎంతో విచారించాను. భారతదేశ ఉన్నత విద్యారంగం అభివృద్ధిలో వారి పాత్ర కీలకమైనది. వారు ప్రజ్ఞగతంగా నాకు ఆత్మీయులు, మంచి మిత్రులు కూడా.

నేను విద్యను అభ్యసించిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం అంటే నాకు ప్రత్యేకమైన అభిమానం. శ్రీ సింహాద్రి గారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతిగా సేవలు అందిస్తున్న కాలంలో అనేక అంశాల గురించి, తీసుకొస్తున్న సంస్కరణల గురించి నాతో చర్చించే వారు. విశ్వవిద్యాలయ అభివృద్ధి విషయంలో పూర్తివిద్యార్థిగా నా ఆలోచనలను, అభిప్రాయాలను తరచూ వారితో పంచుకునే వాళ్ళే.

యునివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ సభ్యులుగా, అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఇండియన్ యూనివర్సిటీస్ అధ్యక్షులుగా వారు అందించిన సేవలు, విశ్వవిద్యాలయాల విద్యుహా విషయంలో తీసుకొచ్చిన సానుకూల మార్పులు దేశ ఉన్నత విద్యారంగ రూపుకేలను మార్చగలిగాయి.

భారతదేశ ఉన్నత విద్యా రంగంలో చెప్పుకోదగిన అనేక సంస్కరణలకు నాంది పలికిన శ్రీ వై.సి. సింహాద్రి గారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని ప్రార్థిస్తూ, వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాను.

మ.స్వ.క. హరిదాస్
(మువ్వనరపు వెంకయ్య నాయుడు)

న్యూఢిల్లీ,
22 మే 2021.

జర్మనీ వాడికి జపానువాడికి బుద్ధుండి ఉంటే ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యం 1942 లోనే వచ్చేది.

అది రెండో ప్రపంచ యుద్ధం భీకరంగా సాగుతున్న కాలం.

అందులో జర్మనీ, జపాన్ లు మిత్రులు. వాటికి ప్రధాన ప్రత్యర్థి బ్రిటన్. ఆ బ్రిటను బలానికి పెద్ద దన్ను - దాని కబ్జాలో ఉన్న భారతదేశం. దాని బారి నుంచి భారత్ బయట పడేట్టు చేయగలిగితే ఇంగ్లండు కొమ్ములు విరుగుతాయి.

అదీ ఎలా అవుతుందా అని జుట్టు పీక్కోవలసిన పనిలేదు. ఆ కార్యం సాధించగల మహావీరుడు తనంతట తానే అక్ష కూటమిని ఆశ్రయించాడు.

ఆ పని అతడివల్ల కాకపోతే ఈలోకంలో ఇంకెవరివల్లా కాదు. ఎందుకంటే అతడు అలాంటి ఇలాంటి బలశాలి కాదు. ఇండియా మొత్తంలో మహాత్మా గాంధీ ప్రజాబలానికి తిరుగులేదు. అంతటి మహాత్ముడినే ధిక్కరించి... ఆయన సర్వశక్తులూ ఒడ్డిన అభ్యర్థినే బహిరంగ ఎన్నికలో మన్న కరిపించి భారత జాతీయ కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షుడు కాగలిగిన ప్రజా నాయకుడు -

నేతాజీ సుభాష్ చంద్ర బోస్ !!

ప్రజాస్వామ్య విహితంగా అధ్యక్షుడయిన వాడిని తన మానాన తనను పనిచేసుకోనివ్వాలన్న వివేకం గాంధీ వర్గానికి కొరవడింది. తమను ఎదిరించి

గెలిచాడన్న అక్కసుతో - ఎన్నికైన అధ్యక్షుడిని తిన్నగా పని చేసుకోనివ్వకుండా సహాయనిరాకరణ చేసి గాంధీ వర్గీయులు నానావిధాల సతాయించారు. వారితో వేగలేక, మహాత్ముడి మనసు మార్చలేక, చీటికి మాటికి ఆయనతో తలపడటం ఇష్టం లేక సుభాస్ బోసు అధ్యక్ష పదవిని వదిలి వేరే దారి వెతుక్కున్నాడు. గాంధీ గ్రూపు మూర్ఖత్వం, మంకుతనాల మూలంగా దేశంలో ఉండి సాధించలేకపోయిన స్వాతంత్ర్యాన్ని దేశం వెలుపల నుంచయినా సాయుధ పోరాటం ద్వారా సాధించాలని నిశ్చయించి, తెల్లవాళ్ళ కళ్ళు కప్పి దేశం నుంచి మాయమయ్యాడు. శత్రువుకు

శత్రువు మిత్రుడన్న రాజనీతిని అనుసరించి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదానికి సైద్ధాంతికంగా బద్ధ శత్రువయిన సోషలిస్టు రష్యా మద్దతుతో స్వాతంత్ర్య సమరం సాగించాలని విశ్వప్రయత్నాలు చేశాడు. మాస్కో చేరాలని తహతహలాడినవాడు గత్యంతరం లేని పరిస్థితుల్లో నాజీ జర్మనీ చెంతకు గౌరవ అతిథిగా వెళ్ళాడు.

రాచమర్యాదల నడుమ బెర్లిన్ లో అడుగు పెట్టిపెట్టగానే బోస్ జర్మనీ విదేశాంగ శాఖ ఉన్నతాధి కారులను కలిసి వివరంగా మెమోరాండం ఇచ్చాడు. బ్రిటిష్ పట్టునుంచి ఇండియాను విడగొడితేగానీ బ్రిటన్ ను యుద్ధంలో గెలవటం ఎలా అసాధ్యమో పూసగుచ్చినట్టు వివరించి, మీ స్వార్థం కోసమైనా మాకు మద్దతు నివ్వమని జర్మన్ ప్రభుత్వంలో ముఖ్యులకు ప్రతిపాదించాడు.

కాని అది నాజీల తలకెక్కలేదు. ఇంగ్లండ్ మీద ఎన్ని బాంబులు వేసినా, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాన్ని తుదముట్టించి, రంగుతక్కువ నేటివ్ జనాలకు దానిపై అధికారాన్ని పంచిపెట్టటం శ్వేత జాతి దురహంకారి హిట్లర్ కు ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదు. "గాంధీని కాల్చి పారేయండి. ఇంకా వాళ్ళకు బుద్ధి రాకపోతే డజనుమంది కాంగ్రెస్ పెద్దలను కాల్చేయండి. అదీ చాలకపోతే ఇంకో 200 మందినైనా కాల్చేసి ఇండియన్ ను అణచివేయండి" అని 1937లో తనను కలసిన బ్రిటిష్ విదేశాంగ మంత్రి లార్డ్ హాల్లిఫాక్స్ కు మార్గదర్శనం చేసిన ఘనమైన అడాల్ఫ్ హిట్లర్!

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాన్ని వీలైతే తాము చేజిక్కించుకోవాలి; అది సాధ్యపడకపోతే తెల్లతోలు ఇంగ్లీషువాళ్ళు చేతుల్లోనే ఉండనివ్వాలి. అంతేతప్ప నల్లవాళ్ళ పరం మాత్రం కానివ్వకూడదని మొదటినుంచీ అతడి పాలిసీ. అందుకే భారత స్వాతంత్ర్యానికి ముందే హామీ ఇవ్వాలన్న సుభాస్ బోస్ షరతుకు నాజీల దొరతనం ఒప్పుకోలేదు. బ్రిటన్ తో బేరమాడటానికి బోసును ఒక పావుగా ఉపయోగించుకోవాలనే జర్మన్లు కడదాకా ఎత్తువేశారు. ఏవో తాయిలాల్నిచ్చి, అదిగో ఇదిగో అంటూ మభ్యపెట్టి, మరీ తప్పనిసరైతే ఏవో చిల్లర వరాలిచ్చి దాదాపు రెండేళ్ళ విలువైన సమయాన్ని వృథా చేశారు.

1941 ఏప్రిల్ లో బెర్లిన్ లో అడుగు పెట్టినది మొదలుకుని నాజీ నియంతన నేరుగా కలవాలని సుభాస్ చంద్ర బోస్ తెగ ప్రయత్నించగా సంవత్సరం తరవాత 1942 మే 29న గాని హిట్లర్ అతడికి దర్శనం ఇవ్వలేదు. ఆ తరవాతా అతడి ఉన్నాడ ధోరణి మారలేదు. జర్మనీలో నేతాజీని అట్టే

ఎక్కడలచిన నావ ఏ

పెట్టుకోవటం వల్ల ఇక తమకు పెద్ద లాభం ఉండదని తలిచాక, ఆయన ఆసియాకు తిరిగి వెళ్ళవచ్చునని అంగీకారమైతే తెలిపాడు. కాని తిరుగు ప్రయాణానికి చేయగలిగిన ఏర్పాట్లు చప్పున చెయ్యకుండా జర్మన్లు ఏడెనిమిది నెలలు సాగదీశారు.

సరైన అదనులో తన దేశ విముక్తి కోసం పోరాడే అవకాశం చిక్క మాతృభూమికి వేల మైళ్ళ దూరాన నిస్సహాయంగా ఉండిపోయినందుకు ఆ దేశ భక్తుడు ఎంత తల్లడిల్లిందీ సుభాస్ బోస్ జర్మన్ విదేశాంగ మంత్రి రిబ్బెన్ ట్రాప్ కి 1942 డిసెంబర్ 5న రాసిన ఈ ఉత్తరం చూస్తే అర్థమవుతుంది:

"I could do much more for my country, if I could be somewhere near India ... I believe that it is technically possible for the German government to help me travel to the far east -either by aeroplane or by submarine or by ship. There is a certain amount of risk undoubtedly in this undertaking. That risk I shall gladly undertake. I believe in destiny... And the sooner I could travel, the better it would be for India and for the common cause... India is a place where one could strike directly at England and indirectly at America..."

[Netaji Subhas Bose the Great

(ఇండియాకు దగ్గర్లో ఎక్కడికైనా చేరగలిగితే నేను నా దేశానికి ఇంకా చాలా చేయగలను. విమానంలో గాని, సబ్ మెరైన్లోగాని, ఓడపై గాని నేను దూర ప్రాచ్యానికి ప్రయాణించగలిగేందుకు సహాయపడటం సాంకేతికంగా జర్మన్ ప్రభుత్వానికి సాధ్యమని నా నమ్మకం. అలాంటి ప్రయత్నంలో నిస్సందేహంగా రిస్కు ఉంటుంది. ఆ రిస్కుకు నేను సంతోషంగా సిద్ధపడతాను. విధిలీల మీద నాకు నమ్మకం ఉంది. నా ప్రయాణం ఎంత త్వరగా జరిగితే ఇండియాకూ, ఉమ్మడి ప్రయోజనాలకూ అంత మంచిది. ఇండియా నుంచి నేరుగా ఇంగ్లండ్ మీదా, పరోక్షంగా అమెరికా పైనా దెబ్బ కొట్టవచ్చు...”)

సన్ను ఇండియా చెంతకు వెళ్ళనివ్వటం నాకేదో మహాపాపకారం అనుకోకండి. అది మీకే లాభం; మీ ముఖ్య విరోధులైన ఇంగ్లండ్, అమెరికాలను దెబ్బ తీసేందుకు అది మంచి అవకాశం - అని బెర్లిన్ చేరింది లగాయతు సుభాష్ చంద్రబోస్ ఎన్నితీర్ణ

డాది లేటు

బోధపరిచినా పట్టించుకోక, చప్పున కదలక నాజీ భస్మాసురుడు హిట్లర్ చివరికి తన నెత్తిన తానే చెయ్యి పెట్టుకున్నాడు. అతడి మూర్ఖత్వంనుకుంటే అతడిని మించిన మూర్ఖాగ్రేసరుడు జపాన్ టోజో.

హిట్లర్ కి ఇంగ్లీషు వాళ్ళ మీద జాత్యభిమానం. భారతీయులంటే ఏవగింపు. అయినా తాను ఇండియాను ఆక్రమించాలన్న ఆశ గాని, ఆక్రమించ గలనన్న భ్రమగాని అతడికి లేవు. జనరల్ టోజోకు ఏకంగా ఇండియామీద కన్ను. ఆ దేశం మీద దండెత్తి, తెల్లవాళ్ళను గెంటేసి తాము రాజ్య మేలాలని అతడి దుర్బుద్ధి. దానికి భారతీయులను మభ్యపెట్టి పావుల్లా వాడుకోవాలని అతడి ఎత్తు.

నిజానికి జపాన్ సవ్యంగా సహకరించి ఉంటే సుభాష్ చంద్ర బోస్ కి నాజీల జర్మనీ పంచన చేరాల్సిన అగత్యమే వచ్చేది కాదు. నేరుగా జపాన్ కే వెళ్లి, అక్కడి నుంచి పోరాటం సాగించేవాడు. బోస్ ఇండియాలో ఉండగానే 1940 మధ్యలో లాలా శంకర్ లాల్ అనే నమ్మకస్థుడిని జపాన్ కి దూతగా పంపించి, భారత విముక్తి పోరాటానికి వారు సాయపడతారా అన్నది కనుక్కురమ్మన్నాడు. బ్రిటిషు వారితో గొడవపడకుండా మంచిగా ఉండి ప్రభుత్వంలో కీలక స్థానాలను మీరు దక్కించుకోండి -అన్నది జపాన్ పాలకుల నుంచి అతడికి అందిన సందేశం. అలా కీలక స్థానాల్లో కుదురుకుని, మేము మీ దేశం మీద దాడి చేసినప్పుడు మాకు పంచమాంగదళంగా ఉపయోగపడమన్నది జపాన్

వారి ఆంతర్యం. ఆ దిక్కుమాలిన సలహాను సుభాష్ బోస్ సహజంగానే కొట్టి పారేశాడు.

1942 చివరిలో అమెరికా, బ్రిటన్ల మీద నేరుగా యుద్ధానికి దిగటానికి ముందునుంచే జపాన్ ఆసియాలో తన ఆక్రమణ వ్యూహానికి సాన పెట్టింది. ఆగ్నేయాసియాలో ప్రవాస భారతీయులది పెద్ద సమూహం. కాబట్టి అక్కడ తాము పాతుకోవాలంటే భారతీయుల మద్దతు అవసరమని టోక్యో గ్రహించింది. భారతీయుల మద్దతు కూడగట్టే పనిని మేజర్ ఫుజివారాకు పురమాయించింది. అతగాడు బాంగ్ కాక్ వెళ్ళి భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం రహస్యంగా పని చేస్తున్న రహస్య విప్లవ సంస్థ ఇండియన్ ఇండిపెండెన్స్ లీగ్ (ఐ.ఐ.ఎల్.) నాయకులు ప్రీతం సింగ్, అమర్ సింగ్ లనూ, మలయాలో కెప్టెన్ మోహన్ సింగ్ నూ సంప్ర దించాడు. (ఈ ఐ.ఐ.ఎల్.ను 1928లో జవాహర్లాల్ నెహ్రూ, సుభాష్ బోస్ లు స్థాపించారు.) మీరు మాకు సహకరించండి. మేము ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యం తెప్పిస్తాం అని ఘజివారా చేత టోక్యో ఆశ పెట్టించింది. ఆ పని మీద వెళ్ళిన ప్రతి చోటా, ప్రతి నోటా జపాన్ సైన్యాధికారికి సుభాష్ చంద్ర బోస్ పేరు వినిపించింది. బోస్ ను కనుక ఆసియా వచ్చేట్టు చేయగలిగితే ఈ ప్రాంతంలోని భారతీయులందరినీ కదిలించగలడు అని కెప్టెన్ మోహన్ సింగ్ అతడికి గట్టిగా చెప్పాడు. జపనీయులతో సహకరించటానికి లీగ్ నాయకులు పెట్టిన షరతులన్నిటికీ అంగీకరిస్తూ కర్నూల్ తమూరా అగ్రిమెంటు మీద సంతకం చేశాడు. బెర్లిన్ లో ఉన్న సుభాష్ చంద్ర బోస్ ను ఇండిపెండెన్స్ లీగ్ నాయకులు కాంటాక్ట్ చేసేందుకు జపాన్ సహాయపడాలన్నది ఆ షరతుల్లో ఒకటి.

1941 అక్టోబరులో ఐ.ఐ.ఎల్. నాయకులతో అవగాహన కుదిరిన వెంటనే... సుభాష్ చంద్ర బోస్ అనే మనిషి గురించి వాకబు చేసి, అతడు ఎలాంటి వాడన్నది జాగ్రత్తగా గమనించి రిపోర్టు చేయమని జర్మనీలోని తన రాయబారి హిరోషి ఒషిమాను టోక్యో

టోజో

ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

ఆదేశించింది. ఆ రాయబారికి చూడగానే బోస్ నచ్చాడు. అతడి తెలివితేటలను, దీక్షా దక్షతలను తెగ మెచ్చుకుంటూ తమ రాయబారి పంపిన రిపోర్టు చూడగానే ఆ మనిషి తాము ఆడించినట్టల్లా ఆడేవాడు కాదని, అవసరమైతే తమకే ఎదురు తిరగగల వాడని జపాన్ పాలకులకు అర్థమయింది.

మరి ఏమిటి చెయ్యటం? జపాన్ ప్రధాని, విదేశాంగ మంత్రి సహా పలువురు కేబినెట్ మంత్రులు, మిలిటరీ విభాగాల అధిపతులు సభ్యులైన లైజాన్ కాన్ఫరెన్సు 1942 జనవరి 10న కొలువుతీరినప్పుడు ఈ అంశం చర్చకు వచ్చింది. బోస్ ను టోక్యోకు ఆహ్వానించి, మన పాలసీకి అతడు ఎంతవరకూ ఉపయోగపడతాడో మదింపు చెయ్యాలి- అని అత్యున్నత స్థాయిలో నిర్ణయమయింది.

ఆ వెంటనే అయినా జపాన్ వారు కదిలి సుభాష్ చంద్ర బోస్ ను అనుకున్న ప్రకారం టోక్యోకు పిలిపించి ఉంటే, ప్రధానమంత్రి, సర్వాధికారి అయిన జనరల్ టోజోకు తన మీద ఉన్న అనుమానాలను, భయాలను సంవత్సరం ముందే తొలగించి, అతడి బుద్ధి శుద్ధి చేసి, తన అభిమానిగా మార్చుకునేవాడు. తన సాటిలేని ప్రజ్ఞతో అద్భుత సైనిక వ్యూహాన్ని రూపించి, ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యాన్నీ, జపాన్ కు దిగ్విజయాన్నీ సాధించగలిగేవాడు.

ఎందుకంటే అది రవి అస్సమించడని మిడిసిపడే బ్రిటిష్ మహాసామ్రాజ్యం అప్పుడు ఘోర పరాజయాల పరంపరతో గిలగిలలాడుతున్నది. 1939 -40 ప్రాంతాల్లో 'జర్మన్ బ్లీట్జ్ క్రీగ్' స్థాయిలో 1942 మొదటి పాదంలో దూరప్రాచ్యాన జపాన్ జైత్రయాత్ర తెల్లవాళ్ళ పీఠమణచింది. 'జిబ్రాల్టర్ ఆఫ్ ది ఈస్ట్' అని గర్వంగా చెప్పుకునే బ్రిటిష్ కంచుకోట సింగపూర్ 1942 ఫిబ్రవరి 15న జపాన్ వశమైంది. 90వేల మంది సైనికులు ఖైదీలయ్యారు. 1781లో అమెరికా సైన్యం చేతిలో జనరల్ పెర్సెవల్ చిత్తుగా ఓడిన తరవాత ఘనత వహించిన బ్రిటిష్ మహా సామ్రాజ్యానికి మళ్ళీ అంతటి తలవంపులయింది. ఫిలిప్పీన్స్, ఇండోనేసియాలు పతనమయ్యాయి. తూర్పున తిరుగులేనిదనుకున్న బ్రిటిష్ ప్రాభవాన్ని ఒక చిన్న ఆసియన్ రాజ్యం మట్టికరిపించింది. సింగపూర్ తో బాటే మొత్తం మలయా ద్వీపకల్పాన్ని జపాన్ ఆక్రమించింది. అది బ్రిటిష్ మహాసామ్రాజ్యానికి ఘోర సైనిక పరాభవం అని ప్రధాని చర్చిల్

రేడియోలో లబలబలాడాడు. ఇంకో నెలకల్లా రంగూన్ సహా బర్మా మొత్తం జపాన్ సేనలకు పాదాక్రాంత మయింది. మార్చి 23న భారత భూభాగమైన అండమాన్ దీవులను జపాన్ స్వాధీనపరచుకుంది. జపాన్ సేనలు భారతదేశం గేటు ముందు నిలిచాయి.

తమ ఆసియా వ్యూహంలో బర్మా విమోచనం తరువాత ఇండియాకు స్వాతంత్ర్యమే తదుపరి లక్ష్యమని జపాన్ ప్రభుత్వ ప్రముఖులు పలు మార్లు నొక్కి చెప్పతూ వచ్చారు. బ్రిటన్ బారినుంచి భారత్ కు విముక్తి కలిగించడానికే సింగపూర్ లో పట్టుబడిన భారత యుద్ధఖైదీలతో ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీని ఏర్పరచి అన్నివిధాల సహాయపడుతున్నామనీ వారు తెగ నమ్మబలుకుతున్నారు. వారికి నిజంగా చిత్తశుద్ధి ఉంటే బ్రిటిష్ పీడ విరగడ చేయటానికి అదే సరైన అదను. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం అప్పుడున్నంత దుర్బలంగా, నిస్సహాయంగా దాని మొత్తం చరిత్రలో ఎన్నడూ లేదు. గుండెకాయలాంటి ఇండియాను వేరు చేయగలిగితే ఆ సామ్రాజ్యం మొదలు నరికిన చెట్టులా కూలిపోతుంది. ఆసియాలో జపాన్ కత్తికి ఏనాటికీ ఎదురు లేకుండా పోతుంది.

కాని జపాన్ వారిని భారతీయులు కలలో కూడా నమ్మరు. వారు దాడికి దిగితే ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ప్రజలు సహకరించరు. భారతీయులను కదలించి తెల్లవారికి వ్యతిరేకంగా సమీకరించగలిగిన ఒకే ఒక్కడు నేతాజీ సుభాస్ చంద్ర బోస్. జపాన్ తో సహకరించటానికి అతడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు. అతడి నాయకత్వాన్నే ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీ ముక్త కంఠంతో కోరుతున్నది. 1942 జూన్ లో బాంగ్ కాక్ లో తొమ్మిది రోజులపాటు పెద్ద ఎత్తున జరిగిన తూర్పు ఆసియా భారతీయుల మహాసభ “దయచేసి తూర్పు ఆసియాకు వచ్చి ఉద్యమం నడిపించాలి అని సుభాస్ చంద్ర బోస్ ను అభ్యర్థిస్తూ తీర్మానం చేసింది.

సుభాస్ బోస్ ను టోక్యో పిలిపించి మాట్లాడాలని ఎలాగూ 1942 జనవరిలోనే అత్యున్నత స్థాయిలో నిర్ణయమయిపోయింది కనుక కనీసం జూన్ లో బాంగ్ కాక్ లో భారతీయుల మహాసభ తీర్మానం తరువాత అయినా టోక్యో వచ్చున కదలి నేతాజీని తూర్పుకు రప్పించి ఉంటే చరిత్రగతి ఇంకోలా ఉండేది. అప్పట్లో భారతదేశమంతటా ఉవ్వెత్తున క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం లేదని సమయంలోనే నేతాజీ నాయకత్వంలో ఇండియన్ నేషనల్ ఆర్మీ బయటి నుంచి సాయుధ సంగ్రామం సాగించి ఉంటే సైనికంగా, నైతికంగా, అంతర్జాతీయంగా డీలా పడ్డ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బర్మాలో లాగే బహుశా కుప్పకూలేది. స్వతంత్ర భారత్ అండ ఉన్నప్పుడు యుద్ధంలో జపాన్ ది పైచేయి అయి, హిరోషిమా, నాగసాకిల సర్వనాశనం తప్పేది.

బాంగ్ కాక్ సభకు కొద్దిరోజుల ముందే నేతాజీ హిట్లర్ ని కలిశాడు. ఆ సమయాన యూరప్ లో

సుభాస్ చంద్ర బోస్ కు సంబంధించి ఇండియన్ ఇండిపెండెన్స్ లీగ్ నాయకులతో థాయిలాండ్ లో 1941 అక్టోబరులో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న తరువాత సంవత్సరం మీద మూడునెలల పాటు చచ్చు శంకలతో, పుచ్చు సవాళ్ళతో విలువైన సమయం వృథా చేసి చేసి చిట్టచివరికి జపాన్ ప్రభువులు నేతాజీ రాకకు పచ్చ జండా ఊపారు. ఈ లోపు పుణ్యకాలం దాటిపోయింది. అక్షరాజ్యాల ప్రభ మనక బాలింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో బలాబలాలు తారుమారయ్యాయి.

అక్షరాజ్యాలు ఆక్రమించిన ఒకానొక రేవులో జపాన్ జలాంతర్గామి వచ్చి ఉంది. టోక్యో కావాలనుకుంటే దానిలో మిమ్మల్ని తూర్పుకు తీసుకువెళ్ళవచ్చు అని హిట్లర్ నూచించాడు. భారత స్వాతంత్ర్యానికి పరిస్థితులన్నీ కలిసివచ్చిన తరుణంలో తాను రంగంలో ఉండాలని నేతాజీ ఎంత తహతహలాడినా, బెర్లిన్ జపాన్ రాయబారి, మిలిటరీ దౌత్యాధికారి ఎన్ని సార్లు ఎంత గట్టిగా సిఫార్సు చేసినా టోక్యో స్పందించలేదు.

బోస్ మా చెంతకు రావటం మాకు ఇష్టమే. కాని అంత పెద్ద నాయకుడిని వదిలేసుకోవటానికి జర్మనీ ఎందుకు ఇష్టపడుతుంది అనేమో మొదట అన్నారు. మాకు ఇష్టమేనని స్వయంగా ఫ్యూరర్ హిట్లర్ చెప్పాడు అంటేనేమో అంతటి వి.వి.ఐ.పి.ని తరలించాలంటే భద్రత జాగ్రత్తలు ఎన్నో చూసుకోవాలి కదా? ఇప్పుడు ప్రయాణం చాలా ప్రమాదం - అని వాదించారు. సబ్ మెరైన్ వెళ్ళొచ్చని హిట్లర్ సూచించినా సరే - తమ దగ్గర బోస్ కు స్పేర్ చేయటానికి జలాంతర్గామి ఏదీ అందుబాటులో లేదు అని జపాన్ పాలకులు బుకాయించారు. నేతాజీని విమానంలో తీసుకుపోవచ్చు. ఆ సమయాన రష్యాకు చెందిన ఉక్రెయిన్ జర్మనీ చేతుల్లో ఉన్నది. అక్కడి నుంచి నేతాజీని తూర్పుకు తరలించవచ్చు. అప్పట్లో రష్యా, జపాన్ మధ్య విరోధం లేదు కనుక టోక్యో అడుగితే మాస్కో కాదనదు. అయినా మాస్కో ఒప్పుకోదు అని ముందే ఊహించేసి అది అయ్యేపని కాదు అని టోక్యో కొట్టిపారేసింది. అలా సాగదీసి దీసి ఎట్టుకేలకు 1942 ఆగస్టులో బోస్ తరలింపుకు జపాన్ “నూత్రోత్తా” అంగీకారం తెలిపింది.

ఆ తరువాతా అద్భుతాలు వేరుటం మానలేదు. సుభాస్ చంద్రబోస్ ఇక్కడికి రావటం మీకు ఇష్టమేనా? అతడికింద మీరు పనిచేయగలరా అని రాస్ బిహారీ బోస్ ను జపాన్ సైన్యాధికారులు కెలికారు. అతడు బోస్ ను వ్యతిరేకిస్తాడేమోనని ఆశపడ్డారు. కానీ అతడేమో “మాకు ముమ్మాటికీ ఇష్టమే. నేను

స్వచ్ఛందంగా తప్పుకుని అతడి నాయకత్వం కింద పనిచేస్తాను” అని ఇష్టంగా చెప్పాడు. పోనీ అంతటితో ఆగారా? ‘మీరు మా వైపు వచ్చినా ఒకరికింద పని చేయవలసి ఉంటుంది. చేస్తారా?’ అని జపాన్ వాళ్ళ బెర్లిన్ బోస్ ని అడిగారు. “నేను వచ్చేది నాయకత్వం కోసం కాదు. నాకు కావలసింది మా దేశానికి స్వాతంత్ర్యం. దాని కోసం ఎవరి కింద అయినా పనిచేస్తాను” అని నేతాజీ చెప్పాడు.

భారతీయ యుద్ధ ఖైదీలతో తాము కూర్చిన సైనిక దండుకు నాయకుడుగా జపనీయులు ఏరికోరి ఎంచుకున్న కెప్టెన్ మోహన్ సింగ్ ఎదురుతిరిగి మొత్తం ఐ.ఎన్.ఎ.నే రద్దుచేయబోయాడు. నేతాజీ మినహా ప్రత్యామ్నాయం కోసం టోక్యో చేసిన ఏ ప్రయత్నమూ ఫలించలేదు. చేయదాటిన పరిస్థితిని చక్కదిద్దటానికి ఇక ఏ దారి లేదని బోధపడ్డాక గానీ నేతాజీ రాకకు జపాన్ సరే అనలేదు. బోస్ ను జలాంతర్గామిలో తరలించటానికి సరే అన్న తరువాతా దానిని అడ్డుకొట్టటానికి టోక్యో చివరి ప్రయత్నం చేసింది. యుద్ధనౌకలో సివిలియన్ ఎవరినీ అనుమతించరాదని జపాన్ నౌకాదళంలో ఒక నిబంధన ఉన్నదట. మరి సివిలియన్ అయిన బోస్ ను వేము ఎలా రానివ్వగలం? అని జర్మన్ విదేశాంగ కార్యాలయానికి టోక్యో నుంచి అభ్యంతరం అందింది. అక్కడ ఇండియా డిపార్ట్ మెంట్ కు అధిపతిగా ఉన్న ఆడం వాన్ ట్రాట్ కు అది చూసి ఒళ్ళు మండింది. “సుభాస్ చంద్ర బోస్ మామూలు సివిలియన్ కాదు.. అతడు ఇండియా విమోచన సైన్యానికి కమాండర్ ఇన్ చీఫ్” అని ఆ అధికారి జవాబిచ్చాడు. దాంతో జపాన్ వాళ్ళు నోరు మూశారు.

ఈ విధంగా.. సుభాస్ చంద్ర బోస్ కు సంబంధించి ఇండియన్ ఇండిపెండెన్స్ లీగ్ నాయకులతో థాయిలాండ్ లో 1941 అక్టోబరులో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న తరువాత సంవత్సరం మీద మూడునెలల పాటు చచ్చు శంకలతో, పుచ్చు సవాళ్ళతో విలువైన సమయం వృథా చేసి చేసి చిట్టచివరికి జపాన్ ప్రభువులు నేతాజీ రాకకు పచ్చ జండా ఊపారు. ఈ లోపు పుణ్యకాలం దాటిపోయింది. అక్షరాజ్యాల ప్రభ మనకబారింది. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో బలాబలాలు తారుమారయ్యాయి. జర్మనీ జపాన్ ల నడుములు విరగటానికి కొంటే డౌన్ మొదలయింది.

ప్రపంచంలోని పెద్ద స్టేట్స్ మన్నకే రాజనీతి పాఠాలు చెప్పగలిగిన నేతాజీ సుభాస్ చంద్ర బోస్ కు ఆ సంగతి అందరికంటే బాగా తెలుసు. అయినా అతడు బెదరలేదు. చెదరలేదు. ఓటమి భయాన్ని దరిదాపులకు రానివ్వలేదు. తన మీద తనకు కొండంత విశ్వాసంతో, మాతృభూమి విముక్తి ఒక్కటే లక్ష్యంగా, మృత్యువుతో పందెం వేసి ఉత్సాహంగా ఉరకలు వేస్తూ సాహసయాత్రకు సిద్ధమయ్యాడు.

మిగతా వచ్చేవారం...

(మన చరిత్రను, చరిత్ర పురుషులను స్మరించుకోవాలన్న మహాన్తత ఆశయంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం అమృతోత్సవ్ పిలుపునిచ్చింది. ఆ సందర్భంగా ప్రచురిస్తున్న తొలివ్యాసమిది.)

గాఢాంధకారంలో కూడా ముందుకు ఉరకాలంటే ఆకాశంలోని పెద్ద పెద్ద తారకలతో పాటు చిన్న నక్షత్రం ప్రసరించిన చిరువెలుగుతోడైతేనే సాధ్యం. పరాయి పాలన అనే అంధకారంలో అలమటిస్తున్న దేశం దాస్య శృంగులాలు తెంచుకుని స్వాతంత్ర్యోదయం వైపు సాగించిన ప్రస్థానం అలాంటిదే. ఒక జాతి స్వేచ్ఛ కొన్ని తరాల త్యాగ ఫలం. ఆ సమాజంలోని నర్వుల సమష్టి స్వప్నం. భారత స్వరాజ్య సమరం దీనినే ప్రతిబింబిస్తుంది. కానీ ఆ మేరకు చరిత్ర రచన సమగ్రతను సంతరించు కోలేకపోతున్నది.

ఆగస్ట్ 15, 1947న భారతదేశానికి లభించిన

ఉంది. అవే వీర సావర్కర్, చంద్రశేఖర్ ఆజాద్, భగత్ సింగ్, సుభాష్ చంద్రబోస్, చిట్టగాంగ్ సూర్యసేన్ వంటివారు, వ్యక్తిగత హోదాలో డాక్టర్ హెడ్గేవార్ వంటివారు సాగించిన పోరాటాలు, అనుశీలన నమితి, రామదండం వంటి సంస్థల ఉద్యమాలు కూడా.

ఇంపీరియల్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ ద్వారా చట్టబద్ధంగా సాగిన పోరాటం ఒక స్రవంతి. దాదాభావం నౌరోజీ, మదన్ మోహన్ మాలవీయ, మోతీలాల్, దిన్నా వాచా, ఫిరోజ్ షా మెహతా,

రాజు విశాఖ జిల్లా భీమునిపట్నానికి సమీపంలోని పాండ్రంగిలో అమృతమృగారింట వుట్టాడు. వెంకటరామరాజు, సూర్యనారాయణమ్మ దంపతుల తొలి సంతానం. తరువాత సీత, సత్యనారాయణరాజు కూడా ఆ దంపతులకు కలిగారు. వీరి స్వగ్రామం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మోగల్లు. వెంకటరామరాజు ఫోటోలు తీసేవారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తణుకులోను, తరువాత రాజమహేంద్రవరంలోను స్టూడియోలు నిర్వహించారు. ఆయన జాతీయవాది. రాజమండ్రి ఇన్స్టిట్యూట్లోని ఆయన స్టూడియోలో

అడవిబిడ్డల పోరాటం.. అల్లూరి నాయకత్వం

స్వేచ్ఛ ఆంగ్లేయుల మీద భారతీయులు సాగించిన ప్రతిఘటనోద్యమ ఫలితం. ఇది నా దేశమన్న జాతీయతా స్ఫూర్తి ఆ ఉద్యమానికి చోదకశక్తిని ఇచ్చింది. కానీ, భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ తోనే దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందన్న తీర్పు మొత్తం జాతీయ పోరాటాన్ని గౌరవించేది కాలేదు. ఎందరో చేసిన రక్తతర్పణలను గౌరవించడానికి నిరాకరించేదే కూడా. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి ఐదారు స్రవంతుల సమ్మేళనం.

1885 డిసెంబర్ చివర భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భవించింది. అంతకు ముందే కొండకోనలలో గిరిపుత్రులు ఆంగ్ల పాలనే లక్ష్యంగా ఉద్యమించారు. ఉదా. ఖాసీలు, కోందులు, ముండాలు, కుకీలు వంటివారి పోరాటాలు.

గిరిజనోద్యమాల మాదిరిగానే, భూమి సమస్యతో మైదాన ప్రాంతాలలో జరిగిన రైతాంగ ఉద్యమాల గురి కూడా ఆంగ్లేయుల పాలనే. ఉదా. బెంగాల్ లో నీలిమండల రైతుల విప్లవం, ఖేడా, చంపారాన్ ఉద్యమం మొదలైనవి.

భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ పోరాటం ప్రధాన స్రవంతి అనడానికి అభ్యంతరం ఉండనక్కరలేదు.

జాతీయ కాంగ్రెస్ తో, గాంధీజీ సిద్ధాంతాలతో సరిపడక తీవ్ర జాతీయ వాదంతో వెల్లువెత్తిన ఆవేశం

తేజ్ బహదూర్ సప్రూ వంటివారు ప్రతి చట్టం నిర్మాణంలోను భారతీయ ప్రయోజనాల గురించి నిలదీసేవారు.

విదేశీ గడ్డ మీద నుంచి గదర్ వీరులు, మేడం కామా వంటివారు మాతృభూమి స్వేచ్ఛ కోసం సాగించిన పోరాటాన్ని మరుగుపరచడం చరిత్రను దగా చేయడమే.

కొండకోనలలో జరిగిన గిరిజనోద్యమాలు ఈ అర్థ శతాబ్ది కాలంలోనే గుర్తింపునకు నోచు కుంటున్నాయి. వాటి అధ్యయనం, నమోదుతోనే భారత స్వాతంత్ర్య పోరాట చరిత్ర క్రమంగా సమగ్రతను సంతరించుకుంటున్నది కూడా. అలాంటి గిరిజనోద్యమాలలో కీలకమైనది తూర్పు కనుమలలో జరిగిన విశాఖ మన్య విప్లవం. ఈ విప్లవ నాయకుడు అల్లూరి శ్రీరామరాజు. మైదాన ప్రాంతం నుంచి మన్యం వెళ్లి, గిరిజనులను ఏకం చేసి భారతీయులు, ముఖ్యంగా తెలుగువారు ఏనాటికీ మరచిపోలేని ఒక మహోద్యమాన్ని నిర్మించారు శ్రీరామరాజు (సీతారామరాజు అంటూ ప్రసిద్ధమైనా, జాతకవక్రంలో, రికార్డులలో కనిపించేది శ్రీరామరాజు అనే).

జననం, బాల్యం

జూలై 4, 1897న (హేవళంబి నామ సంవత్సరం, ఆషాఢ శుద్ధ చవితి, ఆదివారం) శ్రీరామ

తిలక్, లజ్ పతిరామ్ వంటి మహనీయుల ఫోటోలు దర్శనమిచ్చేవి. బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమ ప్రచారం కోసం 1907లో రాజమండ్రిలో ఏర్పాటు చేసిన సభలో బిపిన్ చంద్రపాల్ ప్రసంగించారు. ఆ ఉపన్యాసాన్ని అనువదించినవారు చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం. 'భరత ఖండంబు చక్కని పాడియావు' అన్న గొప్ప దేశభక్తి పద్యాన్ని ఆ సందర్భంలోనే చిలకమర్తి అశువుగా చెప్పారు. ఆ చరిత్రాత్మక ఘట్టానికి ఇన్స్టిట్యూట్ వేదికయింది. గోదారి తీరంలోనే 1908లో వెంకటరామరాజు కలరాతో హఠాత్తుగా మరణించారు. రాజమండ్రి జీవనం భారమై సూర్యనారాయణమ్మ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కొవ్వూరు చేరింది. అలా కొవ్వూరు, నరసాపురం బేల్ టో స్కూల్,

రామచంద్రపురం, విశాఖ ఏవీఎన్ విద్యాసంస్థ. తునిలలో రామరాజు విద్యాభ్యాసం సాగింది. పినతండ్రి, ట్రెజరీ డిప్యూటీ కలెక్టర్ రామకృష్ణరాజు రామచంద్రపురానికి బదలీ అయినప్పుడు శ్రీరామరాజు కుటుంబాన్ని అక్కడికి రప్పించారు. ఆయనకు కాకినాడ బదలీ కాగా, శ్రీరామరాజును అక్కడి హిరాపురం రాజా విద్యా సంస్థలో చేర్పించారు. ఇక్కడి రెండు పరిచయాలు చెప్పుకోదగినవి. ఆనాడు ఆ విద్యా సంస్థకు అధిపతి రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడు. మూడో ఫారమ్‌లో వేర్వేరు తరగతులే అయినా మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యతో రామరాజుకు స్నేహం ఏర్పడింది. చిన్నతనం నుంచి రామరాజుకు ఇంగ్లీష్ చదువు మీద గౌరవం ఉండేది కాదు. ఈ సంగతి అన్నపూర్ణయ్య జ్ఞాపకాల ద్వారా తెలిసింది. రామరాజుకు సంస్కృత విద్య పట్ల ఆసక్తి, ఆధ్యాత్మిక చింతన ఎక్కువ. తునిలో ఉండగానే ఇంగ్లీష్ చదివి ఉద్యోగం సంపాదించమని పోరుతున్న తల్లితో కొలువులో చేరతానని చెప్పి కొంత డబ్బు తీసుకుని 1915లో ఇల్లు విడిచి వెళ్లిపోయాడు శ్రీరామరాజు. ఉత్తర భారతమంతా తిరిగి, హరిద్వార్‌ను దర్శించు కున్నాడు. అక్కడ నుంచే అమ్మకు ఉత్తరం రాశాడు.

కృష్ణదేవపేటకు

అల్లూరి ఉద్యమ జీవితానికి ఊయల వంటిది కృష్ణదేవపేట. విశాఖ మన్యానికి గుమ్మం వంటి గ్రామం. జూలై 24, 1917న శ్రీరామరాజు దేశ పర్యటనలో భాగంగానే ఆ ఊరు చేరుకున్నాడు. ఊరి పెద్ద చిటికెల భాస్కరనాయుడు ఆశ్రయం ఇచ్చాడు. గ్రామం ఆయనను ఒక యతిలా చూసింది. ఆయన కోరిక మేరకు నీలకంఠేశ్వరస్వామి ఆలయానికి దగ్గరగా చిక్కాలగడ్డ అనే చోట ఒక పూరిపాక నిర్మించి ఇచ్చారు. ఆ ప్రాంతానికి భక్తితో శ్రీరామ విజయనగరం అన్న పేరు పెట్టారు. ఆ గ్రామంలోను, పక్కనే ఉన్న కొంగసింగి వంటి గ్రామాలలోను రామరాజు మండల దీక్షలు నిర్వహించారు. అంతా ఆధ్యాత్మిక జీవితమే. అలాంటి సమయంలో ఆధ్యాత్మిక చింతనతో పాటు ఆయుధం కూడా స్వీకరించవలసి వచ్చింది.

మన్యం పెద్దల రాక

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత కరవు వచ్చింది. ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించడానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పనులు ప్రారంభించింది. అలా మన్యంలో రోడ్ల నిర్మాణం మొదలయింది. కానీ గూడెం డిప్యూటీ తహసీల్దార్ అల్ఫ్ బాట్లెయిన్ బినామీ పేర్లతో కాంట్రాక్టు తీసుకుని, మన్యం మునసబులు, ముఠాదారులను బెదిరించి గిరిజనులను పనికి రప్పించి కూలి ఇవ్వక వేధించేవాడు. భారత దేశ చరిత్రలో ఆ రోడ్ల నిర్మాణం అమానుష ఘట్టం. నిజానికి అడవివిద్వలకు అడవిలో ప్రవేశం నిషేధించిన చట్టాలతో వారు కూలీలుగా మారిపోయారు. ఇలాంటి సమయంలో

పెద్దవలన మాజీ ముఠాదారు కంకిపాటి బాలయ్యవదాలు (ఎండు వదాలు), బట్టిపనుకుల మునసబు గాం. గంతన్న దొర, అతని సోదరుడు గాం. మల్లు దొర, కొండసంతలలో కూలి చేసుకుని బతుకుతున్న గోకిరి ఎర్రేసు, బొంకుల మోదిగాడు, సంకోజు ముక్కను, కర్ర కట్టిగాడు వంటివారు 1922 జనవరిలో రామరాజు దగ్గరకు వచ్చి గోడు వినిపించుకున్నారు. దానితో శ్రీరామరాజు బాస్టియన్ మీద పై అధికారులకు ఫిర్యాదు రాశారు. ఫలితం- రామరాజు మన్యంలో సహాయ నిరాకరణ ఆరంభించాడంటూ ఆ జనవరి 29న ఏజెన్సీ కమిషనర్ స్వెయిన్ విచారణ జరిపాడు. ఫిబ్రవరి 1- 5 మధ్య పరిణామాలు వేగంగా జరిగిపోయాయి. ఆ ఒకటో తేదీన సహాయ నిరాకరణను తీవ్రం చేస్తున్నట్లు గాంధీజీ ప్రకటించారు. దేశం నిండా తొలిసారి గొప్ప ఉద్యమ స్పృహ నెలకొంది. మూడో తేదీన ఇక్కడ రామరాజును పోలిటికల్ సస్పెక్ట్‌గా భావించి నర్సీపట్నం జైలులో ఉంచారు. ఆ ఫిబ్రవరి 5న చొరేచౌరా ఉదంతంతో గాంధీజీ తాను ఇచ్చిన సహాయ నిరాకరణ పిలుపును ఉపసంహరించు కున్నారు. తాను చెప్పిన పంథాలో ఉద్యమిస్తే సంవత్సరంలోనే స్వాతంత్ర్యం తథ్యమన్న గాంధీజీ మాట దీనితో భగ్నమైంది. గాంధీజీ ఆకస్మిక, ఏకపక్ష నిర్ణయం ఎంతో ఆవేశంతో, ఆశతో ఉన్న దేశ యువతను ఇతర పంథాల వైపు అడుగులు వేయించింది. అలాంటి వారిలో రామరాజు కూడా ఒకరు. నర్సీపట్నంలో పదహారు రోజులు ఉంచిన తరువాత పోలవరం డిప్యూటీ తహసీల్దార్ ఫజులుల్లా ఖాన్ (రాజు వీనతండ్రి రామచంద్రరాజు సేహితుడు) రామరాజుకు పైడిపుట్ట వద్ద యాభయ్ ఎకరాల పొలం ఇచ్చి, దుచ్చెర్తి ముఠాదారు చెక్కా లింగన్న దొర అజమానుషీలో ఉంచారు. అక్కడ

నుంచే నేపాల్ యాత్ర కోసం అనుమతి తీసుకుని మన్యంలో ఉద్యమ నిర్మాణం చేపట్టాడాయన.

మొదటి మూడుదాడులు

మన్యవాసులలో నంనకరణలు తెచ్చి, పంచాయతీలు నిర్వహించడంతో రాజు పట్ల ఆరాధనా భావం ఉంది. అప్పుడు వారినే ఏకం చేసి ఉద్యమించాలని ఆయన భావించారు. విశాఖ కొండలలో తిరుగుబాట్లు కొత్తకాదు. శాంతభూపతి, ద్వారబంధాల చంద్రయ్య, రేకపల్లి అంబులర్డ్డి వంటి ఎందరో అక్కడ తిరుగుబాట్లు చేశారు. నిజానికి రామరాజు కృష్ణదేవపేటలో ప్రవేశించడానికి కొన్ని నెలల ముందే గరిమల్ల మంగడు అనే గిరిజనుడి తిరుగుబాటు జరిగింది. అవి చెదురుమదురుగా జరిగి అణగారిపోయాయి. రాజు మన్యవాసుల ఉద్యమ దృష్టిని విస్తృతం చేశారు. గెరిల్లా యుద్ధ రీతిని ఎంచుకున్నారు. ఈ వ్యూహాలను ఆయన ఉత్తర భారత యాత్రలో ఉండగా నేర్చుకుని ఉండాలని పోలీసులు ఊహించారు. మన్య ప్రజల సంప్రదాయక ఆయుధాలు, ఆధునిక ఆయుధాలతో ఉద్యమం జరగాలని ఆయన వ్యూహం. మన్య విప్లవ ధ్యేయం, ఈ విప్లవానికి మైదాన ప్రాంతంలోని కాంగ్రెస్ ఉద్యమానికీ మధ్య ఉండవలసిన బంధం వంటి అంశాలలో శ్రీరామరాజుకు స్పష్టత ఉంది. కొన్ని సందర్భాలలో వీటి గురించి వ్యక్తం చేశారు కూడా. గెరిల్లా పోరుకు మొదట ఆయుధాలు కావాలి. అందుకు పోలీస్ స్టేషన్లు కొట్టాలి. వలస పాలకుల తుపాకులను వాళ్ల మీదే ఎక్కుపెట్టాలి. ఉద్యమ ప్రారంభ సూచకంగా ఆగస్ట్ 19, 1922న రామరాజు శబరి కొండ మీద రాజరాజేశ్వరి అమ్మవారికి రుద్రాభిషేకం చేశారు. ఎండు వదాలు, గంతన్న రామరాజు-మల్లు నాయకత్వాలలో మూడు దశాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఆ ఆగస్ట్ 22 పట్టపగలు మొదట చింతపల్లి పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి చేశారు- దాదాపు మూడు వందల మంది. దారిలో కనిపించిన చింతపల్లి ఎస్ఐ ఈరెన అప్పలస్వామినాయుడుకి సంగతి చెప్పి మరీ దాడి చేశారు మన్యవాసులు. 11 తుపాకులు దొరికాయి. ఈ ఆయుధాలు తీసుకు వెళుతున్నానని ఒక లేఖ రాసి మరీ వెళ్లారు రామరాజు. నిజానికి చింతపల్లి స్టేషన్ మీద దాడితోనే రామరాజు ఉద్యమ తత్వం తెలుస్తుంది. ఉద్యమకారుల చేత 'వందేమాతరం-మనదే రాజ్యం' అంటూ, 'గాంధీజీకి జై' అంటూ రామరాజు నినాదాలు చేయించారు. ఆగస్ట్ 23న కృష్ణదేవపేట పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి జరిగింది. సిబ్బంది పారిపోయారు. 7 తుపాకులు దొరికాయి. ఆగస్ట్ 24న రాజవొమ్మంగి స్టేషన్ (తూర్పు గోదావరి)ను ఎంచుకుని దాడి చేశారు. 8 తుపాకులు దొరికాయి. లాగరాయి ఫితురీని సమర్పించిన నేరానికి అరెస్టయిన మొట్టడం వీరయ్యదొర అప్పుడు ఆ స్టేషన్‌లోనే ఉన్నారు (ఈయన

తండ్రి సాబిలను దొర. 1879 నాటి ఫితురీలో ఉన్నాడు). వీరయ్యదొరను విడిపించడం కూడా ఈ దాడి ఆశయాల్లో ఒకటి. ఈ దాడులలో వందలాది తూటాలు, బాయ్ నెట్లు, యూనిఫార్ములు కూడా కొండదళం స్వాధీనం చేసుకుంది. 'ఆంధ్రపత్రిక', 'కృష్ణపత్రిక', రాజమండ్రి నుంచి వెలువడే 'కాంగ్రెస్' (మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య సంపాదకుడు) ఆ వార్తలను ప్రచురించాయి. నిజానికి పోలీసుల బూట్ల చప్పుడుకే హడలిపోయే మన్యవాసులు వరసగా రెండు పోలీసు స్టేషన్ల మీద దాడి చేయడంతోనే మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీ ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్ఎ గ్రాహమ్ కు టెలిగ్రామ్లు వెళ్లాయి. కొన్ని రోజులలోనే నర్సీపట్నం కేంద్రంగా మన్యాన్ని ఖాకీవనంగా మార్చారు. చుట్టుపక్కల జిల్లాల పోలీసు బలగాలన్నీ చేరుకున్నాయి. ఆ వాతావరణంలోను జైపూర్ మహారాజు ఐదు ఏనుగుల మీద పోలీసుల కోసం పంపిన సామగ్రిని సెప్టెంబర్ 3న ఒండేరి ఫూట్లో రాజుదళం వశం చేసుకుంది.

మరొక ఘన విజయం

మూడు పోలీస్ స్టేషన్ల మీద దక్కిన విజయం కంటే దామనపల్లి అనే కొండమార్గంలో సెప్టెంబర్ 24, 1922న దక్కిన విజయం ఎంతో గొప్పది. దామనపల్లికి రాజు దళం వస్తున్నదన్న సమాచారం తెలిసి స్కాట్ కవర్డ్, నెవెల్లి హైటర్ అనే ఒరిస్సా పోలీసు అధికారుల నాయకత్వంలో రెండు పటాలాలు వెళ్లాయి. ఇందులో హైటర్ మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. కానీ ఆ ఇద్దరినీ కూడా కొండదళం మట్టుపెట్టింది. అక్టోబర్ 15న అడ్డతీగల మీద రాజు దాడి చేశారు. కానీ ఆయుధాలు దొరకలేదు. అక్టోబర్ 19న చోడవరం స్టేషన్లోను ఇదే అనుభవం. అప్పటికే స్టేషన్లోని ఆయుధాలను బ్రెజిలికి తరలించడం మొదలయిపోయింది.

బగిసిన పిడికిలి

కొండలలో పోరాడే మలబారు దళాలు వచ్చిన తరువాత డిసెంబర్ 6న పెద్దగడ్డపాలెం, లింగాపురం అనేచోట్ల రాజుదళం వారితో తలపడవలసి వచ్చింది. దళాల దగ్గర లూయీ ఫిరంగులు ఉన్నాయి. ఒక భీకర పోరాటమే జరిగింది. రెండుచోట్ల కలిపి ఎనిమిది మంది రాజు అనుచరులు వీరమరణం చెందారు. ఈ మృతదేహాలను మన్యంలో ఊరేగించి, భయానికి బీజం వేశారు. డిసెంబర్ 23న ఉద్యమ కారులను పట్టిస్తే నగదు బహుమానాలు ఇస్తామంటూ ప్రకటన వచ్చింది. నాలుగు మాసాలు మన్యంలో మౌనం తాండవించింది.

అన్నవరంలో కనిపించిన రాజుదళం

ఏప్రిల్ 17, 1923న రామరాజు దళం ఆకస్మాత్తుగా అన్నవరం పోలీస్ స్టేషన్లో ప్రత్యక్షమై మొత్తం యంత్రాంగాన్ని కలవర పరిచింది. పైగా ప్రజలు ఆయనకు పూజలు చేశారు. ఆ సందర్భంలోనే

చెరుకూరి నరసింహమూర్తికి రామరాజు ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చారు. అదే ఏప్రిల్ 24న ఆంధ్రపత్రికలో వెలువడింది. అన్నవరం సంఘటన తరువాత మన్యవాసుల ఉద్యమంలోకి వేగిరాజు సత్యనారాయణ రాజు (అగ్గిరాజు) వచ్చారు. ఆ ఏడాది సెప్టెంబర్ 17 రాత్రి మల్లుదొర దొరికి పోవడం ఉద్యమానికి కీడు చేసింది. ఆ సంవత్సరం డిసెంబర్లో కాకినాడలో జరిగిన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశాలకు రామరాజు మారువేషంలో హాజరయ్యారు.

కాలం గడుస్తున్న కొద్దీ అణచివేత తీవ్రమైంది. అప్పటికే మన్యంలో ఉన్న బలగాలకు 1924 జనవరికి అస్సాం రైఫిల్స్ తోడుగా వచ్చింది. వీరికి కూడా మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో అనుభవం ఉంది. అప్పటికి మన్యం మీద ప్రయోగించిన బలగాల సంఖ్య దాదాపు వేయి. రాజుదళం సంఖ్య వంద. అస్సాం రైఫిల్స్ అధిపతే మేజర్ గుడాలి. ఆ సంవత్సరం ఏప్రిల్లో గుంటూరు జిల్లా కలెక్టర్గా ఉన్న థామస్

కట్టి, యథాప్రకారం గిరిజనుల చేతనే మోయిస్తూ కృష్ణదేవిపేటకు పయనమయ్యారు. దారిలోనే ఉంది కొయ్యూరు. అక్కడే ఉన్న మేజర్ గుడాలి రాజును కట్టిన మంచాన్ని బలవంతంగా దింపించాడు. మాట్లాడతానని గుడాలిలోకి తీసుకువెళ్లాడు. అక్కడే ఇద్దరికీ వాగ్యుద్ధం జరిగింది. ఆగ్రహించిన గుడాలి ఒక చెట్టుకు కట్టి కాల్చి చంపాడు. సజీవంగా రాజును అప్పగించాలంటూ కృష్ణదేవిపేట వచ్చి కూర్చున్న రూథర్ఫర్డ్ ఈ సంగతి తెలిసి గుడాలి మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశాడు. చివరికి రాజు ఎక్కడైతే ఉద్యమకారునిగా రూపొందాడో ఆ కృష్ణదేవిపేటలోనే తాండవ ఒడ్డున అంత్యక్రియలు జరిపారు.

ఆ మే 6న అగ్గిరాజు దొరికిపోయాడు. మే 26న ఎండుపడాలును స్థానికులే హత్య చేశారు. జూన్ 7న గాం గంత్వన్నను పోలీసులు కాల్చి చంపారు. ఈ మధ్యలో ఎందరో ఉద్యమకారులను గ్రామస్థులు, బంధువులు పోలీసులకు అప్పగించారు. మల్లుదొరికి, బోసంగి వండుపడాలకి మొదట ఉరిశిక్ష వడింది.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ విజయంతో విర్రవీగుతున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రామరాజు నాయకత్వంలో సాగిన ఉద్యమాన్ని అత్యంత కఠినంగా అణచివేసింది. కానీ రామరాజు అమరుడిగా నిలిచిపోయాడు. ఆయన ఖద్దరు ధరించాడు. ప్రధాన స్రవంతి పోరాటాలతో తన పోరాటాన్ని అనుసంధానం చేస్తాడేమోనని పోలీసులు భయపడ్డారు. కొమురం భీం వంటివారికి స్ఫూర్తిగా నిలిచాడు. రామరాజు భారత స్వాతంత్ర్య పోరాట చరిత్రలో అమేయమైన స్థానం సాధించుకున్నాడు.

జార్జ్ రూథర్ఫర్డ్ ను విశాఖ మన్యంలో పోలీసు చర్యకు సైఫల్ కమిషనర్ గా నియమించారు. ఏప్రిల్ నుంచి జూన్ 24 వరకే అతడి అధికారం. అంతలోనే ఉద్యమం అణగిపోవాలి. మరికొంత అస్సాం రైఫిల్స్ బలగం వచ్చింది. మన్యం పోలీసు హింసతో, అత్యాచారాలతో తల్లడిల్లిపోయింది. ఆ సమయంలోనే మే ఆరంభంలో రేవుల కంతారం అనేచోట రాజు దళం సమావేశమైంది. బ్రిటిష్ పంచన చేరినా భారతీయులను చంపరాదన్న నియమంతో నష్టం జరుగుతున్నదని ఒక వర్గం విన్నవించింది. అదే అంశం మీద చీలిక వచ్చింది. ఆ సమావేశం జరుగుతూ ఉండగానే పోలీసులు దాడి చేశారు. రామరాజు ఒక్కడు రాత్రివేళ మంప చేరుకుని, ఒక చేనులోని మంచే మీద పరున్నాడు. తెల్లవారితే మే 7వ తేదీ. రాజు వేకువనే మంచే దిగి అక్కడి కుంటలో స్నానం చేస్తుండగా ఈస్ట్ కోస్ట్ దళానికి చెందిన కంచుమేసన్, ఇంటెలిజెన్స్ పెట్రోలింగ్ సబిన్స్ పెక్టర్ ఆక్వారీ నాయుడు బలగంతో చుట్టుముట్టి అరెస్టు చేశారు.

అంతిమ ఘడియలు

అరెస్టు చేసిన రాజును ఒక నులక మంచానికి

తరువాత ద్వీపాంతర శిక్షగా మారింది.

నిజానికి ఉద్యమకారుల 'యుద్ధ నేరాలు' విచారించడానికి 1922లోనే విశాఖపట్నంలో సైఫల్ ట్రిబ్యునల్ ఏర్పాటయింది. ఎల్ హెచ్ ఆరంట్ అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి. 270 మంది వరకు ఉద్యమకారులను ట్రిబ్యునల్ విచారించి రకరకాల శిక్షలు విధించింది. 12 మందిని అండమాన్ కాలాపాసికి పంపారు.

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ విజయంతో విర్రవీగుతున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రామరాజు నాయకత్వంలో సాగిన ఉద్యమాన్ని అత్యంత కఠినంగా అణచివేసింది. కానీ రామరాజు అమరుడిగా నిలిచిపోయాడు. ఆయన ఖద్దరు ధరించాడు. ప్రధాన స్రవంతి పోరాటాలతో తన పోరాటాన్ని అనుసంధానం చేస్తాడేమోనని పోలీసులు భయపడ్డారు. కొమురం భీం వంటివారికి స్ఫూర్తిగా నిలిచాడు. రామరాజు భారత స్వాతంత్ర్య పోరాట చరిత్రలో అమేయమైన స్థానం సాధించుకున్నాడు. అట్టుడుగున ఉప్పవారిలో కూడా జాతీయతా భావాన్ని నింపి దేశం కోసం పోరాడేటట్టు చేసిన రామరాజు చిరస్మరణీయుడు.

జీవరాశి మొత్తానికి మృత్యువు తప్పదన్నది సత్యం. అదే అన్నింటి గమ్యం. జ్ఞానం, అధికారం, సంపద, అందం లాంటి వాటన్నిటికీ అది చరమరేఖ. దీని నుంచి ఎవరికీ, దేనికీ మినహాయింపులు లేవు. మృతి వృద్ధాప్యానికే పరిమితం కాదు. జీవన ప్రస్థానంలో ఎప్పుడైనా, ఏవయస్సులోనైనా, ఏ అవస్థలోనైనా ఎవరికైనా అనివార్యం. అయితే అది ఎంత గౌరవప్రదంగా సంభవిస్తుంది? వ్యక్తి యొక్క గొప్పతనం ఆ వ్యక్తి చావులో తెలుస్తుందని పెద్దలు చెప్తుంటారు. సునాయాసంగా జీవి వెళ్లిపోతుందా? ఓపలేని ప్రయాసలకు, యాతనలకు గురిచేస్తుందా? అంటే అది కేవలం మృత్యువు ఆసన్నమైనప్పుడు మాత్రమే తెలుస్తుంది కానీ ముందుగానే అంచనా వేయలేం. ఆ 'బహుదూరపు బాటసారి' పయనం ఎంత మర్యాదకరంగా సాగుతుంది? ఆ వ్యక్తి సంబంధీకులకు (జీవిత భాగస్వామి) లభించే ఆదరణ, గౌరవం ఏ పాటివి? అనే వాటిపైనే మానవీయత ఆధారపడి ఉంటుంది.

‘జాతన్య హి ధ్రువో మృత్యుః ధ్రువం జన్యమృతస్యచ!’

తస్మాదపరిహార్యేతే నత్యం శోచితుమర్హసి!!' అన్న భగవానుడి పలుకులు సృష్టి అంతటికీ వర్తించేవే. జనన మరణాలు వదిలించుకోవాలనుకున్నా వదిలేవికావు కనుక వాటి గురించి దుఃఖింపదగదని ఉపదేశించారు. విజ్ఞానశాస్త్ర అభివృద్ధి వల్ల దానిని కొంతకాలం వాయిదా వేయవచ్చేమో కానీ శాశ్వత నివారణ, నియంత్రణకు అవకాశం లేదు.

మృత్యువు నుంచి తప్పించుకునేందుకు పురాణాలలో ఎందరో బ్రహ్మాది దేవతల గురించి తపస్సు చేశారు. వారిని మెప్పించారు. కానీ వారు

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మాత్రం 'మృత్యు నివారణ' వరం పొందలేక పోయారు. ఏదో వరం పొందినా ఏవో షరతులతో కూడినవి, నామమాత్రమే. ఆ షరతులకు లోబడే అంతిమంగా పరలోకయాత్ర సాగిందనేదే సత్యమని చివరకు తెలిసింది. భూమి మీదకు వచ్చిన వారంతా తుది ప్రయాణానికి సిద్ధం కావలసిందే. అందుకే మరణ భయాన్ని వీడి మృత్యువు నుంచి అమృతత్వానికి సాగాలని 'మృత్యోర్మా అమృతంగ మయా' అని ఉపనిషత్తులు బోధిస్తున్నాయి. విధాత మానవ జీవితానికి నాలుగు దశలు - బాల్య, కౌమార, యౌవన, వార్ధక్యాలను ప్రసాదించాడు. ప్రతి దశకు కాలపరిమితిని నిర్దేశించాడు. మొక్క లేదా చెట్టు మొగ్గతొడిగి, పూసి, కాసి, ఫలించే మాదిరిగానే మానవ జీవితం ఈ నాలుగు దశలతో ముగియాలి తప్ప అర్ధాంతరంగా పరినమాప్తి కాకూడదంటారు.

కానీ ఈ క్రమం ఎందరి విషయంలో సాకారమవుతుంది? అని ప్రశ్నించుకుంటే 'అంత వరకే ఆయుష్షు' అనే సమాధానం వస్తుంది. జననం ఎంత ప్రశాంతంగా, మంచిగా ఉండాలో, మరణమూ అంత సునాయాసంగా సంభవించాలన్నది ప్రతి వారి భావన. మొదటి దాని సంగతి ఎలా ఉన్నా రెండవది వారి వారి అదృష్టాలపైనే ఆధారపడి ఉంటుందనేది కనిపిస్తున్నదే. ఆకాశమే హద్దుగా అనంత ఐశ్వర్యాలు ఆర్జించి వారసులకు దఖలు పరిచినవారు కూడా అమానవీయ స్థితిలో, అనారోగ్యం తదితర బాధలతో జీవనయానం ముగించవచ్చు. సాదాసీదా జీవితం సాగించినవారు నిశ్శబ్దంగా నిష్క్రమించవచ్చు. 'ఎంత గొప్పగా జీవించాలో నీ చేతలు చెప్పాలి. ఎంత గొప్పగా మరణించావో పరులు చెప్పాలి' అన్న గాంధీజీ మాటలు, అశాశ్వతమైన ఈ శరీర సహాయంతో శాశ్వత ఉత్తమ గతి పొందాలని ('అశాశ్వతేన దేహేన సాధనీయం హిశాశ్వతమ్') ఒక కవి హితోక్తి ప్రస్తావించదగినవి.

సాంత్వన పరమోషధం

విషాదంలో మునిగిన వారికి ఓదార్పు, సాంత్వన దివ్యోధం. మానవీయ కోణంలో అతి ప్రధాన మైనవని చెబుతారు. అయితే అవి మొక్కుబడిలా కాక ఎదుటి వారిలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచగలగాలి. 'నే(మేము)నున్నాననే భరోసా కలిగించగలగాలి. వాలి వియోగంతో విలపిస్తున్న ఆయన సతి తారకు ప్రాజ్ఞుడు, కర్తవ్యపరాయణుడు హనుమ 'జనన మరణాలు అనిశ్చితాలు అనే సంగతి బుద్ధిమంతు రాలివైన నీకు తెలియనిది కాదు. నీవంటి వారు ఇలాంటి అనిశ్చిత విషయాల గురించి విచారించ కుండా శుభయత్నాలను ఆరంభించి వాటి విజయానికి ముందుకు సాగాలి' అని కర్తవ్యోపదేశం చేశారు. ఈ ఉపశమన వాక్యాలు నిత్య స్మరణీయంగా చెబుతారు. బాధాకరసంఘటనలు, విషాదకర సందర్భాలు ఎదురైనప్పుడు బాధితులకు ఓదార్పు, శక్తిమేరకు సాయం అవసరం. 'ఇతరులకు సాయ పడడం అంటే మనల్ని మనం శుద్ధి పరచుకోవడమే. ఇతరులకు సాయం చేసే అవకాశాలు పుష్కలంగా వస్తాయి. ప్రతి మనిషికి దయ చూపే అవకాశం ఉంటుంది. మనం చేసే చిన్న చిన్న సహాయాలే అవతలి వారికి కొండంత బలాన్నిచ్చి అండగా నిలబడతాయి. ఇతరులకు సహాయంగా ఉంటే భగవంతుడు సదా మనల్ని రక్షిస్తుంటాడు' అని స్వామి వివేకానంద ఉద్బోధించారు. ఇక్కడ 'సాయం' అనే దానికి విస్తృతార్థం చెబుతారు. మాట సహాయం నుంచి భూరి వితరణ వరకు ఏదైనా కావచ్చు.

సరజన్మకు విలువేద?

వారివారి కర్మానుగతంగా రకరకాల జన్మలు అనుభవించిన మీదట చివరకు ఈశ్వరానుగ్రహంతో మానవ జన్మ ప్రాప్తిస్తుందని చెబుతారు. అందుకే 'సరజన్మ దుర్లభం' అన్నారు. అంతటి ఉత్కృష్టమైన జన్మలో మానవీయ కోణం అతి ప్రధానమని, 'మానవ

నవీయత

సేవే మాధవ సేవ' అనీ అన్నారు. మానవజన్మ అశాశ్వతమని తెలిసినా తా(మే)ము శాశ్వతులమన్న భావనతో మానవ ధర్మాలను పక్కనపెట్టి వారిని వారి విజ్ఞతకే వదలవలసి ఉంటుందంటారు జ్ఞానులు. ఒక మనిషి తోడును కోల్పోయిన బాధ కంటే వారి పట్ల సమాజంలోని కొందరి ప్రవర్తన తీరు మరింత బాధించే అంశం. అందరం ఏదో ఒకనాడు దాటి పోవలసిందే అనే సత్యం తెలిసినా, అప్పటికి ఆసంగతి మరచినట్లు తామే శాశ్వతమనేలా వ్యవహరించడం కనిపిస్తుంటుంది. అందుకు కొంత స్వార్థం, అశక్తత, నిర్లిప్తత, మూఢ విశ్వాసాలు కారణమన్నది నిష్కరసత్యం. ఇలాంటి భయాలతో నిండిన జీవితం మనిషిని శారీరకంగా, మానసికంగా బలహీనుడిని చేస్తుందని మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతారు.

ఉపకరించని విశ్వాసాలు

ప్రతి మతంలోనూ, సమాజంలోనూ నమ్మకాలు,

విలువలు ఉంటాయని, అయితే అవి శాశ్వతం కాదని, మార్పు సహజమని, అది ప్రగతికి సూచిక అని స్వామి వివేకానంద పేర్కొన్నారు. అలా మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నప్పటికీ చాలామంది మనస్తత్వాలలో అవి అంతగా కనిపించడంలేదని ఆయన సిద్ధాంత వర్తనలు అంటారు. నమ్మకాలు, మూఢ విశ్వాసాలు కర్మ సిద్ధాంతంలాంటివని, మనలోని లోపాలను, బలహీనతలను దానిపైకి నెట్టి ఓటమిని కప్పి పుచ్చుకుంటున్నట్లే, అంధవిశ్వాసాలను పూర్వీకులు నిర్దేశించినట్లుగా చెప్పడం పలాయన వాదమేనని కూడా ఆయన అన్నారు. నమ్మకాలు, విశ్వాసాల పేరుతో నమాజం లోని కొందరి తీరు వింతగాలుపుతోంది. విజ్ఞానంతో సమాంతరంగా అవీ పెరుగుతున్నాయి. కొందరు తమ అవసరాలు, స్వార్థానికి అనుగుణంగా వీటిని వాడుకోవడం పరిపాటిగా మారుతోందనే వ్యాఖ్యానాలు ఉన్నాయి.

ఎవరి నమ్మకాలు వారివి అనుకున్నా అవి ఇతరులను ఇబ్బంది పెట్టేలా ఉండకూడదు. ముఖ్యంగా బాధితులను మానసికంగా కుంగజేసేలా, న్యూనపరిచేలా, సహాయనిరాకరణలా ఉండకూడదు. 'మంచిచెడులు, నమ్మకాలు మనస్తత్వానికి సంబంధించినవే కాని ప్రకృతికి సంబంధించినవి కావు. వీటిని సార్వజనీనం చేయడం తగదు. ఆత్మవిశ్వాస లేమి, చంచలత్వమే కష్టాలపాలు చేస్తాయి' అని పెద్దలు చెబుతారు. అసలు నమ్మకం, శాస్త్రం భయపట్టేవిగా ఉండవని, ఉండకూడదని అంటారు. ఇవి పదుగురికి మేలు చేసేలా ఉండాలే తప్ప అయోమయంలో పడవేసేలా కాదు. విషాదంలో ఉన్న వారికి అనునయించ లేని వీటివల్ల ప్రయోజనం ఏముంది? వెళ్లిపోయిన వారి గురించి బాధపడడమూ, మరవడమూ సహజమే. అదే సమయంలో ఉన్నవారి సంగతి కూడా ఆలోచించాలి. ఉదాహరణకు, భర్తను

పోగొట్టుకుని పుట్టెడు దుఃఖంలో ఉన్న మనిషిని ఇతరులతో పాటు అయినవారు, సంతానం సైతం అపరాధ భావంతో చూడడం, 'ఆకొద్ది రోజులు' ఆమెను చూడడమే మహాపరాధంగా భావించడం తరచూ కనిపించే దృశ్యాలే. 'ఆనాథ ప్రేత సంస్కారం పుణ్యప్రదం' అని పెద్దలు చెబుతుండగా, మరోవంక ఇలాంటి సందర్భాలలో అయినవారూ కాదనుకునేలా వ్యవహరించడం విపరీత పరిణామం. అన్నిటిని వదులుకుని పోయిన వ్యక్తి విషయంలో మంచి చెడులు ఏముంటాయి? మరణం అంటే కొత్త జీవితానికి ఆరంభమే తప్ప అంతం కాదని తాత్పర్యం చెబుతారు.

మానవతామూర్తులకు వందనాలు

'పురుషులందు పుణ్యపురుషులు వేరయా' అన్నట్లు మానవీయ విలువలు కాపాడేవారు ఉన్నారని కోవిడ్ కష్టకాలంలో మరోసారి నిరూపితమవుతోంది. ఎవరికి వారు తమతమ స్థాయిలో వివిధ రకాలుగా సహాయ సహకారాలు అందిస్తున్నారు. ప్రధానంగా కొవిడ్ మహమ్మారికి బలైన వారికి కులమతాలకు అతీతంగా అంతిమ సంస్కారాలు నిర్వహిస్తున్న మానవతామూర్తులు ఎందరో! భువికి ఎంత పవిత్రంగా వచ్చామో అలాగే దివికి వెళ్లగలిగే (అంతిమ సంస్కారాలకు నోచుకునే) భాగ్యం ఎందరికి? పాపులుణ్యాలు, స్వర్గనరకాలు అనేదానిని అటుంచితే, అంతిమ సంస్కారాలైనా సంతృప్తికర స్థాయిలో జరగని పరిస్థితి. పదిహేను నెలలకు పైగా ప్రపంచాన్ని పట్టి కుదుపుతున్న కొవిడ్ మహమ్మారి వైపరీత్యమే అందుకు ఉదాహరణ.... 'కడుపువించుకు పుట్టిందొకరు/కాటికి నిన్ను మోసేదొకరు/తలకు కొరవి పెట్టేదొకరు' అన్న సినీకవి మాటలు అక్షరసత్యమవు తున్నాయి. ఎటువంటి సందర్భంలోనైనా సరే మానవతను మరవకుండా ఉండడమే మనిషి ముందున్న కర్తవ్యం. ★

'జాగృతి' నిర్వహించిన ఎండివై రామమూర్తి నవలల పోటీలో

ప్రథమ బహుమతి పొందిన రచన

ధారావాహికంగా మీ ముందుకు వస్తోంది -
అతి త్వరలోనే

రచన: గంటి భానుమతి

ధోల్పూర్ శిబి
ఆలయంలో
ముఖ్యమంత్రి
హింత బిశ్వశర్మ

బంగ్లా చొరబాటుదారుల

అస్సాంలో ఏళ్ల తరబడి బంగ్లాదేశీ చొరబాటుదారుల కబ్జాలో ఉన్న ధార్మిక సంస్థల భూములు విముక్తమవుతున్నాయి. అస్సాం భూమిని, భాషా సంస్కృతులను చొరబాటు దారుల బారి నుంచి కాపాడతామనీ, ఆక్రమణదారుల నుంచి భూములను స్వాధీనం చేసుకుంటామనీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ వాగ్దానం చేసింది. బాధ్యతలు చేపట్టిన 30 రోజుల్లో ఈ హామీని నెరవేర్చే కార్యాచరణ చేపట్టారు కొత్త ముఖ్యమంత్రి హిమంత బిశ్వశర్మ. కాజీరంగా అభయారణ్యం నుంచి కూడా బంగ్లాదేశీ చొరబాటుదారులను ఏరివేసి కార్యక్రమం మొదలైంది. ఆక్రమణలపై హిమంత ఉక్కుపాదం మోపడంతో చొరబాటుదారుల గుండెల్లో రైళ్లు పరుగెడుతున్నాయి. మరోవైపు పేదరికం నుంచి బయట పడేందుకు మైనారిటీలు కుటుంబ నియంత్రణ పాటించాలని హిమంత పిలుపునిచ్చారు. ఇద్దరు పిల్లలకన్నా ఎక్కువ సంతానం కలవారికి ప్రభుత్వ పథకాలు వర్తించవని ప్రకటించారు.

జూన్ 7వ తేదీ, అస్సాంలోని దరంగ్ జిల్లా సిపాజార్లోని గోరుఖుటికి బయలుదేరారు హిమంత. ధోల్పూర్ శిబి పుణ్యక్షేత్రంగా ప్రసిద్ధి పొందిన ఈ ప్రాంతాన్ని ఆయన వెంటనే సందర్శించడానికి ప్రత్యేక కారణం ఉంది. ఇచ్చిన ఓ ప్రధాన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చే దిశగా పడిన అడుగు అది. ఒక కొండపై ఉన్న శివాలయ దర్శనం కోసం సాధారణ పడవలో ప్రయాణించారు. అక్కడ భోజా శంకరునికి పూజలు చేశారు.

మందల ఏళ్లనాటి ఈ ప్రాచీన శివమందిరానికి 180 బిళ్లాల భూమి ఉంది. కానీ అందులో 120 ఎకరాలు ఆక్రమణకు గురయ్యాయి. బంగ్లాదేశీ నుంచి అస్సాంలోకి అక్రమంగా ప్రవేశించిన వారు కబ్జా చేసేశారు. ఏళ్ల తరబడి చొరబాటుదారులు అప్పునంగా అనుభవిస్తున్న ఈ ఆలయ భూములను విముక్తి చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు హిమంత. జిల్లాయంత్రాంగం, పోలీసులు ఆ భూములలోని అక్రమ కట్టడాలను కూల్చారు. ఈ విషయాన్ని సోషల్ మీడియా ద్వారా ప్రకటించారు ముఖ్యమంత్రి.

ఈ చరిత్రాత్మక ఆలయాన్ని పరిరక్షించడానికి

అన్ని చర్యలు తీసుకుంటామని శివ మందిర నిర్వహణ కమిటీకి ఆయన హామీ ఇచ్చారు. మణికట్ (గర్భగుడి) ఏర్పాటు చేస్తామని, అతిథిగృహం నిర్మించి సరిహద్దు గోడలు నిర్మిస్తామని చెప్పారు. ఆలయభూమిని ఎలా ఉపయోగించుకోవాలో, ఎలా సంపాదించాలో నిర్ణయించే అధికారం కమిటీకే ఉంటుందని శర్మ చెప్పారు కూడా. ఈ ఆలయాన్ని పర్యాటక ఆకర్షణగా మార్చడానికి, దాని పవిత్రతను కాపాడటానికి ప్రభుత్వంతో చేతులు కలపాలని సమాజంలోని అన్ని వర్గాలను కోరారు. ఇటీవల జరిగిన శాసనసభ ఎన్నికల్లో అస్సాం ప్రజలు పరుసగా రెండోసారి బీజేపీకి అధికారాన్ని కట్టబెట్టారు. ఎన్నికల సందర్భంగా రాష్ట్రంలోని దేవాలయ భూములు, సత్రాలు (మతాలు), ప్రభుత్వ భూములను బంగ్లాదేశీ చొరబాటుదారుల కబ్జాల నుంచి విముక్తి చేస్తామని బీజేపీ మ్యానిఫెస్టోలో హామీ ఇచ్చింది.

అస్సాంలో హైందవ ధర్మజాగరణలో ప్రధాన భూమిక శ్రీమంత శంకరదేవ్ మహాపురుషునిది. సెప్టెంబర్ 26, 1449న నాగావ్ జిల్లా వటద్వప (బర్దువా)లో కుసుంబర్ భూయాన్, సత్యసంధ్య

దంపతులకు జన్మించారు. అస్సాంలో వైష్ణవ భక్తి ఉద్యమాన్ని వ్యాపింపజేసిన శ్రీమంత గొప్ప సాధువు మాత్రమే కాదు, భాషా పండితుడు, నాటకకర్త, సంగీత విద్వాంసుడు, సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంస్కర్త.

శంకరదేవ్ పుట్టింది అస్సాంలోని సంప్రదాయ బారో-భూయాన్, భూస్వామ్య కుటుంబంలో. అయినా ఆధ్యాత్మిక మార్గాన్ని ఎంచుకున్నారు. వారసత్వంగా వచ్చిన అలీపుఖురి శిరోమణి (చీఫ్) బాధ్యత చేపట్టేందుకు తిరస్కరించారు. దేశంలోని పూరి, మధుర, ద్వారక, బృందావన్, గయా, రామేశ్వరం, అయోధ్య, సీతాకుండ్ తదితర పుణ్యక్షేత్రాలను సందర్శించారు. తీర్థయాత్రలో భాగంగా పూరి లోని జగన్నాథ్ క్షేత్రంలో ఎక్కువ కాలం గడిపారు.

శంకరదేవ్ పాఠశాలకు వెళ్లే 12 ఏళ్ల వయసులోనే విష్ణు-కరటాల కమల కమల దళ నయనా స్తుతిని రచించారు. అంకియా నాట్, సత్రియా నృత్యాల ద్వారా కీర్తన్ ఘోసా, గుణమాల పద్య రూపక కీర్తనలు ప్రచారం చేశారు. ఇందులో ఎక్కువగా రామడు, కృష్ణుని జీవితాలను వర్ణించారు. శంకరదేవ్ ఇతర రచనలు చిహ్నజాత్రా, కలియా దామన్, పట్నీ ప్రసాద్, కేలి గోపాల్, రుక్మిణి హరన్, పారిజత్ హరన్, రంబిజయ్ నాట్ అస్సామీ భాషలో ఎంతో ప్రసిద్ధి పొందాయి.

వైష్ణవ సాధువుగా ప్రసిద్ధి పొందిన శంకరదేవ్ 'ఏక్ శరణియా నామ్ ధర్మ' ప్రచారం చేశారు. ఏకశరణ భాగవతీ ధర్మంగా ఇది ప్రసిద్ధి పొందింది. 120 సంవత్సరాలు జీవించిన ఈ మహాపురుషుడు ఆగస్ట్ 23, 1568న కూన్ బిహార్లోని భేలాడోండాలో విష్ణు సాయుజ్యం పొందారు. తదనంతరం ఆయన ముఖ్య శిష్యుడు మాధవ్దేవ్ ఈ ధర్మప్రచార వ్యాప్తి కోసం కృషి చేశారు. ఆయన రచనలు నామ్ ఘోసా, భక్తిరత్న ప్రసిద్ధి పొందాయి.

అస్సాంలోని గ్రామ గ్రామాన నామ్ఘర్ పేరిట ఆలయాలు కనిపిస్తాయి. వీటిలో విగ్రహాలకు బదులు శ్రీమంత శంకరదేవ్ రచనలు, భాగవత గ్రంథాలు కనిపిస్తాయి. అక్కడి ఇళ్లలో ఏ శుభకార్యం జరిగినా భాగవతాన్ని పూజిస్తారు. ఏకశరణ భాగవతీ ధర్మ ప్రచారం కోసం ఎంతో మంది రాజులు, జమీందారులతో పాటు సామాన్యులు కూడా భూములు ఇచ్చారు. దీని ద్వారా వచ్చే ఆదాయంతో ధర్మప్రచారం చేయాలని నిర్దేశించారు. వీటిని సత్రాలు (మతాలు)గా పిలుస్తారు. అస్సాం ప్రజల మత, ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక జీవన కేంద్రాలుగా ఇవి అభివృద్ధి చెందాయి. శ్రీమంత శంకరదేవ్ పుట్టిన బర్దువాతో

గుండెల్లో భూకంపం

పాటు చివరిరోజులు గడిపిన బర్గేటలో నామ్మపూర్ సత్రాలు ఉన్నాయి. జోర్హాట్ జిల్లా బ్రహ్మపుత్ర నదీ మాధులీ ద్వీపంలో ఇలాంటి నాలుగు సత్రాలు ఉన్నాయి.

అస్సాంలో బంగ్లాదేశీయుల చొరబాటు కొత్తేమీ కాదు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుంచే ఇవి మొదలయ్యాయి. సరిహద్దులు దాటి అక్రమంగా రాష్ట్రంలోకి ప్రవేశించే ఈ చొరబాటుదారుల కారణంగా జనాభా, మత, సాంస్కృతిక సమతౌల్యం దెబ్బతిన్నది. ఈ విదేశీ చొరబాటుదారులను అడ్డుకోవాలని పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాలు జరిగాయి. కానీ సుదీర్ఘకాలం రాష్ట్రాన్ని పాలించిన కాంగ్రెస్ తమ ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాల కోసం ఈ సమస్యను పట్టించుకోలేదు. పైగా చొరబాటుదారులకు అన్ని రకాల సౌకర్యాలు సమకూర్చింది. ఈ కారణంగా చొరబాటుదారులు స్థానికులుగా చిలామణి అవుతూ రాష్ట్ర రాజకీయాలపై ప్రభావం చూపించే శక్తిగా ఎదిగారు.

బంగ్లాదేశ్ నుంచి అస్సాంలోకి ప్రవేశించే చొరబాటుదారులు సరిహద్దు జిల్లాలోని గ్రామాలకు గ్రామాలనే అక్రమించి దాదాపు రాష్ట్రం మధ్యవరకూ వచ్చేవారు. స్థానిక అటవీ, ప్రభుత్వ భూములతో పాటు దేవాలయాల మాన్యాలను కూడా వదలకుండా కట్టా చేస్తూ వచ్చారు. ఇందులో శంకర్దేవ్ వారసత్వ చిహ్నమైన నామ్మపూర్ సత్రం భూములు కూడా చాలా ఉన్నాయి. ఈ భూముల్లో ఇట్లు కట్టుకోవడంతో పాటు వందలు, వేల ఎకరాల్లో వ్యవసాయం ఆరంభించారు. ఈ దురాగతాన్ని ఎవరు ఎదురించినా, అక్రమిత భూముల్లోకి ప్రవేశించినా నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపేస్తారు. దీన్ని బట్టి బంగ్లాదేశీ చొరబాటుదారుల మనస్తత్వం ఎంత క్రూరంగా ఉంటుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

బంగ్లాదేశీ అక్రమచొరబాటుదారులు కాజీరంగా అభయారణ్యాన్ని కూడా వదలలేదు. పెద్ద సంఖ్యలో గ్రామాలు వెలిశాయి. ఖద్గమృగాలకు ఖ్యాతిగాంచిన ఆ ప్రాంతానికి ఈ కట్టాలతో ముప్పు ఏర్పడింది. ఆసియాలో అస్సాంలో తప్ప ఎక్కడా ఒంటి కొమ్ము ఖద్గమృగాలు కనిపించవు. వీటిని చొరబాటుదారులు చంపి కొమ్ములను విదేశాలకు అక్రమ రవాణా చేస్తున్నారు. ఈ కొమ్ములకు చైనా, థాయిలాండ్లలో కోట్ల రూపాయల ధర పలుకుతుంది. కాజీరంగా అభయారణ్యంలో ఏళ్ల తరబడి తిష్టేసిన బంగ్లా చొరబాటుదారుల విరివేత కూడా మొదలైంది.

గత 60-70 ఏళ్లలో ఏ ప్రభుత్వం చేయలేని పని ఇది. ధోల్పూర్ శిబో మందిర్ భూములతో

పాటు ఇప్పటి వరకూ 600 ఎకరాల భూములకు విముక్తి కలిగింది. ఇందులో చొరబాటుదారుల పార్టీ ఆల్ ఇండియా డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ నేత బజారుద్దీన్ అజ్మల్ అక్రమించిన భూములు కూడా ఉన్నాయి. అజ్మల్ అక్రమించిన అస్సాం రబ్బర్ కార్పొరేషన్ కు చెందిన 280 ఎకరాల భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఆయన ఇంటికి రెండు హెలిప్యాన్స్ ఉంటాయి. హెలికాప్టర్ ద్వారా ఎన్నికల ప్రచారం చేసే స్థాయికి ఎదిగాడు అంటే బజారుద్దీన్ ప్రభావం ఏస్థాయిలో ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

పేదరికం తగ్గలంటే జనాభాను నియంత్రించాలి. కాబట్టి ప్రతి ఒక్కరూ కుటుంబ నియంత్రణ పాటించాలి. దురదృష్టవశాత్తు నంతృష్టికరణ రాజకీయాల కారణంగా కుటుంబ నియంత్రణ హిందువులకే పరిమితమైంది. మైనారిటీలకు ఇది అవసరం లేదు అన్నట్లుగా కుమానా లౌకికవాద పార్టీలు, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ వారిని పోత్సహిస్తూ వచ్చాయి. మత పరంగా జనాభా పెంచుకోవడానికి వారికి ఉపయోగపడ్డా, అధిక సంతానాన్ని పోషించలేక, వారి భవిష్యత్తుకు న్యాయం చేయలేక పోతున్నారు. ఈ కారణంగానే ఎన్నో ముస్లిం కుటుంబాలు పేదరికంతో ఇబ్బంది పడుతున్నాయి.

తన పాలనకు 30 రోజులు పూర్తయిన సందర్భంగా జరిగిన కార్యక్రమంలోనే హిమంత మైనారిటీలు కుటుంబ నియంత్రణ పాటించాలని కోరారు. మైనారిటీల పేదరికం తగ్గించడానికి సహకరించాలని కోరారు. జనాభా సమస్యను పరిష్కరించేందుకు మైనారిటీ మహిళలను ప్రభుత్వం చైతన్యపరుస్తుందని చెప్పారు. మైనారిటీ వర్గాల నేతలు

ఆత్మావలోకనం చేసుకోవాలని కుటుంబ నియంత్రణ దిశగా ప్రజలను ప్రోత్సహించాలని కోరారు. ఇది మాటలకే పరిమితం చేయడం లేదు హిమంత. కఠిన చర్యలకు ఉద్యుక్తులయ్యారు కూడా. జనాభా పెరుగుదలకు కళ్లెం వేయడమే లక్ష్యంగా ఇద్దరు సంతానం ఉన్న కుటుంబాలకే ప్రభుత్వ పథకాలను పొందే అవకాశం కల్పిస్తామని ప్రకటించారు. ప్రస్తుతం కొన్ని పథకాలకు మాత్రమే 'ఇద్దరు సంతానం' నియమాన్ని అమలుచేస్తామని, క్రమంగా అన్ని ప్రభుత్వ పథకాలకూ తప్పనిసరి చేస్తామని స్పష్టం చేశారు. పాఠశాల, కళాశాలల్లో ఉచిత ప్రవేశం, ప్రధాన మంత్రి ఆవాస్ యోజన వంటి పథకాలకు ఈ నియమాన్ని వర్తింపచేయడం లేదు.

హిమంత ధోరణి సహజంగానే చొరబాటుదారుల పార్టీ ఎఱయిడిఎఫ్ కు రుచించలేదు. బీజేపీ తమ

సమాజాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకుందని ఆ పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎమ్మెల్యే అమీనుల్ ఇస్లాం అంటున్నారు. చిత్రంగా ప్రజలకు సరైన విద్య లభిస్తే అధిక జనాభా తగ్గుతుందని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. ముఖ్యమంత్రి హిమంత చెప్పింది ఇదే. కానీ వలసదారు కాబట్టి అమీనుల్ భుజాలు తడుముకున్నారు.

నిజానికి కుటుంబ నియంత్రణ గురించి హిమంత కొత్తగా చెప్పడం లేదు. పంచాయతీ ఎన్నికలు, సహకార, మునిసిపల్ ఎన్నికల్లో పోటీ చేసే అభ్యర్థులకు ఇద్దరు పిల్లలు మించి ఉంటే అనర్హులే. కుటుంబ నియంత్రణ చట్టాలు కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలోనే రూపొందాయి. అమలులో మాత్రం మెజారిటీ ప్రజలకు పరిమితం చేశాయి. ఇది మైనారిటీలకు కూడా అవసరమని ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు. విపక్షాలు కూడా హిమంత వ్యాఖ్యలను వివాదాస్పదం చేయాలని ఉత్సాహం చూపాయి. కానీ సాగలేదు. అస్సాంలో భూ ఆక్రమణలకు, ఈ అధిక జనాభాకు ఉన్న సంబంధాన్ని సులభంగానే అర్థం చేసుకోవచ్చు.

వ్యాసకర్త : సినియర్ జర్నలిస్ట్

కల్నల్ సంతోష్ బాబు.. ఈ పేరు తెలియని భారతీయులు ఉండరు. తెలుగు రాష్ట్రాల్లో అసలు ఉండరు. నిరుపమాన ధైర్య సాహసాలకు, అచంచల దేశభక్తికి, అకుంఠిత కర్తవ్య బీక్షకు, చిత్తశుద్ధికి ఆయన మారుపేరుగా నిలుస్తారు. కల్నల్ సంతోష్ బాబు నిబద్ధతకు నిలువెత్తు నిదర్శనం. నిరంతరం దేశరక్షణ కోసం తపించేవారు. దేశ రక్షణలో ప్రాణాలు పణంగా పెట్టి పోరాడిన మహావీరుడు. దేశం కోసం వీరమరణం పొందిన యువకిశోరం. తూర్పు లద్దాఖ్ లో చైనా సరిహద్దుల్లో పోరాడి అమరుడయ్యారు. ఆయనతో పాటు మరో 20 మంది నాటి ఘటనలో అమరులయ్యారు.

సూర్యాపేటలో ఏర్పాటు చేసిన కల్నల్ సంతోష్ బాబు విగ్రహం

గత ఏడాది జూన్ 15న ఈ దురదృష్టకర ఘటన చోటుచేసుకుంది. ఈ ఘటన జరిగి ఏడాదైన సందర్భంగా ఈ నెల 15న యావత్ దేశం అమర వీరులను స్మరించుకుంది. జాతి వారి త్యాగాలను గుర్తుచేసుకుంది. వారికి నివాళులు అర్పించింది. కల్నల్ సంతోష్ బాబుకు భారత సైన్యం ఘనంగా నివాళులు అర్పించింది. ఆయన త్యాగం ముందు తరాల వారికి స్ఫూర్తిగా నిలుస్తుందని పేర్కొంది. సైన్యంలోని అన్ని స్థాయిల అధికారులు సంతోష్ బాబు సేవలను గుర్తు చేసుకున్నారు. లేవోల్ ఉన్న యుద్ధ స్మారకం వద్ద పుష్పాలు ఉంచి అంజలి ఘటించారు. దేశ సమగ్రత, సార్వభౌమత్వ పరిరక్షణకు ఆయన చేసిన త్యాగాలు చరిత్రలో అజరామరంగా నిలిచిపోతాయని ఆర్మీ ట్రీట్ చేసింది. ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ, రక్షణమంత్రి రాజ్ నాథ్ సింగ్, రక్షణ శాఖ కార్యదర్శి అజయ్ కుమార్, సైన్యాధిపతి జనరల్ ముకుంద్ మనోజ్ నరసింహ, సీనియర్ సైనికాధికారులు తదితరులు సంతోష్ బాబు త్యాగాన్ని కొనియాడారు. ఈ సందర్భంగా గల్వాన్ వీరులకు నివాళిగా రూపొందించిన వీడియో గీతాన్ని సైన్యం విడుదల చేసింది. అయిదు నిమిషాల నిడివి గల ఈ గీతంలో సరిహద్దుల్లో, హిమాలయ పర్వతాలపై అతి శీతల వాతావరణంలో విధులు నిర్వహిస్తున్న భద్రతా బలగాలు, శిక్షణ పొందుతున్న సైనికుల జీవితాన్ని సమగ్రంగా కళ్లకు కట్టినట్లు వివరించారు.

తెలంగాణలోని సూర్యాపేట జిల్లాలో 1983 ఫిబ్రవరిలో జన్మించిన సంతోష్ బాబు బాల్యం నుంచే సైన్యం పట్ల ఆసక్తి కనబరచేవాడు. సైన్యంలో చేరి దేశ సేవలో తరించాలని తలచేవారు. లక్ష్యసాధనలో భాగంగా 2000లో నేషనల్ డిఫెన్స్ అకాడమీలో చేరారు. విజయవంతంగా శిక్షణ పూర్తి చేసుకున్న అనంతరం 2004 డిసెంబరులో బిహార్ రెజిమెంటులో చేరారు. అనంతరం సైన్యంలో వివిధ హెరాదాల్లో పనిచేశారు. అనేక ప్రాంతాల్లో పనిచేశారు. కీలకమైన జమ్ముకశ్మీర్ సరిహద్దుల్లో కఠినమైన సవాళ్ల మధ్య విధులు నిర్వహించారు. వివిధ సందర్భాల్లో పాకిస్తాన్ నుంచి దొంగచాటుగా సరిహద్దులను దాటి భారత్ లో ప్రవేశించేందుకు ప్రయత్నించిన ఉగ్రవాదుల ఆట కట్టించారు. ఎదురు తిరిగిన ముఘ్గులను మట్టుబెట్టారు. సంక్షిప్త, సంక్షోభ పరిస్థితుల మధ్య సరిహద్దుల్లో పనిచేసి సత్తా చాటారు. పదోన్నతులు అందుకున్నారు. 2020లో కల్నల్ గా పదోన్నతి పొందారు. ఆయన పోరాట పటిమను, తెగువను, సాహసాన్ని గుర్తించిన ఉన్నతాధికారులు తూర్పు లద్దాఖ్ లో చైనా సరిహద్దుల్లో వాస్తవాధీన రేఖ (ఎల్ ఏసీ- లైన్ ఆఫ్ యాక్చువల్ కంట్రోల్) వద్ద సంతోష్ బాబుకు బాధ్యతలు అప్పగించారు. గత ఏడాది మే, జూన్ నెలల్లో చైనా దుందుడుకు చర్యల వల్ల వాస్తవాధీన రేఖ వద్ద ఉద్రిక్త పరిస్థితులు

ఏర్పడ్డాయి. దీంతో సైన్యం అప్రమత్తమైంది. జూన్ 6న కోర్ కమాండర్ల మధ్య, 10న మధ్యశ్రేణి అధికారుల స్థాయిలో బలగాల ఉపసంహరణపై చర్చలు జరిగాయి. ఈ నేపథ్యంలో గల్వాన్ లోయలోని ఇరుదేశాల మధ్య దళాల మోహరింపుపై అవగాహన కుదిరింది. దీనిని చైనా సైన్యం ఉల్లంఘించి ముందుకు చొచ్చుకురావడంపై కల్నల్ సంతోష్ బాబు నాయకత్వంలోని బిహార్ రెజిమెంట్ బృందం అడ్డుకుంది. గట్టిగా ప్రతిఘటించింది. రాత్రి వేళలో ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. సంతోష్ బాబు ఎదురుదాడికి తట్టుకోలేక పీపుల్స్ లిబరేషన్ ఆర్మీ (పీఎల్ఎ) దొంగచాటుగా దెబ్బతీసింది. కర్రలు, ఇసుప చువ్వలతో దాడికి దిగింది. నిశితాత్రి సమయంలో సంతోష్ బాబును గల్వాన్ నది లోయలోకి నెట్టేసింది. దీంతో ఆయన వీర మరణం పొందారు. మాతృభూమి పరిరక్షణలో పోరాడి అమరుడయ్యారు. ఈ ఘటనలో మొత్తం 20 మంది భారతీయ జవాన్లు బలిదానం చేశారు.

వీరులారా..

ఇరుదేశాల మధ్య అరవయ్యా దశకంలో జరిగిన యుద్ధం తరువాత చోటుచేసుకున్న తొలి అవాంఛనీయ ఘటన ఇది. అయిదు దశాబ్దాల తరువాత సరిహద్దుల్లో తొలిసారి ప్రాణనష్టం సంభవించింది. ఉభయ దేశాల మధ్య దౌత్య సంబంధాలు ఏర్పడి గత ఏడాది ఏప్రిల్ నాటికి 70 ఏళ్లు పూర్తయ్యాయి. ఈ సందర్భంగా గతానికి భిన్నంగా చైనా మరింత పరిపక్వతతో, అవగాహనతో వ్యవహరిస్తుందని ఆశించడం సహజం. కానీ 60ల్లో ఏ విధంగా నమ్మించి దాడికి దిగిందో, ఇప్పుడూ అదేవిధంగా మోసబుద్ధితో వ్యవహరించింది. ఈ ఘటనకు ముందు 2019లో భారత పర్యటనకు వచ్చిన చైనా అధినేత షి జిన్ పింగ్ తమిళనాడులోని మహాబలిపురం (మామళ్లపురం)లో ప్రధాని నరేంద్రమోదీతో సాన్నిహిత్యంగా వ్యవహరించారు. తరువాత కొద్దిరోజుల్లోనే చైనా తన వక్రబుద్ధిని చాటుకుని సరిహద్దుల్లో దాడికి దిగడం దాని నైజానికి, నయవంచనకు నిదర్శనం.

కల్నల్ కుటుంబానికి భరోసా...

దేశం కోసం ప్రాణాలను త్యాగం చేసిన కల్నల్ సంతోష్ బాబు కుటుంబానికి యావద్దేశం అండగా నిలబడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పరమ వీరచక్ర బిరుదుతో సత్కరించింది. గౌరవించింది. ఇది సైన్యంలో రెండో అత్యున్నత పురస్కారం. తెలంగాణ ప్రభుత్వం కూడా కల్నల్ సంతోష్ బాబు కుటుంబానికి భరోసా కల్పించింది. ముఖ్యమంత్రి కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖరరావు ఆయన కుటుంబానికి రూ. 5 కోట్లు

ఆర్థిక సాయం ప్రకటించారు. ప్రభుత్వం నివాస స్థలాన్ని కేటాయించింది. భార్య సంతోషిని ప్రభుత్వ అధికారిగా నియమించింది. సంతోష్ బాబు త్యాగం సదా ప్రజలు స్మరించకునే విధంగా సూర్యాపేటలో ఆయన నిలువెత్తు విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించింది. 9.6 అడుగుల ఈ విగ్రహాన్ని స్వయంగా రాష్ట్ర ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖలమంత్రి కల్వకుంట్ల తారక రామారావు ఆవిష్కరించారు. సంతోష్ బాబు త్యాగం ప్రజల్లో అజరామంగా నిలిచి ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా పేర్కొన్నారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రశేఖర రావు భరోసా తమ కుటుంబానికి మనోధైర్యం కల్పించిందని కల్నల్ సతీమణి సంతోషి తెలిపారు.

నౌకాదళం బలోపేతానికి..

గల్వన్ ఘటన నేపథ్యంలో బలగాల బలోపేతానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వేగంగా చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఖర్చుకు వెనకాడకుండా బలగాలను ఆధునికీకరించేందుకు, బలోపేతం చేసేందుకు అనేక చర్యలు చేపట్టింది. చైనాతో మనకు భూ సరిహద్దు

పరిస్థితులను బట్టి ప్రాజెక్టు నిర్మాణవ్యయం పెరిగే అవకాశం లేకపోలేదు. జలాంతర్గాముల నిర్మాణం కోసం ప్రభుత్వ రంగంలోని మజ్దూర్ డాక్స్ లిమిటెడ్ (ఎండీఎల్) ప్రైవేట్ రంగంలోని ఎల్ అండ్ టీలకు టెండర్లు జారీ చేసేందుకు రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి ఆమోదం తెలిపింది. ఈ సంస్థలు అయిదు విదేశీ నౌకా నిర్మాణ కంపెనీలతో ఒప్పందం కుదుర్చు కోసున్నాయి. మున్ముందు అవసరాలను బట్టి మొత్తం 24 జలాంతర్గాములను సమకూర్చుకో వాలన్నది నౌకాదళం ప్రణాళిక.

ఇవేకాకుండా వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్య నమూనా కింద విమాన వాహక నౌకలపై మోహరించే 57 యుద్ధ విమానాలు, 111 నౌకాదళ వినియోగ హెలికాప్టర్లు, 123 బహుళ ప్రయోజనకర

చెందిన 150 ప్రతిపాదనలు నిలిచిపోయాయి. సుమారు 200లకు పైగా చైనా యావ్లను నిషేధించింది. దీంతో బీజింగ్ ఉక్కిరి బిక్కిరి అయింది.

అధునాతన హెలికాప్టర్ల అందజేత

నౌకాదళాన్ని బలోపేతం చేసే చర్యల్లో భాగంగా పూర్తి స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో రూపొందించిన మూడు అధునాతన తేలికపాటి హెలికాప్టర్లు (ఏఎల్ హెచ్ మార్క్ -3) జూన్ రెండోవారంలో నౌకాదళంలో చేరాయి. కరోనా కారణంగా ఈ కార్యక్రమం నిరాడంబరంగా జరిగింది. రక్షణశాఖ కార్యదర్శి అజయ్ కుమార్ వీటిని లాంఛనంగా ప్రవేశపెట్టారు. నిఘా, గాలింపు, సహాయక చర్యలకు ఇవి బాగా ఉపయోగపడతాయి. సముద్రంలో ఆవదలో చిక్కుకున్న జాలర్లను రక్షించడానికి సైతం వీటిని

వందనం!

మాత్రమే ఉంది. అందువల్ల కేవలం బలగాల సంఖ్యను పెంచడం వంటి చర్యలకే పరిమితం కాకుండా నౌకాదళాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు పెద్దయెత్తున చర్యలు చేపట్టింది. హిందూ మహాసముద్ర ప్రాంతంలో బీజింగ్ కార్యకలాపాలు విస్తరిస్తున్న తరుణంలో నౌకాదళాన్ని బలోపేతం చేసేందుకు రంగంలోకి దిగింది. అధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో ఆరు సంప్రదాయ జలాంతర్గాములను దేశీయంగా నిర్మించేందుకు ముందుకు వచ్చింది. రక్షణమంత్రి రాజ్ నాథ్ సింగ్ అధ్యక్షతన సమావేశమైన రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి ఈ మేరకు నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ ప్రాజెక్టు విలువ రూ.43వేల కోట్లు. 'వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్య నమూనా' కింద జలాంతర్గాములను నిర్మిస్తారు.

దేశీయ కంపెనీలు ప్రపంచంలోని ప్రముఖ సంస్థలతో భాగస్వామ్యాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుని భారత్ లోనే వీటిని తయారు చేస్తారు. రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి ఆమోదించిన జలాంతర్గాముల ప్రాజెక్టును పి-75 (ఇండియా)గా పేర్కొన్నారు. ఈ జలాంతర్గాములు ఎక్కువసేపు సముద్ర అడుగు భాగంలో ఉండగలవు. శత్రువులకు ఆచూకీ తెలియకుండా 'స్టెల్త్' పరిజ్ఞానంతో రూపొందిస్తారు. మేకిన్ ఇండియా కింద చేపడుతున్న అతిపెద్ద ప్రాజెక్టుల్లో ఇదొకటని రక్షణరంగ నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తికావడానికి సుమారు 12 ఏళ్లు పడుతుందని అంచనా. మున్ముందు

అతిమయాత్రకు ముందు వందనం కోసం ఉంచిన గల్వన్ లోయ అమరుల పార్శ్వదేహాల శవపేటికలు

హెలికాప్టర్లను సమకూర్చుకునేందుకు రక్షణశాఖ సమాయత్తమవుతోంది. రూ. 6,800 కోట్లతో సైన్యానికి గగనతల రక్షణ తుపాకులు, మందుగుండు సామగ్రి సహా వివిధ రకాల ఆయుధ కొనుగోళ్లకు రక్షణ కొనుగోళ్ల మండలి ఆమోదం లభించింది. సైనిక బలగాలు చేపట్టే అత్యవసర ఆయుధ కొనుగోళ్లకు సంబంధించిన కాలవ్యవధిని ఆగస్టు 31 వరకు పొడగించేందుకు అనుమతి లభించింది. దౌత్యపరంగా కూడా అనేక చర్యలు తీసుకుంది. అంతర్జాతీయంగా చైనా వక్రబుద్ధిని ఎండగట్టడంలో, దానిని ఒంటరి చేయడంలో, చైనాకు వ్యతిరేకంగా అంతర్జాతీయ మద్దతు కూడగట్టడంలో భారత్ విజయవంతమైంది.

రష్యా ఇరుదేశాల మధ్య సమధూరం పాటించినా అమెరికా, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా వంటి 'క్వాడ్' దేశాలతోపాటు ఫ్రాన్స్ భారత్ కి తిరుగులేని మద్దతు ప్రకటించాయి. భారత్ విధించిన ఆంక్షలతో దాదాపు 200 కోట్ల డాలర్ల విలువచేసే చైనా కంపెనీలకు

వినియోగించ వచ్చు. తీరప్రాంత భద్రతకు ఇవి దోహదపడతాయి. ప్రభుత్వ రంగంలోని హిందుస్తాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్ (హెచ్ఎఎల్) వీటిని అభివృద్ధి చేసింది. వచ్చే ఏడాది మధ్య నాటికి మరో 16 హెలికాప్టర్లను నౌకాదళానికి హెచ్ఎఎల్ అందజేయనుంది. అరుణాచల్ ప్రదేశ్, సిక్కిం, లద్దాఖ్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్ సరిహద్దుల్లో నిర్మిస్తున్న 32 రహదారి ప్రాజెక్టులకు రూ.12,434 కోట్లు కేటాయించింది.

చైనా, పాకిస్తాన్ వంటి శత్రుదేశాలతో సరిహద్దుల్లో ముప్పు పొంచి ఉన్న నేపథ్యంలో నరేంద్రమోదీ నాయకత్వంలోని భారత ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా ఉంటూ అనేక చర్యలు తీసుకుంటోంది. దేశ భద్రత, రక్షణకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తూ రాజీలేని ధోరణితో ముందుకు సాగుతోంది. శత్రువు దాడికి దిగితే దానిని చావుదెబ్బ తీసేందుకు సదా అప్రమత్తంగా ఉంటోంది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అర్ధరాత్రి సమయం...!

దివిటీల వెలుగులో... తన

పరివారాన్ని, సేవకులను నడిపిస్తూ ఉన్నాడతను. వయసు నలభై సంవత్సరాలు. అంగరక్షా ధరించి ఉన్నాడు...!

పరివారంలో స్త్రీలు, పిల్లలు గుర్రాలపై కూర్చుని ముందుకు సాగుతున్నారు. అతనితో పాటు సేవకులు, పరివారం... కాలినడకన సాగుతున్నారు. వారి ప్రయాణం దక్షిణ దిక్కుకు సాగుతోంది. రెండ్రోజుల పాటు సాగిన నడకవల్ల అలసట ఎక్కువగానే ఉంది. కానీ దాన్ని లెక్కచేయక, సాగిస్తున్నారు వారా ప్రయాణాన్ని... అందరి ముఖాల్లో... విచారం గూడుకట్టుకొని ఉంది... వెంట తెచ్చుకొన్న ఆహార పదార్థాలు, తోలు సంచుల్లో తెచ్చుకొన్న నీరు దాదాపుగా అయిపోవచ్చాయి. ప్రతి ఒక్కరిలోనూ నిస్సత్తువ... కనిపిస్తోంది. అందరి శారీరక పరిస్థితి గమనిస్తున్న అతను... “మరికొన్ని కోసులు నడిస్తే మనం గమ్యం చేరుకోవచ్చు” అంటూ ఉత్సాహపరిచే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. వారి ప్రయాణం మైదాన ప్రాంతంగుండా కాదు... కొండగుట్టల వెంట!... అదీనూ... రాత్రిళ్ళే! పగలు... ఎక్కడో... చెట్లనీడన సేద తీరటం... రాత్రిళ్ళు ప్రయాణం! రాత్రిపూటే ప్రయాణం చేయడానికి ముఖ్య కారణం? తమను ఎవరూ గమనించరాదని... సాగర్ లో తనకు సన్నిహితులు చెప్పిన గుర్తుల ప్రకారం వెళ్తున్నాడతను. “కొన్ని మాసాల క్రితం తనో పాలకుడు... మరి నేడు...” అనుకొంటూ మనసులోనే చిన్నగా నవ్వుకొన్నాడు... ఎగుడు దిగుడుల ప్రయాణం వల్ల, శరీరం... త్వరగా అలసిపోతున్నా... తన పరివారం గమనించకుండా, లేని ఉత్సాహాన్ని కనబరుస్తూ.. ప్రయాణం మధ్యలోనే ఆగిపోకుండా జాగ్రత్త పడుతున్నాడు.

“పగటిపూట ప్రయాణం చేసి ఉంటే బాగుండే దేమో?” అనలు కారణం తెలిసినా, తనలో తన్నుకొస్తున్న నీరసాన్ని తాళలేక చెప్పాడు అతని పరివారంలో ఒకతను.

“తెలిసే అడుగుతున్నావా?... శత్రువుల కంటపడితే, మనల్ని నిర్ధాక్షిణ్యంగా చంపేస్తారు... మన ప్రాణాలు నిలవాలంటే, మనం ఆ రాజ్యం చేరాల్సిందే!.. ఈ రాత్రి ఎలాగో ఓలాగు ప్రయాణం చేస్తే చాలు తెల్లారే లోపు ఆ రాజ్యం పాలిమేరల్లోకి చేరుకొంటాము... మనకు... భయముండదు.”

“ఈ రాళ్లు రవుల వెంట ప్రయాణం... చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. మైదాన ప్రాంతం నుంచి...”

ఉందా?”

“ఎందుకు?”

“మా దగ్గర ఉన్న నీళ్లు అయిపోయాయి.... కానీన్ని నీళ్లు తాగి మళ్ళీ ప్రయాణమౌతాము”

“చెరువు లేదు కాని, దగ్గర్లో... ఎదురుగా కనిపించే ఆ కొండ తిప్పు దాటితే ఓ కుంట ఉంది...”

“నీళ్లు బాగుంటాయా?”

“బాగుంటాయి... మంచినీటికుంటే...!”

కంపిలి రాయలు

యస్.డి.వి.అజీజ్

వెళ్లి ఉంటే బాగుండేది...”

“ఏ మాత్రం ఆచూకీ తెలిసినా శత్రువులు... రాత్రిళ్లు కూడా మనల్ని వెంటబిస్తారు... ఎవరి కంట పడకూడదనేగా... ఇలా కొండగుట్టల వెంట వెళ్తున్నది.... ఈ ఒక్క రాత్రి ఓర్పుకొంటే చాలు....” ప్రశ్నించిన అతను మౌనం వహించాడు. అంగరక్షా తొడిగిన వ్యక్తి... గుర్రాల దెక్కల శబ్దం కూడా ఎక్కువగా రాకుండా జాగ్రత్తపడుతూ తన పరివారాన్ని హెచ్చరిస్తూ సాగుతున్నాడు..

కీచురాళ్ల శబ్దాలు.. నక్కల ఊళలు... ఆ శబ్దాలపై దృష్టి పెట్టక... వారి ప్రయాణం సాగుతోంది! అయిదు గంటల నడక తర్వాత... కోడి కూత వినిపించాయి...! దగ్గర్లో ఏదో పల్లె ఉందనుకొన్నారు. మరోగంట ప్రయాణం సాగాక... తూర్పున వెలుగు రేఖలు... విచ్చుకొన్నాయి... కొండగుట్టల ప్రాంతం... కనుమరుగయి... మైదాన ప్రాంతం అగుపించింది! ఆ మైదాన ప్రాంతంలో కొద్ది దూరం నడిచాక, తమకు ఎదురైన ఓ పల్లెటూరు రైతును ఉద్దేశించి అడిగాడు అంగరక్షా ధరించిన వ్యక్తి.

“ఇది కంపిలి రాజ్యమా?”

“అవును... ఇంతకు మీరెవరు?... ఎక్కడి కెళ్తున్నారు?”

అతని వంక, అతని పరివారం వంక అనుమానంగా చూస్తూ అడిగాడు ఆ రైతు.

“కంపిలి రాజు దగ్గరికి వెళ్తున్నాం!”

“ఎందుకు?”

“అతన్ని దర్శించడానికి... ఇంకెంత దూరం ఉంటుంది?”

“కంపిలి రాజు ఉండే ఊరా? ఇంకో కోసు దూరం ఉంటుంది!”

“ఇక్కడ ఎక్కడయినా ఓ చెరువు లాంటిది

“చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి...” అంటూ ముందుకు అడుగు వేశాడు అతను. పరివారం అతని వెంట కదిలింది....

“బతుకు తెరువుకోసం పోతున్నట్లున్నారు” అనుకొంటూ... పక్కనే ఉన్న పొలాల్లోకి వెళ్లాడు ఆ రైతు..

* * *

కంపిలి రాజ్యం, కంపిలి నుంచి ఉత్తరాన రాయచూర్ దాకా దక్షిణాన బళ్లారి దాకా విస్తరించి ఉంది. దొరవాడి పాలనా కేంద్రమైతే చితల్ దుర్గ, గంగావతి, బళ్లారి, శిరిగుప్ప, కుమ్మట, హోసల దుర్గాలు ముఖ్యమైన ప్రాంతాలు... కంపిలి రాయలు గతంలో కూడా చుట్టూరా ఉన్న సామంత రాజులతో పోరాటం చేసిన అనుభవముంది. ఆ అనుభవమే... అతన్ని రాటు దేల్చింది! పెద్ద రాజు కాకపోయినా, ఎవరికీ లొంగక, స్వతంత్రంగా పాలన సాగిస్తున్న వ్యక్తిగా కంపిలి రాయలికి పేరుంది... గతంలో కాకతీయరాజుల దాడిని, ప్రస్తుతం ఢిల్లీ సుల్తాన్ల దాడికి తట్టుకొని నిల్చున్న ఏకైక రాజ్యం కంపిలి!

కంపిలి రాయలు... ఆరడుగుల ఎత్తు, ఛామనఛాయ మెలితిరిగిన మీసాలతో, ముడివేసిన కొప్పుతో, ఒక్కోమారు ధోవతి, ఒక్కోమారు పొడుగాటి లాగు ధరించి, చూపరులను ఆకట్టుకొనేవాడు. రోజూ, దొరవాడిలోని తన కొలువుకు వెళ్లేవాడు. ‘రాయలొస్తున్నాడు’ అన్న సూచనగా సేవకులు గంట వాయించేవారు. ఆ ఘంటా నాదంతో ప్రజలు,

సైనికులు, కొలువులోని
అధికారులు అప్రమత్త
మయ్యేవారు.

సింహాసనాన్ని అధిష్టించగానే, ప్రజల విన్నపాలు
మొదలయ్యేవి. ప్రజలు చెప్పేది
శ్రద్ధగా విని, దాదాపుగా సానుకూలంగానే
స్పందించి, వారి సమస్యలను వెంటనే
పరిష్కరించబడేలా సైన్యాధికారులకు ఆజ్ఞ
ఇచ్చేవాడు. నాటి మిగతా రాజుల్లా కాక, యుద్ధ
సమయాల్లో మినహా మిగతా సమయాల్లో
ప్రజలకెప్పుడూ అందుబాటులో ఉండేవాడు. అతన్ని
దర్శించాలంటే, రోజుల తరబడి ఎవరూ వేచి
ఉండవలసిన అవసరంలేదు. కొలువు ముఖద్వారం

వద్ద కావలాగా సైనికులున్నా, కంపిలుని
ఆజ్ఞానుసారం, ఎవరీ వారు అడ్డుకొనేవారు కాదు.
విన్నపాలు చేసుకునే వారు, ఫిర్యాదులు చేసేవారు
నేరుగా అతని దగ్గరికే వెళ్లి చెప్పుకొనేవారు.

కంపిలి రాయలికి దయార్థ హృదయుడుగా,
మాట ఇస్తే తప్పని వ్యక్తిగా ప్రజల్లో పేరుంది....
కేవలం అతని రాజ్యంలోనే కాదు పక్క రాజ్యాల్లో
కూడా... అతనంటే అభిమానించే ప్రజానీకానికి
కొడువ లేదు.

రోజులాగే ఆ రోజు కూడా సభామంటపానికి
వచ్చి, సింహాసనంపై అధిష్టించిన కాసేపటికే,
అంగరక్షా ధరించిన అతను,
రాయల కొలువులోకి

ప్రవేశించి ముకుళిత హస్తాలతో, తనకు ఏర్పడిన ఇబ్బందులు గురించి ఇలా చెప్పుకొచ్చాడు.

“దేవరవారు మన్నించాలి. నా పేరు బహాయుద్ధీన్ అంటారు. మరణించిన ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఘియాసుద్దీన్ తుగ్లక్ గారి మేనల్లుడిని! మా మావయ్యను, మామ్మల్ని బీన్ తుగ్లక్ యుద్ధంలో వధించి, తాను ఢిల్లీ పీఠమెక్కాడు. సామంత అమీన్ దారులంతా... అతనికి దాసోహమయ్యారు. నేను సాగర్ ప్రాంతపు పాలకుణ్ణి. నేను మామ్మల్ని బీన్ తుగ్లక్ గారికి దాసోహం అనలేకపోయాను. వారిలోని కొన్ని లక్షణాలు నాకు నచ్చక, వారి పాలనపై తిరుగుబాటు లేవదీశాను.

ఈ చర్యకు ఆగ్రహించిన మామ్మల్ని బీన్ తుగ్లక్ అపార సైన్యాన్ని సాగర్ పైకి పంపాడు. ఆ సైన్యాన్ని ఎదుర్కోవటం నా వల్ల కాలేదు... వారి చేతికి చిక్కి చావటం కంటే, మీలాంటి వారి పంచన చేరి ప్రాణాలు నిల్చుకొందామని, నా భార్యబిడ్డలతో, నా పరివారంతో, తుగ్లక్ సైనికుల కంట పడకుండా, సాగర్ ను విడిచి, రహస్యంగా రాత్రిక్షు ప్రయాణం చేస్తూ చివరికి మీ చెంతకొచ్చాను. మీ గురించి, చాలా రోజులుగా వింటూ ఉన్నాను. ఇప్పుడు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నాను. ధర్మపాలకులుగా మీకు పేరుంది. నా సన్నిహితులు మీ గురించి చెప్పడం వల్ల ఇక్కడికి వచ్చాను... మీరే నాకు, నా పరివారానికి ప్రాణదానం చేయాలి!!

గద్గద స్వరంతో పలుకుతూ, కన్నీరు కార్చాడు బహాయుద్ధీన్.

బహాయుద్ధీన్ చెప్పింది విన్న కంపిలిరాయలిలో ఆలోచనలు...!

కాసేపు కొలువులో ఉన్న అధికారుల వంక, ప్రజలవంక, సేనాధిపతి బసప్పవంక చూశాడు.

ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు. మౌనం కాసేపు ఆ కొలువులో రాజ్యమేలింది... ‘మీ అభీష్టం...’ అన్న సూచన అందరి కళ్లలో కదలాడింది.

కంపిలి రాయలు... మనసులో ఓ స్థిర నిర్ణయానికి వచ్చి బహాయుద్ధీన్ వంక చూస్తూ చెప్పాడు.

“ఇంతవరకూ శరణు అంటూ నా చెంతకొచ్చిన ఏ వ్యక్తిని నిరాశపరచి వెనక్కు పంపలేదు. వచ్చిన వ్యక్తి సమస్యను పరిష్కరించే పంపాను. ఇంతవరకూ నా చెంతకొచ్చింది ప్రజలు, కొందరు ప్రముఖులు మాత్రమే! రాజకీయ శరణార్థిగా వచ్చిన తొలి వ్యక్తి మీరే! తప్పక మీకు నాకాపు ఉంటుంది. స్వయంగా ఆ ఢిల్లీ సుల్తాను మామ్మల్ని బీన్ తుగ్లక్ దండెత్తి వచ్చినా వెరవను. నా బొందిలో ప్రాణం ఉన్నంత వరకూ, మీకెలాంటి ప్రాణహాని కలగదు... మీ ఇచ్చ ఉన్నన్నాళ్లు. నా మందిరంలోనే ఉండొచ్చు. మీకు, మీ పరివారానికి, మీ భార్య బిడ్డలకు, తగిన వసతి ఏర్పాట్లు చేస్తాను. ఈ కంపిలి రాజ్యంలోకి శత్రువు అంత సులువుగా ప్రవేశించలేదు. ఒక వేళ ప్రవేశిస్తే తగు మూల్యం చెల్లించుకొంటాడు. మీరికే నిశ్చింతగా ఉండండి!” అంటూ సింహాసనంపై నుంచి లేచివచ్చి, అతని భుజం తట్టి కన్నీటిని తుడిచి... ఆత్మీయంగా... కౌగిలించు కున్నాడు. “ఇక నుంచి మీరు మా సోదరులు...” అనగానే మరోమారు బహాయుద్ధీన్ కంట కన్నీరు పొంగింది... అతని ముఖంలో ఆనందపు ఛాయలు.

“పుక్కియా భయ్యో!” అంటూ పొంగిన కన్నీరు తుడుచుకొంటూ కంపిలి రాయలివంక చూశాడు.

“నా మందిరానికి వెళ్దాం... పద!” అంటూ కొలువును ఆ పూటకు చాలించి, అతని భుజంపై చెయ్యి వేసి తన మందిరం వైపు నడిపించాడు కంపిలిరాయలు.

“నా పరివారం... భార్యబిడ్డలు?”

“నా సైన్యాధికారులు అత్యంత గౌరవంగా మందిరానికి తీసుకొస్తారు... పదండి!”

బహాయుద్ధీన్ లో ఉత్సాహం! రెండ్రోజుల కాలినడకవల్ల కలిగిన శ్రమను కూడా మరచి కంపిలి రాయలు వెంట వడివడిగా అడుగులు వేశాడు.

*** * ***

సాగర్ విడిచి పారిపోయిన బహాయుద్ధీన్ కు కంపిలి రాయలు ఆశ్రయం ఇచ్చాడు అన్న వార్త ఢిల్లీ సుల్తాన్ మామ్మల్ని బీన్ తుగ్లక్ కు చేరింది. తుగ్లక్ లో ఆవేశం!

‘ఓ చిన్నపాటి స్వతంత్ర రాజు నా విరోధికి ఆశ్రయం ఇస్తాడా?... ఈ ఢిల్లీ సుల్తాన్ తో విరోధం తెచ్చుకొన్న వాడెవ్వడు బతికి బట్టకట్టలేదు. వెంటనే వెళ్లి కంపిలి రాయల్ని పాచురించి, అతని ఆశ్రయంలో ఉన్న ఆ కాఫీర్ బహాయుద్ధీన్ను సంకెళ్లతో బంధించేసి తీసుకురండి! కంపిలి రాయలు మాట వినకపోతే, యుద్ధం చేసి, మన పౌరుషమేమిటో అతనికి తెలియ వచ్చేలా చేసి, ఆ రాజ్యాన్ని కూడా లాక్కొని మన సామ్రాజ్యంలో కలిపేయండి! లొంగితే, అతడే పాలకుడిగా ఉంటాడు. లేకుంటే చావే అతనికి గతి!... వెళ్లండి!” అంటూ తన సేనానుల్లో ఒకడైన రుక్మద్దీన్ కు ఆజ్ఞ పంపాడు తుగ్లక్.

సాగర్ లో ఉన్న రుక్మద్దీన్, సుల్తాన్ ఆజ్ఞ మేర కొంత సైన్యాన్ని తీసుకొని, కంపిలి రాజ్య పాలిమేరలు చేరాడు. అక్కడ్నుంచి, ఓ వార్తహరుణ్ణి కంపిలి రాయల కొలువుకు పంపాడు. వార్తహరుడు, ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఆజ్ఞ ఏమిటో రాయలికి తెలియజేశాడు. అందుకు సమాధానంగా, “ఆ సుల్తానే దండెత్తి వచ్చినా, శరణు అంటూ వచ్చిన బహాయుద్ధీన్ను అప్పగించేది లేదు. నా బొందిలో ప్రాణమున్నంత వరకూ అతన్ని మీరు తాకలేరు.” స్థిర చిత్తంతో పలికాడు కంపిలిరాయలు.

“సుల్తాన్ గారిలో విరోధం... అంటే...” అంటూ ఆగాడు వార్తహరుడు.

“ఏమయినా అవనీ... నా రాజ్యమే పోనీ... నేనూ చనిపోనీ... ఇచ్చిన మాట తప్పను... ఇక మీరు వెళ్లవచ్చు!”

కొలువులోనే ఉన్న బహాయుద్ధీన్ కంపిలి రాయలు మాటలు విని మరోమారు కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా కంపిలి రాయలవంక చూస్తూ కంట తడిపెట్టాడు.

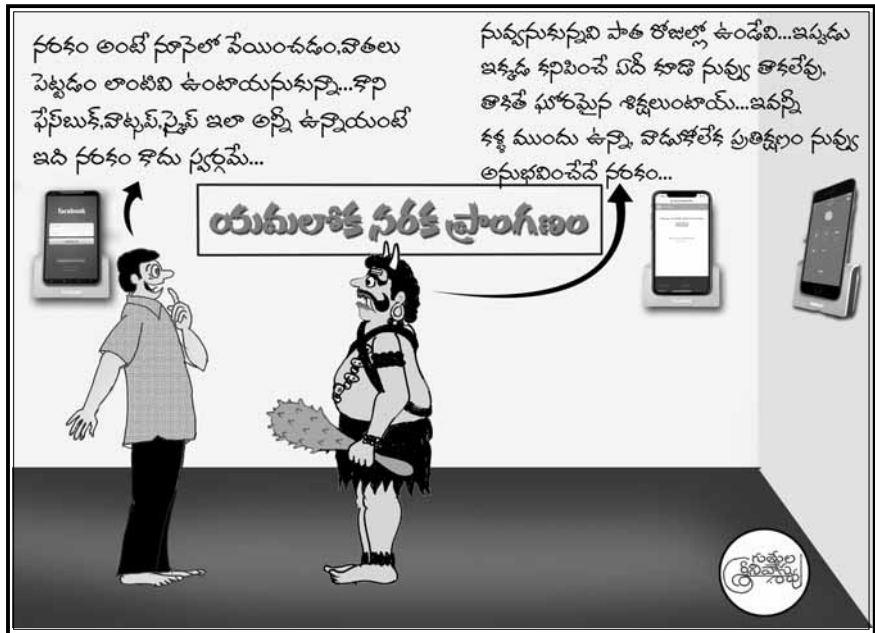
రుక్మద్దీన్ రాజ్యపు పాలిమేరలు దాటి, తన రాజ్యంలోకి రాక మునుపే, తానే తన సైనికులతో వెళ్లి పోరుకు తలపడ్డాడు కంపిలిరాయలు.

ఇరు పక్షాల మధ్య భీకరయుద్ధం!

విజయం చివరికి కంపిలి రాయుడే వరించింది.

రుక్మద్దీన్ యుద్ధాన్ని చాలించి, చాపగా మిగిలి ఉన్న సైనికులతో తిరిగి సాగర్ వైపు పారిపోయాడు.

కంపిలి ప్రజలు తమ రాజుకు జేజేలు పలికారు.

రాజ్యమంతా సంబాలు మిన్నంటాయి.

“రుక్మద్వీన్ ఓడిపోయి, యుద్ధభూమి నుంచి పారిపోయి వచ్చాడు” అన్న వార్త చేరగానే మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ ఆవేశంతో మరింతగా రెచ్చిపోయాడు.

“బహాయుద్దీన్ శవంతో పాటు, ఆ పొగరుబోతు కంపిలి రాయుడి శవం కూడా తీసుకురండి!” అంటూ ఈ మారు, మరో సేనాని కుతుబ్ మాలిక్ ను పంపాడు. కుతుబ్ మాలిక్ కూడా కంపిలి రాయలిచేతిలో పరాజయం పొంది, పలాయనం చిత్తగించాడు.

‘ఓ చిన్నపాటి రాజ్యపాలకుడు, రెండుమార్లు, తన సేనానుల్ని ఓడించి, వెనక్కు తరమడమా? ఇది భరింపరాని అవమానం?’ అనుకొని తానే స్వయంగా ఢిల్లీ నుంచి బయల్దేరి దేవగిరికి వచ్చాడు. వెంట అపారమైన సేనావాహిని తీసుకొని అక్కడినుంచి తానే స్వయంగా బయల్దేరిపోతుండగా, ముఖ్య సేనాని అయిన అహమ్మద్ అయాజ్, సుల్తాన్ వారిస్తూ “మీ అంతటి సుల్తాన్ వెళ్లటం దేనికి? మీరిక్కడే బసచేయండి! నేను మన సైన్యంతో వెళ్లి, ఇద్దర్ని చంపి, శవాలను తీసుకువస్తాను” అంటూ చెప్పాడు.

“రీక్ హై... జాయియ్... లేకిన్... కిసీ హాల్ తయే జంగ్ నహీ హరీన్?... అగర్ హరే! తుమ్కో జిందా దఫ్నా ఉంగా?” అంటూ కఠినంగా హెచ్చరించాడు మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్.

“జీ... హుజూర్” అంటూ, సుల్తాన్ ఆజ్ఞ తీసుకొని, అశ్వ సేనావాహినితో... కంపిలి రాజ్యంలోకి ప్రవేశించాడు. మహమ్మద్ అయాజ్. అతనికి ‘ఎలాంటి పోరునైనా ఎదుర్కొని గెలుస్తాడు’ అన్న పేరుంది.

తన సైన్యానికి మించి, నాలుగింతల సుల్తాన్ సైన్యం రాజ్యంలోకి ప్రవేశించినా, ఏ మాత్రం వేరవలేదు కంపిలి రాయలు. వారు తన రాజధాని పరిసరాలకు రాకమునుపే, కుమ్మట దుర్గం దగ్గర వారిని ఢీ కొన్నాడు. ఈ మారు సుల్తాన్ సైన్యంలో వేల సంఖ్యలో విలుకాండ్రు ఉన్నారు. వారు వేసే బాణాలకు, కంపిలి సైన్యం చెల్లా చెదురయ్యింది. యుద్ధభూమిలో కంపిలి వెంట ఉండి తానుకూడా యుద్ధం చేస్తోన్న బహాయుద్దీన్, పరిస్థితిని గమనించి చెప్పకొచ్చాడు.

“ఓటమి తప్పేలా లేదు.... నేను లొంగిపోతాను.. నా వల్ల మీ రాజ్యం అతలాకుతలం కావటం నాకిష్టం లేదు.”

“భీరువులా మాట్లాడకు... యుద్ధం చెయ్యి” అంటూ ప్రోత్సాహపరిచాడు కంపిలిరాయలు.

కంపిలిరాయలు, అతని సైన్యం ఎంతగా తెగించి పోరాడినా, సుల్తాన్ సైనికులు వేసే బాణాల దాటికి తాళలేకున్నారు. పగతుల బాణాల దెబ్బకు కంపిలి రాయల సేనాని, బసప్ప మరణించాడు. ఓటమి తప్పదని గ్రహించిన కంపిలి రాయలు, కుమ్మట దుర్గం

కంపిలి రాజ్యం. కంపిలి నుంచి ఉత్తరాన రాయచూర్ దాకా దక్షిణాన బళ్లారి దాకా విస్తరించి ఉంది. దొరవాడి పాలనా కేంద్రమైతే చితలేదుర్గం. గంగావతి, బళ్లారి, శిరిగుప్ప, కుమ్మట, హోసలదుర్గాలు ముఖ్యమైన ప్రాంతాలు... కంపిలి రాయలు గతంలో కూడా చుట్టూరా ఉన్న సామంత రాజులతో పోరాటం చేసిన అనుభవముంది. ఆ అనుభవమే... అతన్ని రాటు దేల్చింది!

వదిలి హోసలదుర్గంకు చేరాడు. వెంట బహాయుద్దీన్ను కూడా తీసుకెళ్లాడు. అలాగే తన పరివారాన్ని, బహాయుద్దీన్ పరివారాన్ని, హోసలదుర్గంకు రప్పించాడు. సుల్తాన్ సేనాని మహమ్మద్ అజయాజ్, తన సైన్యంతో వారిని వెంటాడి, హోసలదుర్గం కూడా చేరుకొన్నాడు.

హోసలదుర్గం బలిష్ఠంగా కట్టబడింది. అయినా రెట్టించిన ఉత్సాహంతో, హోసలదుర్గంపై ముట్టడి ప్రారంభించాడు. దుర్గం ప్రవేశ ద్వారం మూయబడింది. దుర్గం పైనుంచే తమ వద్ద ఉన్న కొద్దిపాటి విల్లంబులు, విసురుతూ, దుర్గం పైనుంచే, వేడి నీటిని, నూనెను, శత్రు సైనికులపై పోస్తూ, పలు ఇబ్బందులు కలిగించారు. అయినా వెరవని మహమ్మద్ అయాజ్ తన సైనికులను రెచ్చగొడుతూ ముట్టడి కొనసాగించాడు.

రోజులు గడుస్తున్నాయి...!

ముట్టడి పరిస్థితి గమనించిన బహాయుద్దీన్, మరోమారు కంపిలి రాయలికి చెప్పుకొన్నాడు.

“నేను లొంగిపోతాను. నన్ను అప్పగించి మీ ప్రాణాలు కాపాడుకోండి!”

“నీలో ప్రాణభయం ఎక్కువయ్యింది... నీకంతగా ప్రాణభయం ఉంటే, తుంగభద్రానది పక్కనే ఉంది.. పుట్టిల ద్వారా నది అవతలికి చేర్చిస్తాను. అక్కడినుంచి నీ పరివారంతో ఎక్కడికయినా వెళ్లు!... నేను మాత్రం... ఈ ముట్టడికి భయపడేది లేదు. నీకిచ్చిన మాట తప్పేది లేదు”

ఏం చెప్పాలో అర్థం కాలేదు బహాయుద్దీన్ కు. ఇచ్చిన మాట కోసం ఇంతటి త్యాగమా? అనుకొన్నాడు. అతని మనోభావాలు గమనించిన కంపిలిరాయలు, బహాయుద్దీన్ ను అతని భార్యబిడ్డల్ని పరివారాన్ని, పుట్ల ద్వారా తుంగభద్రానది దాటించాడు. కంపిలి రాయలనుంచి వీడ్కోలు తీసుకొంటూ బహాయుద్దీన్ అతని భార్యబిడ్డలు, పరివారం మాట తప్పని అతన్ని పొగడుతూ కన్నీరు పెట్టుకొన్నాడు.

తన పరివారంతో తుంగభద్రానది ఆవలి ఒడ్డు

దాటగానే, రాయలు ఏర్పాటు చేసిన గుర్రాలనెక్కి బళ్లారిరాజ్యం వైపు వెళ్లిపోయాడు బహాయుద్దీన్.

ముట్టడి మొదలయి ముప్పయి రోజులు దాటాయి. అతికష్టంగా ప్రవేశద్వారం పగులగొట్టి, హోసలదుర్గం లోపలికి ప్రవేశించారు సుల్తాన్ సైనికులు.

దుర్గం లోపల మళ్లీ భీకరమైన పోరు! తన సైనికులు కొందరే ఉన్నా ఏ మాత్రం భీతిల్లక, పోరాటం సాగించాడు కంపిలిరాయలు. కత్తి ర్పులిపిస్తూ ముందున్న శత్రువులను హతమారుస్తూ ముందుకు వెళ్లినా వెనకనుంచి, సుల్తాన్ సైనికులు శరపరంపరలుగా కురిపించిన బాణాలు నుంచి తప్పించుకోలేక పోయాడు. వందకు పైగా బాణాలు అతని శరీరాన్ని తాకి తీవ్రంగా గాయపరిచాయి. కరవాలం ర్పులిపిస్తూనే నేలకొరిగాడు కంపిలిరాయలు.

కంపిలి రాయలు మరణించగానే, మిగిలిఉన్న సైనికులు చెల్లా చెదురై ప్రాణభయంతో తలో దిక్కుకు పారిపోయారు.

దుర్గమంతా వెతికించినా, అతని పరివారం అగుపించలేదు. ‘పారిపోయి ఉంటారు’ అని నిర్ధారించుకొని, బాణాలతో నిండిన కంపిలి రాయల విగత శరీరం నుంచి, తలను వేరు చేయించి, అందులో గడ్డికూరి... దేవగిరిలోని తన సుల్తాన్, మహమ్మద్ బీన్ తుగ్లక్ కు పంపాడు మహమ్మద్ అయాజ్. “వీడు చచ్చి నేను బతికిపోయాను. వీడిచేతిలో ఓడి, పారిపోయి ఉంటే, సుల్తాన్ తాను చెప్పినట్టుగానే నన్ను భూమిలో నజీవంగా పాతేయించేవాడు” అనుకొంటూ నిట్టూర్చాడు అయాజ్.

(ఇచ్చిన మాట కోసం కట్టుబడి రాజ్యాన్ని ప్రాణాన్ని కూడా గడ్డి పోచగా భావించిన కంపిలిరాయలి, ‘మాట తప్పని వైనం’ చరిత్ర పుటల్లో ప్రముఖంగా లిఖించబడింది. కొన్నాళ్ల తర్వాత హోసలదుర్గం, ‘ఆనెగొంది’గా పేరుమారింది... అఖండ విజయనగర సామ్రాజ్యానికి పునాదిరాయగా నిలిచింది.)

కుశలత, ప్రవీణత, మేధ... పదాలు వేరైనా ఇవన్నీ తెలివికి మారుపేర్లు. ఈ ప్రకాశ వికాసాలే మనిషి లేదా వ్యవస్థ నిపుణత, పరిణతి, వివేచనాశక్తిని నిర్ణయిస్తాయి. గతాన్ని గుర్తుచేసేది స్మృతి అయితే భవిష్యను నిర్ధారించేది మతి. వీటితో పాటు ప్రస్తుతాన్ని జోడించే క్రమంలో బుద్ధి, జ్ఞానం వెల్లివిరిసి జాతిని పురోగమన దిశగా నడిపించడం తథ్యం. అంటే మానవ మస్తిష్కమే అన్నింటికన్నా మిన్న. ఇంతటి మిన్నతనాన్ని సొంతం చేసుకున్నందుకే విజ్ఞాన సంపన్నులను నోబెల్ పురస్కారాలు వరిస్తుంటాయి మరి. లోకశాంతి కోసం జీవితాన్ని అంకితం చేసినవారికే కాదు శాస్త్ర సారస్వత రంగాలకు తలమానికంగా నిలచిన మేధావులకు అవి నిరంతర కీర్తి కిరీటాలు. స్వీడన్ విఖ్యాత శాస్త్రవేత్త పేరుమీదుగా ఆ పురస్కృతులు ప్రకటితమై ఇప్పటికీ 120 ఏళ్లు. విశేషకృషి, అపార పరిశోధన, విప్లవాత్మక రీతులకిచ్చే అత్యంత పరమోన్నత గుర్తింపు గౌరవాలవి. మనదేశానికి చెందినవారో, ఇతర ప్రాంతాలలో ఉన్న భారత సంతతి వ్యక్తుల్లో ఎంతమంది నోబెల్ మకుట ధారులయ్యారంటే, వేళ్లమీద ఒకసారి మాత్రమే లెక్కపెట్టగలిగినంత! భారతీయతా ప్రభావమున్న దేశాల వరంగా ఆ అతి కొద్దిమందిలో ఒక కుటుంబీకులు ముగ్గురుండడం; వారిలో ఇద్దరు పనితా శాస్త్రజ్ఞులు కావడం ఇంకెంత ఘనతరమో కదా!! ఆ ఇద్దరూ తల్లి, తనయ. ఆ బంగారుతల్లి మేరీక్యూరీ. రెండు శాస్త్రరంగాల్లో (భౌతిక, రసాయన) మొదటి విజేత ఆమె! పోలెండ్లో జనించి ఫ్రాన్స్లో అస్తమించిన తాను 'శాస్త్ర సారాంశమంతా భారతీయ ప్రాచీన వాఙ్మయంలోనే ఉంది' అని ఒక సందర్భంలో అనడం ఒక్కటి అనలైన కొనమెరుపు.

'నోబెల్ లోక' విహారణ

శాస్త్రం అంటేనే వేదవిహిత వాక్యం. తెలివిడి, చైతన్యం, నునిశిత పరిశీలనలన్నీ ఇందులోని అంతర్భాగాలు. వివిధ శాస్త్రాల్లో నోబెల్ గ్రహీతలు ప్రపంచదేశాలకు సంబంధించి ముదితలవరంగా 50 మందిలోపే. బహుమతి ప్రధానం 1901లో ప్రారంభమైతే, అటు తర్వాత కొంత కాలానికే తొలి విజేతగా వెలిగిన మహిళామణి మేరీక్యూరీనే. 1903లో భౌతికం, అనంతరం ఎనిమిదేళ్లకే రసాయనంలోనూ పురస్కృతులయ్యారు. భారత్ నుంచి ఘనతరంగా నిలిచిన సర్ సీపీ రామన్, సుబ్రహ్మణ్యన్ చంద్రశేఖర్, హరగోవింద్ ఖోరానా, వెంకట్రామన్ రామకృష్ణన్ ఎంతటి చరిత్ర సృష్టికర్తలే మనకు తెలుసు. చారిత్రక సృజనకు మరోపేరు మారియా (మేరీ). అరవై ఆరేళ్లు జీవించిన ఆమె పుట్టింది ఒకచోట, పౌరసత్వం స్వీకరించింది వేరొకచోట. బోధకవృత్తిలోని తల్లిదండ్రుల మేధస్సు తనకూ వచ్చింది. ఆర్థిక స్థితిగతులు ఏ విధంగా ఉన్నా, తన ఆశ శ్వాస తపన ధ్యాస సమస్తం పాఠ్యపుస్తకాల పైనే. నవోదరికి నవోయ నవకారాలు అందించేందుకు ప్యారిస్కు చేరి, పరిణామ ఫలితంగా సార్వోన్ ప్రాంతంలో బోధక వృత్తి చేపట్టారు. అక్కడే పియరీక్యూరీతో పరిణయం. ఉభయులూ రేడియో ధార్మికత గురించే దృష్టి కేంద్రీకరించి, పరిశోధ నాలయం నిర్మించి పనుల్లో తలమున కలయ్యారు. వైద్యరంగానికి తోడు అణువిద్యుత్తు ఉత్పాదనకు దోహదపడే సుస్థిర కేంద్రకాల వైపు చూపు సారించిన

ఫలితమే భరద్వాజ ప్రభోదిత యాంత్రిక పటిమపై విస్తృతస్థాయి అధ్యయనం. ఖనిజం నుంచి యురేనియం విడదీత, దాన్ని అన్ని విధాలా పరీక్షించడం, అధికస్థాయి రేడియో ధార్మికతాశక్తి ఉనికి గమనింపు - ఆమె విజయమార్గంలోని మజిలీలు. జీవిత భాగస్వామితో కలిసి శాస్త్ర పరిశీలనా రంగాన వేసిన ప్రతి అడుగు అభ్యుదయ సాధనా యాత్రకు గొడుగుపట్టింది.

అనంత పాత్ర... లవార ప్రాధాన్యం

మేధా పటుత్వం రెండు విధాలు. ఒకటి సుమేధ, ఇంకొకటి సత్యమేధ. గొప్పదనం, అచంచల సంపత్తి వీటిలో మేళవించి ఉంటాయి. ఎటువంటి మేధస్సునూ శక్తిత్రయంతో పరిధివిల్లుతుంది. అవి ఇచ్చ, విజ్ఞాన, క్రియారూపాలు. వాటి మిళితంతో ముందుకు కొనసాగిన శాస్త్రకారిణిది అప్రతిహత రీతి. శ్రమ ఆసాంతం ఫలించి, భర్తతో కలిసి, నోబెల్ అందుకున్నారు. ప్రుత్తిక ఐరిన్ జూలియట్ క్యూరీ. ఆమె భర్తా పరిశోధక ప్రముఖుడే. రసాయనికశాస్త్రంలో ఐరిన్ పురస్కార స్వీకరణ వేళ... ఆమెది యోవన ప్రాయమే. ఎప్పుడు శాస్త్ర సాంకేతిక, విద్యా వైజ్ఞానిక, ప్రయోగ పరిశోధనల్లో నిమగ్నులయ్యే అమ్మనాన్నల సమక్షం తన జీవన సమున్నతికి బంగారుబాట వేసింది. వారి పరిశోధనాంశం ఆధారంగా ఆ తరుణి

ఉద్యోగమూ రేడియోగ్రాఫర్ నర్సుగా ఆరంభమైంది. తల్లి మాదిరే తానూ సొంత ఇన్స్టిట్యూట్లో విధులు నిర్వహించే జూలియట్ ను (పేమించి పెళ్లాడారు. అభిరుచులు, భావాలు ఒకటే. లక్ష్యాలు, ఆచరణ మార్గాలా ఒక్కటే. అందుకే కృషి వ్యాసంగమంతా ఏకోన్ముఖంగా సాగిపోయింది. పెద్దల అంశం రేడియో ధార్మికతతత్వమైతే, పిన్నల శోధనాంశం ఆల్ఫాకిరణాల పైన. మేరీ దంపతుల మాదిరే తనయురాలి ప్రాథమిక ప్రయోగాలూ ధార్మికత కోణంలో కొనసాగాయి. మాతృమూర్తి తరహాలో ఐరిన్ నోబెల్ స్వీకర్త అయ్యేసరికి, అది 1935వ సంవత్సరం. 'ఇంతింత ప్రఖ్యాతి లభించిందంటే, ముఖ్యంగా అమ్మదే ప్రధానపాత్ర. ఎంత ఊపిరి సలపని పని ఉన్నా, నా గురించే ఎప్పుడూ ఆలోచించేది. కాస్తంత సమయం దొరికినా, ఏమాత్రం అవకాశం కలిగినా నాకోసమే కేటాయించేది. నా వృత్తిని, ప్రవృత్తిని అమ్మే ఎంతగానో ప్రభావితం చేసింది. బోధన ఆసక్తిని తన లాగా నేనూ ఎప్పటికప్పుడు పెంచుకుంటూ వచ్చాను. అందువల్లనే ఫ్యాకల్టీ ఆఫ్ సైన్స్ కు సంబంధించి, వ్యాఖ్యాత పాత్ర పోషించాను. అంతేకాదు, అదే ప్యారిస్ మహానగరంలో ప్రొఫెసర్ అయ్యాను. అన్ని అవకాశాలూ కలిసివచ్చి రేడియం ఇన్స్టిట్యూట్ కి ఏకంగా డైరెక్టర్ స్థానం పొందాను.

విశ్వవిద్యాలయాలు డాక్టరేట్ పట్టాలను సగౌరవంగా అందించడం నాకెంతో గర్వకారణం. ఇదంతా అమ్మ చేతిచలవ. పుట్టిందీ పెరిగిందీ శాస్త్ర విజ్ఞాన గృహ ప్రపంచంలోనే! అన్ని పురస్కారాలకు ఆద్యురాలు, బాధ్యురాలు అమ్మే' అని ముఖాముఖి సందర్భంలో ఐరీస్ భావోద్వీగ్న అయ్యారు. జీవితంతో పాటు ప్రతిభా సామర్థ్యాలను కుమార్తెకు అందించిన మాతృదేవతగా మేరీక్యూరీని సంభావించాలి మనమంతా.

ఇటు సాధన, అటు శోధన

సిరి సంపదలు ఎన్నైనా ఉండవచ్చు. ఎంతెంతో విఖ్యాతి కలగనూవచ్చు. ఎవరు ఏ స్థాయికి చేరినా, ఏ విధమైన సుస్థితి ప్రాప్తించినా మనిషి ఇదే నేలపైన స్థిరంగా, దృఢంగా నిలబెట్టేది నిజాయితీ. ఈ గుణసంపద మేరీక్యూరీలో పుష్కలం. జీవిత చరిత్రను సవివరంగా పరిశీలించి చూస్తే, రెండు ప్రబల నిదర్శనాలు మనముందు నిలుస్తాయి. చిన్నప్పుడు పాఠశాల పుస్తకాలు చదువుతుంటే, ఆమెకు సమయం ఎంత, ఏమిటన్నది తెలిసేది కాదు. ఐదుగురు పిల్లల్లో చివరి సంతానం. బాల్యంలోనే తల్లి కన్నుమూసింది. మరో సోదరి ఆ దారినే అనుసరించింది. ఒక్కసారిగా చిమ్మచీకట్లు కమ్మిపట్టయింది మేరీక్యూరీ. ఇదీ కచ్చితంగా తెలియనంత మానసిక విచారస్థితి చుట్టుముట్టింది.

తినబుద్ధికాదు, నీళ్లు తాగాలనీ అనిపించదు. దిక్కుతోచని తీరు తెన్నులు. ఒంటరిగా ఉండేది. అదీ భరించలేక చివరికి తరగతి వున్నకాలనే చేతపట్టుకుంది. చదవడం సాగిపోతుంటే, దిగులు తీరిపోతున్నట్లే అనిపించేది. అంతే... చదువన్నదే ప్రాణసమానంగా మారింది. వర్తవసానంగానే పరీక్షల్లో సర్వప్రథమ స్థానాన్ని కైవసం చేసుకుంది. బాల్యానుభవాలను తదుపరి ఒక వ్యాసంలో వివరిస్తూ ఏమన్నారంటే- 'పుస్తకాలు వికాసమిస్తాయనేది అందరూ చెప్పేమాట. కానీ నాకు అవి అన్నింటికంటే ముందుగా ఆత్మవిశ్వాసమిచ్చాయి. మరి ఇతరులెవ్వరూ ఇవ్వలేనంత ధైర్యగుణాన్ని అందించాయి. వాటి కారణంగానే ఒంటరితనాన్ని అధిగమించాను. నిద్రాహారాలు మాని మరీ, చదువే లోకంగా బతికాను. అప్పటి ఆ అనుభవాల ప్రభావం నుంచి బయటపడ్డాక ఆశ్చర్యకరంగా ఏకాగ్రత నా సొంతమైంది. ప్రయోగశాల పరిశోధనల్లో నా వెన్నంటి ఉంటూ వచ్చింది అదే. ఉన్నత విద్యావరంగా యూనివర్సిటీ ప్రవేశానికి కలలుగన్నాను. అది అంత సులువుగా నెరవేరలేదు. విదేశంతో ఘర్షణ వాతావరణం నా దేశాన్ని కారుమబ్బులా చుట్టుకుంది. ఏం చేయాలో తోచలేదు. వర్సిటీ చదువు సాగేదెలాగో అంతుపట్టనేలేదు.

జంధ్యాల శేరత్ బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

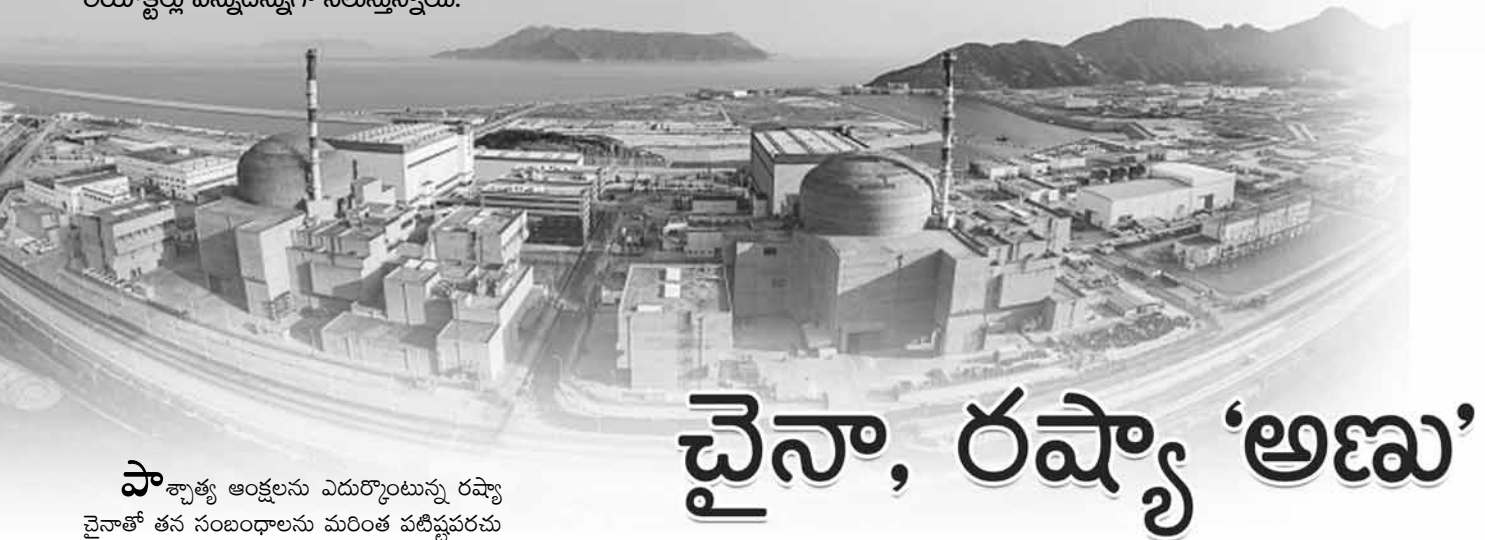
తెలిసిన పిల్లలు కొందరికి పాఠాలు చెప్పాను. అక్కడ ఇక్కడ బోధన ద్వారా కొంత డబ్బు పోగు చేయగలిగాను. ఏదోవిధంగా వార్షిక పరిసర ప్రాంతాలకు చేరుకోవడం, అక్కడి ఫ్లైటింగ్ వర్సిటీలో విద్యను కొనసాగించడం జరిగిపోయాయి. ఆ తర్వాతే, అప్పట్లో ప్యారిస్ లో మెడికల్ కోర్సు చదువుతున్న నా సోదరికి సాయపడగలిగానన్న సంతృప్తి మిగిలింది. నాకు పాతికేళ్లప్పుడు ప్యారిస్ ప్రవేశం సాధ్యపడింది. ఈ భావానుభవాలు మేరీక్యూరీ జీవన దృక్పథాన్ని వాస్తవిక కోణంలో ఆవిష్కరిస్తాయి.

రికార్డుల మోహరింపు

భౌతిక, రసాయన శాస్త్రాలకు జతగా గణితాన్ని కూలంకషంగా అధ్యయనం చేశారామె. తదుపరి 42 ఏళ్ల వయసులో మహిళా ప్రొఫెసర్ బాధ్యతలు వహించారు. విద్యార్థినిగా, అధ్యాపకురాలిగా ఉండగానే వివిధ శాస్త్రవిజ్ఞాన సదస్సులకు ప్రతినిధిగా హాజరయ్యారు. ప్రతిభా సంపత్తికి గుర్తుగా, పథకాలను బహుమతుల రూపంలో సంపాదించారు. వెలుగైనా గెలుపైనా ధీరహృదయాలనే వరిస్తుంది. మేధోభరిత విద్య ఓ దీపం, ధనం. మూర్తిమత్వానికి అద్దం, వికాస పరంపరకు అర్థం కృషి. అదంటూ ఉంటే, దాన్నే అంటిపెట్టుకుంటే ఎవరి జీవనయానమైనా విజయభరితమే. విద్యార్జనతో కలిగే వినప్రత సదా పాత్రతకు దారితీసినట్లే, అది ప్రసాదించే ధనం ఘనకీర్తి పతాకను ఎగురవేస్తుంది. ఆ దృక్కోణంలో చూసినప్పుడు... మేరీక్యూరీ సాధించినవన్నీ మహిళాలోక మణిదీపాలై భాసించేవే. కుటుంబమనేది ప్రేమాభిమానాల నెలవు. ఆ మందిరంలోని స్త్రీమూర్తి ఇంటా బయటా కళాకాంతుల దీపకళిక. అదే కోవలో ఆమె మిలమిలల నక్షత్రమాలిక, పరిమళాల విరితోట. నోబెల్ అనే పదానికే వన్నెతెచ్చిన ఆ ప్రతిభాలలామ భారతీయత విజ్ఞాన మూలాలనూ ప్రసంగ సమయాల్లో ప్రస్తావించడం మేధస్సుకు ప్రాణం, ప్రణవం. పలు అంశాల్లో రికార్డుల మోత ఆమె ఏమిటో చాటుతుంది. పరిజ్ఞాన మూలాలు భారతీయ ప్రాచీన గ్రంథాల్లో ఉన్నాయన్న మాట కోటి ఆశల దీపాలు వెలిగించి, స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలుస్తుంది. వర్తమాన శాస్త్ర పరిశోధకులు తెలుసుకోవాల్సిందీ, అనుభవశీలులైనవారు తెలియచెప్పాల్సిందీ ఇప్పుడు ఇదే.

ఇటీవల చైనా అధ్యక్షుడు జి జిన్ పింగ్, రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ ఆధ్వర్యంలో చైనాలో న్యూక్లియర్ పవర్ ప్లాంట్ల నిర్మాణానికి అంకురార్పణ జరిగింది. తూర్పు జయాంగ్సు ప్రావిన్స్ లోని తియాన్సున్ న్యూక్లియర్ ప్లాంట్ లో రెండు, ఈశాన్య లియోనింగ్ ప్రావిన్స్ లోని జాడాపులో రెండు కలుపుకొని మొత్తంగా నాలుగు న్యూక్లియర్ రియాక్టర్ల నిర్మాణానికి నాంది పలికారు. ఒక్కొక్కటి 1.2 గిగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పాదక సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటుంది. ఇవ్వన్నీ కూడా 2026-28 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో ఉత్పాదక కార్యకలాపాలను మొదలుపెడతాయి. చైనా-రష్యా సంబంధాలకు మూలవిరాట్టుగా ఇంధన సహకారం నిలిచింది. ఈ కోణానికి ఆయువుపట్టుగా అణు సహకారం అందివచ్చింది. ఇరు దేశాల భాగస్వామ్యంతో ఘనత పొందిన చైనా పౌర అణు సహకారానికి రష్యా ఆధారిత న్యూక్లియర్ రియాక్టర్లు వెన్నెదన్నగా నిలుస్తున్నాయి.

చైనా, రష్యా 'అణు'

పాశ్చాత్య ఆంక్షలను ఎదుర్కొంటున్న రష్యా చైనాతో తన సంబంధాలను మరింత పటిష్టపరచు కుంది. ఈ ద్వైపాక్షిక బంధంలో ఒక జూనియర్ భాగస్వామిగా ఉండటానికి రష్యా సముఖంగా లేదు. అయినా కానీ రష్యాపై చైనా అంతటి ప్రమాదకారిగా అమెరికా ముద్ర వేయడంతో రష్యా-చైనా ద్వైపాక్షిక సహకారం విడదీయలేనంతగా విస్తరించుకుపోయింది. మిలటరీ, అంతరిక్షం, ఆర్థికం, పెట్టుబడులు, వాణిజ్యం ఆఖరుకు సంస్థాగత సమైక్యత వరకు సదరు సహకారం విస్తరించింది. 2060 నాటి కార్బన్ న్యూట్రల్ మిషన్ లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి పౌర అణు ఇంధనాన్ని ఒక ఆయుధంగా మార్చుకున్న చైనా 2012 నుంచి న్యూక్లియర్ రియాక్టర్ విస్తరణ చేసుకుంటూపోతున్నది. ప్రస్తుతం అంతర్జాతీయ అణు సామర్థ్యంలో పాతిక శాతాన్ని చైనా కలిగి ఉన్నది. ఆ క్రమంలో చైనాలో ప్రస్తుతం 50 న్యూక్లియర్ రియాక్టర్లు పనిచేస్తుండగా 19 రియాక్టర్లు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి.

ప్రస్తుతం చైనాలో మొత్తం విద్యుత్ ఉత్పాదనలో అణు విద్యుత్ ఉత్పాదన వాటా 4.9 శాతం వాటాగా ఉంది. కర్బన ఆధారితం కాకుండా చూసుకోవడానికి 2070 నాటికి సదరు వాటాను 13 శాతానికి పెంచుకోవడం లక్ష్యంగా చైనా పనిచేస్తున్నది. అదిలో అమెరికా, ఫ్రాన్స్, రష్యా నుంచి న్యూక్లియర్ టెక్నాలజీని సంపాదించుకున్న చైనా అనంతరం అణు ఇంధన రంగంలో వడివడిగా అడుగులు వేసింది. 2015లో చైనా తొలిసారిగా దేశీయ పరిజ్ఞానంతో హూలాంగ్ వన్ ఆనే న్యూక్లియర్ రియాక్టర్ ను అభివృద్ధి చేసింది.

న్యూక్లియర్ టెక్నాలజీని ఎగుమతి చేయడం ప్రారంభించింది. నిర్దేశిత 70 గిగావాట్ల లక్ష్యాన్ని అనుకున్న దాని కన్నా ముందే 2020లో చేరుకున్న చైనా 2030నాటికి 200 గిగావాట్లు, 2050 నాటికి 400 గిగావాట్ల నుంచి 500 గిగావాట్ల ఉత్పాదన లక్ష్యాన్ని విధించుకుంది. పుకుషిమా దుర్ఘటన అనంతరం ప్రపంచం అణు ఇంధనానికి దూరం జరిగింది. న్యూక్లియర్ రియాక్టర్లను పదిలంచుకునే కార్యక్రమాన్ని జర్మనీ చేపట్టింది. కానీ చైనా మాత్రం అణు రియాక్టర్లతో పంతానికి పోవడం ప్రారంభించింది.

కర్బన ఉద్ధారాలను కట్టడి చేసే క్రమంలో న్యూక్లియర్ రియాక్టర్ల పట్ల చైనా ప్రదర్శిస్తున్న ఆసక్తి ప్రశంసకు అర్హమైనది. కానీ న్యూక్లియర్ రికార్డులకు సంబంధించి చైనాకు కొరవడిన పారదర్శకత నానాటికి ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. దీనికి తోడు, అణు ఇంధన ముప్పును తగ్గించే క్రమంలో అమెరికా ఆరంభించిన చర్చల పట్ల చైనా అనుచిత వైఖరి మరింత ఆందోళనకు దారి తీస్తున్నది. అంతేకాక చైనా తాజాగా నిర్మిస్తున్న కోజ్ డ్ ఫ్లూయల్ న్యూక్లియర్ బ్రిడర్ రియాక్టర్లు (సీఎఫ్ఆర్-600) ఫ్లుటోనియంను ఉత్పత్తి చేస్తాయి. మరింతగా శుద్ధి చేసిన ఫ్లుటోనియంతో అణ్వాయుధాలను తయారు చేసుకోవచ్చు. ఇది అంతర్జాతీయ ఉద్రిక్తతకు అదనపు వనరుగా మారింది. అంతిమంగా న్యూక్లియర్ రియాక్టర్ల వినియోగం పౌర అవసరాలకు లేక ఇతర దేశాల నుంచి అణ్వాయుధాల దాడిని అడ్డుకోవడానికి

అనేదానిపై స్పష్టత ఇచ్చే అధికారిక సమాచారం లేకపోవడం కొత్త భయాందోళనలను రేపింది.

చైనా 2017 నుంచి తన పౌర ఫ్లుటోనియం ప్రోగ్రామ్ పై వార్షిక డిక్లరేషన్లు ఇవ్వడం ఆపివేసిందని అంతర్జాతీయ అణు శక్తి ఏజెన్సీ (ఐఎఈఎ) ప్రకటించింది. అంతేకాక పౌర ఫ్లుటోనియం నిల్వలపై ఎప్పుడీకప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడాన్ని చైనా నిలుపుదల చేసిందని ఐఎఈఎ వెల్లడించింది.

సుదీర్ఘకాలంగా అణు విద్యుత్ ఉత్పాదన, అంతర్జాతీయ అణు వాణిజ్యంలో అమెరికా, ఐరోపా, జపాన్ అగ్రగాములుగా ఉన్నాయి. అమెరికా నేతృత్వంలోని ఈ పరిశ్రమలో పోటీతత్వం క్రమ క్రమంగా తగ్గిపోవడంతో అది కాస్త చేజారిపోయింది. అంతర్జాతీయ అణు విక్రయాల్లో మూడింట రెండు వంతులను తన ఖాతాలో వేసుకోవడం ద్వారా అణు వాణిజ్యంలో అగ్రగామిగా రష్యా అవిర్భవించింది. ఇదే సమయంలో చైనా తన ప్రయత్నాల్లో దూకుడు ప్రదర్శించింది. దేశీయంగా తయారు చేసిన న్యూక్లియర్ రియాక్టర్లను పాకిస్తాన్, అర్జెంటీనా, బ్రెజిల్ కు ఎగుమతి చేయడం ప్రారంభించింది. బెల్జ్ అండ్ రోడ్ ఇన్ షిమెంటిస్ (బీఐఐఐ) కింద తన అజెండాను వేగవంతం చేసింది. అణు సహకారం పరిధిలోకి 28 దేశాలను తీసుకువచ్చింది.

విద్యుత్ ఉత్పాదనలో ఫ్లుటోనియం వాడకాన్ని ఒక ఐచ్ఛికంగా చైనా ఎంచుకోవడం చర్చనీయాంశ మైంది. జపాన్ సైతం అదే పంథాను ఎంచుకుంది.

గడచిన 40 ఏళ్లుగా జమ చేసుకున్న టన్నుల కొద్దీ ఫ్లటోనియమ్ ను నాన్ బ్రీడర్ రియాక్టర్ ద్వారా ఖర్చు చేయడానికి నానాతంటాలు పడుతున్నది. ఇదంతా చూసిన తర్వాత పునఃప్రక్రియ అనేది ఆర్థికంగా ఉపకరించేది కాదు. కనుక చైనా ఎందుకు ఈ మార్గాన్ని ఎంచుకుందనే ప్రశ్న తర్వానికి అందదు.

ఫ్లటోనియమ్ ను వినియోగించుకొని అణ్వాయుధాలను తయారు చేసే మౌలిక సదుపాయాలు, వ్యవస్థలు జపాన్ కు కొరవడగా, న్యూక్లియర్ వార్ హెడ్ ల నిర్మాణానికి కావలసిన సాధనాసంపత్తి చైనా దగ్గర సమృద్ధిగా ఉంది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో విద్యుత్ ఉత్పాదన కోసం ఫ్లటోనియమ్ తయారు చేసే కొత్త బ్రీడర్లను చైనా ఏర్పాటు చేయడం ఆసక్తికరమైన అనుమానాలను లేవనెత్తుతున్నది. వినియోగంలో చైనా ద్వంద్వ వైఖరి, జపాన్ దగ్గర పోగుపడిన నిల్వలను గురించి తెలుసుకున్న కొరియా ఫ్లటోనియమ్ రియాక్టర్లను వినియోగించుకునే ప్రక్రియను వేగవంతం చేసింది. ఇది ఫ్లటోనియమ్ ను తిరిగి శుద్ధి చేయడానికి

ఒక్క మాటలో చెప్పవచ్చు.

ఫ్లటోనియమ్ నిల్వలకు సంబంధించి ఎలాంటి పారదర్శకత లేకపోవడం, ఆయుధాల కోసం వినియోగించే ఫిస్టెల్ మెటీరియల్ ఉత్పాదనపై మారిటోరియం విధింపునకు నిరాకరించడం, ఐక్యరాజ్యసమితి వద్ద ఫిస్టెల్ మెటీరియల్ కటాఫ్ ట్రీటీ (ఎఫ్ ఎంసీటీ)పై మంతనాల నిలుపుదలకు పాకిస్తాన్ తో కలిసి ప్రయత్నాలు చేయడంతో చైనా ఉద్దేశ్యాలు శల్యపరీక్షకు గురవుతున్నాయి.

ఇదే సమయంలో, జైవాన్ వ్యవహారంపై అమెరికా, చైనా మధ్య నానాటికి పెరిగిపోతున్న ఉద్రిక్తతలు ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం 2.0కు దారి తీస్తాయనే భయాందోళనలను లేవనెత్తుతున్నాయి. జెనీవా వద్ద నిరాయుధీకరణపై 65 సభ్యదేశాల సదస్సులో అణు యుద్ధ నివారణపై సంయుక్త చర్యకు చైనా నిరాకరించింది. అదే సమయంలో కొత్త ఎస్టీఏఆర్టీ (వ్యూహాత్మక ఆయుధాల తగ్గింపు ఒప్పందం) ఆయుధాల నియంత్రణ ఒప్పందాన్ని మరో ఐదు

డా. రామహరిత

350 న్యూక్లియర్ హెడ్స్ ఉండాలి. కదకు రష్యా నిపుణుల సైతం చైనా దగ్గర పెద్ద ఎత్తున అణ్వాయుధాలు పోగుపడి ఉన్నాయని విశ్వసిస్తున్నారు. ఈ అంచనాలను బలపరుస్తున్నట్లుగా సౌత్ చైనా మార్కింగ్ పోస్టులో ఒక రిపోర్టు ప్రచురితమైంది. చైనా వద్ద 1,000 న్యూక్లియర్ వార్ హెడ్స్ ఉన్నాయని, కానీ వాటిలో 100లోపు వార్ హెడ్స్ మాత్రమే క్రియాశీలంగా ఉన్నాయని చైనా మిలటరీకి అత్యంత సన్నిహిత పర్యాల వెల్లడించినట్లు ఆ రిపోర్టు పేర్కొంది.

హైపర్ సోనిక్ క్షిపణులు, ఖండాంతర బాలిస్టిక్ క్షిపణులు, మల్టిపుల్ ఇండిపెండెంట్ రీ-ఎంట్రీ వెహికల్స్, హైపర్ సోనిక్ గ్లయిడ్ వెహికల్స్, జలాంత రామి ద్వారా ప్రయోగించే బాలిస్టిక్ క్షిపణులు, బాంబర్లు, లాంఛర్లను అభివృద్ధి చేసుకోవడం ద్వారా ఇటీవలి కాలంలో చైనా తన సాయుధ సంపత్తిని పెంచుకుంటున్నది. కొన్ని అంచనాల ప్రకారం చైనా దగ్గర ఇప్పటికే 1,000కి పైగా న్యూక్లియర్ వార్ హెడ్స్ ఉన్నాయి. 2030 నాటికి వాటి సంఖ్య రెండింతలు లేదా మూడింతలు కావచ్చని ఒక అంచనా. సాయుధ ఘర్షణలకు పెట్టింది పేరుగా నిలిచిన చైనా పెద్ద ఎత్తున అణ్వాయుధ సంపత్తిని పోగు చేసుకొని ఉంటుంది. అడ్డా అదుపూ లేకుండా ఫాస్ట్ బ్రీడర్ రియాక్టర్లను ఏర్పాటు చేసుకోవడం ద్వారా ఆయుధాల తయారీకి అవసరమైన ఫ్లటోనియమ్ నిల్వలను పెంచుకోవాలని చైనా ఆశిస్తున్నది.

రికార్డుల ప్రకారం అమెరికా దగ్గర 1,270 న్యూక్లియర్ వార్ హెడ్స్ ఉన్నాయి. అలా చూసినప్పుడు అణ్వాయుధ సంపత్తిలో అమెరికాకు దరిదాపుల్లో చైనా ఉన్నది. న్యూక్లియర్ బ్రీడర్ టెక్నాలజీని వేగంగా అమలు చేయడంపై చైనా చేసుకుంటున్న సమర్థన ఇంధనం, పర్యావరణ అణెండాకు తగ్గట్టుగా లేదు. పౌర ఫ్లటోనియమ్, సుసంపన్నమైన యురేనియం నిల్వలు, ఉత్పాదక సామర్థ్యాలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని ఐఏఈవితో పంచుకోవడానికి అమెరికా, రష్యా, చైనా, జపాన్, దక్షిణ కొరియా దేశాలకు సమయం ఆసన్నమైనది. అలా కాని పక్షంలో అణు పునరుత్పాదన తాలూకు అనియంత్రిత గొలుసుకట్టు ప్రతిచర్యకు అది ఉత్తేజకరమవుతుంది.

అను: మహేష్ ధూలిపాళ్ల

బంధం బహిర్గతం

మరింత ఊతమిస్తుంది. ఇది పర్యావరణానికి ఏమంత క్షేమం కాదు. ఫ్లటోనియమ్ వినియోగం అత్యంత వ్యయంతో కూడుకున్నది. న్యూక్లియర్ వార్ హెడ్ ల నిర్మాణంలో పరుగు పందేనికి ఉసిగొల్పుతున్నది. “కట్టింగ్-ఎడ్జ్ టెక్నాలజీ”ని అధిగమించే ఒక ప్రయత్నంలో భాగంగా ఫ్లటోనియమ్ వినియోగానికి చైనా కట్టుబడి ఉందనేది కొందరి భావన. 2049 నాటికి సీసీపీ విధించుకున్న శతాబ్ది లక్ష్యల్లో ఒకానొక అణెండాగా కట్టింగ్-ఎడ్జ్ టెక్నాలజీ ఉంది. అది ఫ్లటోనియమ్ ను ఒక పెట్టుబడి నుంచి ప్రయోజనం చేకూర్చని అంశంగా పరి గణిస్తున్నది. ఫ్లటోనియమ్ ను తిరిగి శుద్ధి చేసే కసరత్తు చేపట్టడం ద్వారా అణు విస్తరణ ఏకైక అణెండాగా చైనా వ్యవహరిస్తున్నదని

సంవత్సరాలకు పొడిగించడానికి రష్యా, అమెరికా అంగీకరించడం నిష్ప్రయోజనంగా మారిపోయింది. ఈశాన్య ఆసియా జలాలు ఉద్రిక్తతలతో వేడెక్కుతున్నాయి. ఇటీవల చైనా చేపట్టిన చర్యలు అణ్వాయుధ సంపత్తిలో అమెరికా స్థాయికి చేరుకోవడమే లక్ష్యంగా చైనా వ్యవహరిస్తున్నదనే సంకేతాలను ఇస్తున్నది.

అదీకాక, చైనా చేపట్టిన అణు కార్యక్రమం అత్యంత శాంతియుతమైన పక్షంలో.. 2017 నుంచి ఐఏఈఏకు వార్షిక డిక్షరేషన్లు సమర్పించడంలో ఏ అంశం చైనాను నిలువరిస్తున్నది? దాని ఆధీనా మిలటరీ ఆయుధ నిల్వలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న పక్షంలో అమెరికా నిఘా ఏజెన్సీల ప్రకారం 2020 సంవత్సరం శరత్కాలానికి చైనా అమ్ముల పొదిలో

బి.నవరాజు వెంకట అప్పారావు (1894-1933) విజయవాడ సమీపంలోని పటమటలో జన్మించారు. వెంకమ్మ, పిచ్చయ్య తల్లిదండ్రులు. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల నుండి పట్టభద్రులై, తర్వాత న్యాయశాస్త్ర పట్టా పొందారు. కొంతకాలం ఆంధ్రపత్రిక, భారతిలో సహాయక సంపాదకులు. ఆ వృత్తిలో తృప్తి లేక 1926లో న్యాయవాద వృత్తిని చేపట్టారు. అందులోనూ కొనసాగలేక 1932లో ఉద్యోగా న్యేషణలో ఢిల్లీ వెళ్లారు. అనారోగ్యంతో తిరిగి వచ్చిన అప్పారావు 1933 జూన్ 10వ తేదీన, 39 ఏళ్లకే మరణించారు. జీవితంలో ఎన్నో బాధలు పడ్డారు. ఆ నిస్పృహతో, 'బ్రతుకు బరువు మోయలేక / చితికి చితికి డస్సినాడ / పికరు పుట్టి పారిపోయి/ఒకడనే యే

అన్నేపణా భావుకతనూ అక్షరసత్యంగా కృష్ణశాస్త్రి ఆ పీరికలో వ్యాఖ్యానించారు. బి.నవరాజు భావ కవిత్వంలో ప్రధాన పాటలు - ప్రణయ, దేశభక్తి, భక్తి, స్మృతి కవిత్వాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయి.

ప్రణయ కవిత్వం : భావకవిత్వంలో ప్రధాన మైంది. భావ కవులందరికీ ప్రేయసీ మణులున్నారు. కొందరు మాత్రమే జీవితంలో ప్రేమ సాఫల్యతను సాధించారు. వారిలో బి.నవరాజు, నాయని సుబ్బారావు ముఖ్యులు. వారి ప్రేయసీమణులే అర్ధాంగులయ్యారు. కృష్ణశాస్త్రి, అడవి బాపిరాజు వంటి వారు ఊహా ప్రేయసీమణుల ప్రణయాన్ని వర్ణించారు.

బి.నవరాజు తన గీతాల్లో ప్రేమ పరమార్థాన్ని వర్ణిస్తూ 'ప్రేమించు సుఖముకై / ప్రేమించు ముక్తికై / ప్రేమించు ప్రేమకై / యేమింక వలయురా?' - అనడమే కాక 'ప్రేమ శూన్యమైన జీవితమే వ్యర్థమన్నారు. ప్రేమాపాసకులై 'వల పెరుంగక బ్రతికి కులికి మురిసే కన్న / వలవి విఫలమైంది విలపించ

భావకవితాలోక విహారి

కొల్లాయిగట్టితేనేమీ మా గాంధీ/
కోమటైపుట్టితేనేమీ / వెన్నపూసా మనసు/
కన్నతల్లి ప్రేమ / పండంటి మోముపై
బ్రహ్మ తేజస్సు' గేయం స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో తెలుగువారి నాల్గల మీద నర్తించింది. ఈ గేయం రచయిత బి.నవరాజు అప్పారావు. భావకవితా యుగ ప్రముఖుడు. గాంధేయవాద కవి. జాతీయోద్యమంలో ప్రసిద్ధమైన గీతాలు రాశారు. ఎన్నో లలితగీతాలు, సిసీ గేయాలతో ఆయన తెలుగు సాహిత్యం మీద తనదైన ముద్ర వేశారు. భావకవుల్లో దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, బి.నవరాజు అప్పారావు, నండూరి సుబ్బారావులను 'భావ కవిత్రయం'గా పిలిచేవారు. అప్పారావు సరళ శైలిలో గేయాలు రాసేవారు. నండూరి వారిది జానపద శైలి. కృష్ణశాస్త్రి ఇద్దరి శైలులను తులనాత్మకంగా వర్ణిస్తూ 'సుబ్బారావు పాట నిభృత సుందరం. అప్పారావు పాట నిసర్గ మనోహరం' అన్నారు.

తోటలోనో / పాట పాడుతుండగా / ప్రాణి దాటి యేగేనా?' - తన నోట అప్రయత్నంగా భవిష్యద్వాణి పలికిందేమో అన్న విధంగా బ్రతుకు బాధలు భరించలేక జీవితం నుండి నిష్క్రమించారు.

అప్పారావు కవితా వ్యాసంగం 16 సంవత్సరాలే సాగింది (1916-1932). ఆయన మరణానంతరం బి.నవరాజు అప్పారావు మెమోరియల్ కమిటీ ఆ కవితలను సేకరించి 1934లో 'బి.నవరాజు అప్పారావు గీతములు' పేరిట ప్రచురించింది. అంతకుముందు ప్రచురించిన 'సెలయేటి గానం' కవితా సంపుటి భావ కవితాయుగంలో ప్రసిద్ధమైంది.

'బి.నవరాజు వారి గీతాల్లో' ఆయన జీవితంలోని కష్టాలూ, కన్నీళ్లూ, ఆవేదన, నిట్టూర్పులు ఎన్నో రూపాల్లో సాక్షాత్కరిస్తాయి. ముద్దుకృష్ణ మాటల్లో చెప్పాలంటే 'ఫక్కి గురజాడవారిది, కాని బి.నవరాజువారిలో కవిత్వం కళాదరణ హెచ్చు.' కావ్యభాషను వదిలి వ్యావహారిక భాషలో గేయాలను తీర్చారు. కృష్ణశాస్త్రి మాటల్లో, 'అతని పాట నెత్తురు జీర అద్దుకున్నట్టుండేది. బ్రతుకులో నుంచి బద్దలు చేసుకుని ఒరుసుకొని వచ్చినపుడు అంటుకున్నట్టు ఆవేశమే, వేదనే అతని కవితాన్నికి ప్రాణం. ఎప్పుడూ ఎంతకూ చల్లారని కోరికలూగ, ఊరికే నిట్టూరుస్తూ ఉండే గుండెలాగ కనిపిస్తాడు బి.నవరాజు' (బి.నవరాజు గీతాలు- మధురస్మృతి- పీరిక).

బి.నవరాజు గీతాల్లో తత్వాన్నీ, నిరంతర తాత్విక

మేలురా / చెలి వలపు లేని నీ కలిమి కాల్పనె వినుము/ వలపు తీగెనె జీవఫలము కాయునురా / ప్రేమ కన్నను యెక్కువేముందిరా?' అంటూ ప్రశ్నిస్తారు. ప్రేమ కంటే ఎక్కువైనదేదీ లేదని వలపు భావుకుడైన ప్రణయోపాసకుడిగా తన భావుకతను కవిత్వీకరించారు.

అప్పారావుగారి ప్రణయకవితాన్నికీ ప్రేరణ, ఉద్దీపన ఆయన మరదలు, ప్రేయసీ రాజ్యలక్ష్మి. 1925లో రాజ్యలక్ష్మితో పెండ్లి జరిగింది. ఆయన సాహసచర్యంతో ఆమె కవయిత్రిగా మారింది. సౌదామని కలం పేరుతో కవితలు రాసింది. అప్పారావు మరణానంతరం 'అప్పారావు నేనూ' పేరుతో స్వీయచరిత్ర రాసింది. అప్పారావు ప్రేమ పారవశ్యంతో 'చల్లని చిట్టి యెడిలో తలవుంచి / ఆకసమున కారుచుబ్బులను గాంచి / గలగలని కదలేటి ఆకులను జూచి/అన్నమూనీకైందు కనుచు అడిగేను?' అంటాడు. ఇందులో చిట్టి ఆయన మరదలు రాజ్యలక్ష్మి. భావ కవితా విమర్శకులు డా॥ శివలెంక ప్రకాశరావు అప్పారావుగారి ప్రణయోపాసనను కులపాలికా ప్రణయంగా పేర్కొనడం సమంజసమే.

దేశభక్తి కవిత్వం : దేశభక్తి కవిత్వం భావ కవిత్వంలో జాతీయాభిమాన సంబంధంగా, ఆంధ్రాభిమాన సంబంధంగా; రెండు పాటలుగా ప్రవహించింది. జాతీయాభిమాన సంబంధ కవితల్లో జాతీయోద్యమ నాయకుడైన గాంధీజీని కీర్తిస్తూ కవిత

వ్రాయని తెలుగు కవి లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. బసవరాజు అప్పారావు గాంధీజీ వ్యక్తిత్వాన్ని నాయకత్వ పటుత్వాన్ని ప్రశంసిస్తూ 'మా గాంధీ; 'గాంధీజీ మా బాపు' గాంధీ ప్రభ, మాల మాదిగల మొర' అనే నాలుగు ఖండికలు దేశభక్తి కవితకు ప్రతీకలు. 'మా గాంధీ' గేయం అప్పట్లో ప్రజల నాలుకలపై నాట్యమాడింది. 'కొల్లాయిగట్టితేనేమీ మా గాంధీ/ కోమటైపుట్టితేనేమీ / వెన్నపూసా మనసు/ కన్నతల్లి ప్రేమ/ పండంటి మోముపై బ్రహ్మ తేజస్సు /॥కొల్లాయి॥

నాల్గు పరకల పిలక / నాట్యమాడే పిలక / బోసి నోర్చిప్పితే / ముత్యాల తొలకరే / చిరునవ్వు నవ్వితే / పరహాల వర్షమే" - ॥కొల్లాయి॥

చకచక నడిస్తేనుం / జగతి కంపించేను / పలుకు పలికితేను / బ్రహ్మ వాక్యేను" ఈ గేయంలో గాంధీజీ 'పరి' పూర్ణ వ్యక్తిత్వాన్ని అప్పారావు అద్భుతంగా చిత్రించారు. గాంధీజీ

అల్లా వంటివాడేనని మత సామరస్య ప్రదాతగా బసవరాజు వర్ణించారు. 'బాపూజీ మాబాపు జేజేలనండోయ్' అంటూ గాంధీజీకి భక్తితత్వంతో ప్రణమిల్లారు. గాంధీజీ నిర్వహించిన ఉప్పు సత్యాగ్రహం సందర్భంలో "స్వరాజ్య లక్ష్మి పెండ్లిలో సంద్రమే పెండ్లిల్లనీ, సదస్యలు దేవతలనీ, ఉప్పే తలంబ్రాలనీ అత్యద్భుతంగా ఊహాత్మకంగా ఉత్పేక్షించారు. ఆ పెండ్లికి గాంధీని పశిష్టుడిగా, కస్తూరిబాయిని పెద్ద ముత్తైదువుగా పరమాత్ముడి సాక్షిగా కవి భావించాడు. 'జాతీయోద్యమంలో ఈ గేయం ప్రచారార్థము ఉద్దేశించినను కళా మూల్యములను పుక్కిట బెట్టుకొన్న గేయంగా' సినారె. వర్ణించడం సమంజసమే. గాంధీజీని మహా భినివేశంతో వర్ణించిన గేయాల్లో బసవరాజు గేయాలు అగ్రశ్రేణికి చెందినవి. ఆయన దేశభక్తికి ప్రతీకలుగా జాతీయోద్యమంలో ప్రజలను ఉత్తేజపరచాయి.

భక్తి కవితవ్వం : భావ కవులంతా మధురభక్తి కవితాన్ని ఆదరించారు. వైష్ణవులు శ్రీకృష్ణుని మన్మథుడిగా చిత్రించి, తాము నాయికలుగా భావించుకొని శృంగారమే పరమావధిగా భక్తి శృంగారాన్ని చిత్రించారు.

గోపికా కృష్ణుల శృంగారాన్ని జీవాత్మ, పరమాత్మల వియోగ సంయోగాలకు సంకేతంగా చిత్రించారు. భగవంతుని ప్రియుడిగా భావించుకొని, కవి తనను తాను ప్రేయసిగా భావించడమే మధురభక్తి పరమార్థం. బసవరాజు 'గోపికా గీతాల్లో' మధురభక్తిని ఉదాత్తంగా వర్ణించాడు. ఆయన 'దాసిగానుండుటకైనా తగనా ప్రాణేశ!' అనీ 'పాదమ్ములు నొచ్చినంత పట్టుటకైనను తగనా?' అని దాస్యభక్తిని, సేవాభావాన్నీ వ్యక్తీకరించాడు. ప్రాణేశ్వరుడైన కృష్ణుడు ఎట్టకేలకు తన యింటికి రాగా, లజ్జాభారంతో శిశిర స్పర్శ చేత చలించిపోయే సుమపల్లికవలె ఉక్కిరి బిక్కిరిపోయి 'పాడు సిగ్గు వీడరామే ప్రాణేశ! దేవా! నీ చూడ చక్కని మోము చూడలేక వెఱగు పడితి' - అంటూ తన లజ్జాభావాన్ని నివేదించుకున్నాడు.

భావ కవితవ్వంలో ప్రధానమైన మధురభక్తి భావన బసవరాజులో విలక్షణంగా ఉంది. బసవరాజు గీతాల్లో మధురభక్తే కాక భక్తి భావ కవితవ్వం ఉంది.

డా॥ పి.వి.సుబ్బారావు
9849177594

భక్తి భావ కవిత్వానికి ఆయన 'నాగుల చవితి గేయం' ప్రసిద్ధి పొందింది. ఈ గేయం జానపద బాణీలో ఆర్పితో సాగింది.

'నీ పుట్ట దరికి నా పాపలాచ్చేరు / పాప పుణ్యముల వాసనే లేని / బ్రహ్మ స్వరూపులాపసి కూనలోయి / కోపించి బుస్సులు కొట్టబోకోయి / నాగుల చవితికి నాగేంద్ర నీకు / పొట్ట నిండా పాలు పోసేము తండ్రీ!' - నాగుల చవితి సందర్భంగా ఈ పాటను తెలుగు రాష్ట్రాల్లో స్త్రీలు - పుట్ట దగ్గర పూజలో ఆలపిస్తారు. భక్తి భావంతో వచ్చే పాపం పుణ్యం తెలియని పసిపాలపై కోపంతో బుసలు కొట్టడని కవి నాగేంద్రుని వేడుకున్నాడు.

స్మృతి కవితవ్వం : భావ కవితాశాఖల్లో స్మృతి కవితవ్వం (Elegy) ప్రధానమైంది. భావ కవులంతా తమకు ప్రీతిపాత్రులైన దేశ నాయకుల మరణానికి చింతించి స్మృతి కవితలు రాశారు. ఆత్మీయులైన కుటుంబ సభ్యుల మరణాన్ని సంస్మరిస్తూ సతీ స్మృతి, సుతాదిస్మృతి వంటి గీతాలు రాశారు. బసవరాజు వారి స్మృతి కవితల్లో దేశ నాయక స్మృతి, సుతాది స్మృతి కవితలున్నాయి.

దేశ నాయక స్మృతి కవితల్లో రవీంద్ర కవీంద్రుని అస్తమయంతో ఆవేదనా భరితుడైన రాయప్రోలువారు 'రవీంద్రుని అస్తమయం' అనే స్మృతి కవిత రాశారు. గురజాడ అప్పారావు నిర్మాణంతో కృష్ణశాస్త్రి 'అప్పారావు గారి గీత శీకరములు' - అనే స్మృతి కవితను రాశాడు. బసవరాజు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్య మరణించిన సందర్భంలో కోలారు బంగారు గనుల్లో తిరుగుతున్నాడట. ఆయన మరణవార్తకు స్పందించి ఆర్థ హృదయంతో

'ఏలపాదేనింక యమునా కల్యాణీన్/ లీలా మానవుడు గోపాలుడు లేడాయె' అంటూ విలపించాడు. ఆయన అభిమాన నాయకుడైన గోపాలకృష్ణయ్య గారిని గోపాలుడిగా భావించి వర్ణించాడు. గోపాలకృష్ణయ్యకు సంగీతమంటే ఇష్టం. యమునా కల్యాణి రాగంలో తరచుగా గానం చేసేవాడు. ఆయన లేనందున 'యమునా కల్యాణీ గానం చేసే భాగ్యం లేదని ఆర్పితో విలపించాడు.

బసవరాజు వారి జీవితంలో ఎన్నో విషాద సంఘటనలు జరిగాయి. ఆయన కూతురు 'మంగళ

బసవరాజు

బోసినవ్వు, చిన్న పిలక, నడక, మోముపై బ్రహ్మ తేజస్సు వంటి సహజమైన పదచిత్రాలతో గాంధీగారి రూపురేఖల్ని పాఠకుల కళ్లముందు నిలిపారు. 'గాంధీజీ కర్మ వీరత్వము, బ్రహ్మర్షిత్వము చక్కగా ఈ గేయం ధ్వనింపజేసింది' అని ఆచార్య సి.నారాయణరెడ్డి అక్షరసత్యంగా వ్యాఖ్యానించారు. 'కొల్లాయి గట్టితేనేమీ' గేయం జాతీయోద్యమంలో "ఈ పాట వందలాది జనం వీధుల్లో ముక్త కంఠంతో పాడుతుంటే వినేవారు. భక్తి గౌరవంతో ఉత్తేజితులవుతుండటం నేను చూశాను. ఆ దృశ్యం ఇప్పటికీ నా మనస్సులో చెరగని ముద్ర వేసింది' అంటూ అబ్బూరి పరదరాజేశ్వరరావు తన 'కవన కుతూహలం' గ్రంథంలో (పేజీ 132) రాసుకున్నారు.

గాంధీ అవతార పురుషుడేనని శ్రీరాముడు, ఏను,

గోపికా కృష్ణుల శృంగారాన్ని జీవాత్మ, పరమాత్మల వియోగ సంయోగాలకు సంకేతంగా చిత్రించారు. భగవంతుని ప్రియుడిగా భావించుకొని, కవి తనను తాను ప్రేయసిగా భావించడమే మధురభక్తి పరమార్థం. బసవరాజు 'గోపికా గీతాల్లో' మధురభక్తిని ఉదాత్తంగా వర్ణించాడు. ఆయన 'దాసిగానుండుటకైనా తగనా ప్రాణేశ!' అనీ 'పాదమ్ములు నొచ్చినంత పట్టుటకైనను తగనా?' అని దాస్యభక్తిని, సేవాభావాన్నీ వ్యక్తీకరించాడు.

ప్రద' అకస్మిక మరణానికి బాధా తప్త హృదయమై 'నిర్వాణ సుఖము' అనే 'సుతా'స్మృతి గీతాన్ని రాశారు. ఆయనకు అత్యంత ప్రിയమైన చిట్టితల్లి మరణించడంతో హృదయాన్ని కత్తి పెట్టి పొడిచినట్లయింది. "కోయిలోకసారి / కూసిపోయినట్లు / పండొకటి చేతిలో బడి జారిపోయినట్లు" - పాపాయి మరణంతో దుఃఖితుడైనకవి.

"బంగారు బొమ్మ నాడు మంగళ ప్రదమ్మ మొంటి/ రుద్రభూమి కటిక నేల నిద్రించెడు నొడలు మరచి"

'చలిపిడుగు' ఖండికలో చలిని పిడుగుగా గర్వించమని ప్రాధేయపడ్డాడు. తన చిట్టితల్లి ఆకాశంలో మినుకు మినుకుమని మెరిసే చుక్కల్లో ఒక చుక్కగా మారిందేమోనని పలవరించాడు. అంతలో దీపావళి పండుగ వచ్చింది. కవిగారికి పుత్రోదయం కలిగింది.

తన ఇంట దివ్య దీపావళి వచ్చిందనీ, వేదాద్రి నాథుడే తన యింట ఉయ్యాల తొట్టిలో ఊగినాడని సంతోషించారు. కవికి సుతా వియోగ పరివేదనాప్రణం కొంత తగ్గింది.

"వేదాద్రి శిఖరాన వెలిగి జ్యోతి / నా పూరి గుడిసెలో దీపమైవ" వెలిగిందని ఆనందలోకపు టంచులను ఆత్మీయంగా చుంబించాడు. విధి వక్రీకరించటంతో కొన్నాళ్లకు తన సుతుడు మరణించటంతో ఆయన హృదయంపై కుతారపు వేటుపడింది. వేదాద్రి శిఖరాన వెలుగుతున్న జ్యోతి మినుకు మినుకుమని కాసేపు కునికిపోయింది. కవి తీవ్రమైన దుఃఖోద్వేగంతో

"కాపురమొచ్చిన కన్నె పాపాయి / ఇల్లు భాళి

చేసి వెళ్ళిపోయాడు" - అంటూ స్మృతి గీతంలో 'పుత్ర' మరణంతో తన బ్రతుకు ఎంత శూన్యమైందో కవితా స్ఫూరకంగా పలవరించాడు. ఈ స్మృతి గీతంలో చిన్న చిన్న మాటలతో భూమ్యాకాశాలను ఏకం చేసేంత గొప్ప భావాన్ని వ్యక్తీకరించాడని కృష్ణశాస్త్రిగారు స్మృతి గీతాన్ని ప్రశంసించాడు.

చలనచిత్రాలలో ప్రచారం

బనవరాజు మరణానంతరం ఆయన గీతాలు లలితగీతాలుగా ప్రసిద్ధి పొందాయి. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం 1938లో ఆయన నిర్మించిన 'మాలపిల్ల' సినిమాలో 'మా గాంధీ' పాటను, **"కొల్లాయిగట్టితేనేమీ / మాగాంధి మాలదై తిరిగి తేనేమీ"** అనే కొద్ది మార్పుతో సూరిబాబు చేత పాడించాడు. అప్పట్లో ప్రతి గొంతులో ఆ పాట మారు మ్రోగింది.

ఆయన లలితగీతాల్లో ప్రసిద్ధమైన **"పదిమందిలో పాట పాడమని / బలవంతము చేయకు నాథా!"** అనే పాటను గూడవల్లి 'అపవాదు' చిత్రంలో (1941) పెట్టారు. ఆ గీతం ప్రభావంతో ఆరుద్ర 'అనంద నిలయం' సినిమాలో ఆశ్రేయ 'డాక్టర్ చక్రవర్తి' సినిమా కోసం రాశారు (తెలుగు సినీ గేయ చరిత్ర దా||పైడిపాల).

బనవరాజువారి **"సల్లవాడే గొల్ల పిల్లవాడే"** అనే పాటను కాంచనమాల, సుందరమ్మలు పాడగా, బాగా ప్రచారం పొందింది.

ప్రముఖ రంగస్థల నటుడు బందా కనకలింగేశ్వ రావు **"గుత్తివంకాయ కూరోయ్ బావా"** అనే పాటను పాడి మంచి ప్రచారం తెచ్చారు.

ఉద్యోగాన్వేషణలో ఆయన 1932లో ఢిల్లీ వెళ్ళినపుడు తాజ్ మహల్ దర్శించి **"మామిడి చెట్టును అల్లుకొన్నదీ / మాధవలతోకటి"** అనే గీతాన్ని రాశారు. లలితగీతంగా ప్రసిద్ధి పొందిన ఆ గీతాన్ని అంగురూరి సూర్యకుమారి, బాలమురళీ కృష్ణ, రావు బాలసరస్వతి మధురంగా గానం చేసి గ్రామఫోన్ రికార్డుగా రూపొందించారు. రికార్డుల ద్వారా ఆ గీతం ప్రచారం పొందింది.

ప్రతిభావంతుడైన అచ్చమైన భావకవిగా, లలిత గీతాల రచయితగా ప్రసిద్ధుడైన బనవరాజు అప్పారావు తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో భావ కవితాయుగంలో చిరస్మరణీయులు.

వ్యాకసర్ప : రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ & తెలుగు శాఖాధిపతి, సి.ఆర్. కళాశాల, గుంటూరు.

నిర్వహణ : జింకా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్వేచ్ఛ చూశారు కదా! ఈ స్వేచ్ఛలో నిలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి క్లాలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏవీ అంకెలు ఉండాలి? మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

			15
	13	3	
7		16	
	11		

సంఖ్యాయంత్రం - 7 సమాధానాలు

1	15	4	14
8	10	5	11
13	3	16	2
12	6	9	7

భారత ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ చరిత్రలో
మిల్కాసింగ్ శకం ముగిసింది. బాల్యం నుంచి వృద్ధాప్యం వరకూ అలుపుకుగని పోరాటం చేసిన ప్లయింగ్ సిఫ్ 91 సంవత్సరాల వయసులో కన్నుమూశారు. 1950 దశకంలో భారత అథ్లెటిక్స్ ధృవతారగా, పరుగులో తిరుగులేని మొనగాడుగా నిలవటమే కాదు, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో భారత్ కు బంగారు పతకం అందించిన తొలి అథ్లెట్ గా, రోమ్ ఒలింపిక్స్ లో కాంస్య పతకాన్ని వెంట్రుకవారిలో చేజార్చుకొన్న ధీరుడిగా గుర్తుండిపోతారు. భారత క్రీడారంగానికి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి తెచ్చిన అతికొద్దిమంది అథ్లెట్లలో అగ్రగణ్యుడు మిల్కాసింగ్. 200 మీటర్లు, 400 మీటర్ల పరుగు విభాగాలలో భారత పతాకాన్ని రెపరెపలాడించిన మిల్కా జీవితం వడ్డించిన విస్తరి మాత్రం కాదు.

బాల్యం నుంచి పరుగే!

పాకిస్తాన్ లోని పంజాబ్ రాష్ట్రం గోవింద్ పుర గ్రామంలో 1932 నవంబర్ 20న జన్మించిన మిల్కాసింగ్ బాల్యమంతా పోరాటంతోనే సాగింది. దేశ విభజన సమయంలో జరిగిన మారణకాండలో తల్లిదండ్రులను పోగొట్టుకొన్నాడు. నా అన్నవారు లేకపోవడంతో చిరుప్రాయంలోనే పాకిస్తాన్ నుంచి న్యూఢిల్లీకి పారిపోయి వచ్చాడు. ఢిల్లీలో ఏర్పాటుచేసిన శరణార్థి శిబిరంలో బాల్యాన్ని గడిపాడు. భారత సైనికదళంలో చేరేందుకు మిల్కా చేయని ప్రయత్నం లేదు. పట్టు పదలని విక్రమార్కుడిలా ప్రయత్నించడమే కాదు, తన అసాధారణ ప్రతిభతో లక్ష్యాన్ని సాధించాడు. మెరుపువేగంతో పరుగు పెడుతూ పైఅధికారుల దృష్టిని ఆకర్షించాడు.

సికింద్రాబాద్ లో తొమ్మిదేళ్లు..

భారత సైన్యంలో సిపాయిగా చేరిన మిల్కాసింగ్ పరుగులోని మెరుపువేగం, నైపుణ్యం గమనించిన పైఅధికారులు ఎంతగానో ప్రోత్సహించారు. 200

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

1929-2021

తనకు తానే సాటి!

మీటర్లు, 400 మీటర్ల పరుగు విభాగాలలో మిల్కాసింగ్ తిరుగులేని రన్నర్ గా గుర్తింపు తెచ్చుకొన్నాడు. 1958 కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో బంగారుపతకం సాధించడం ద్వారా మిల్కా చరిత్ర సృష్టించాడు. కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో భారత్ కు స్వర్ణపతకం అందించిన భారత తొలి అథ్లెట్ గా నిలిచాడు.

టోక్యో వేదికగా జరిగిన 1958 ఆసియా క్రీడలతో పాటు.. 1962 జకార్తా ఆసియా క్రీడల్లో సైతం మిల్కా నాలుగు స్వర్ణాలు నెగ్గడం ద్వారా 1960 ఒలింపిక్స్ కు అర్హత సంపాదించాడు. రోమ్ వేదికగా జరిగిన ఒలింపిక్స్ 400 మీటర్ల బరిలో నిలిచిన మిల్కాసింగ్ 45.6 సెకన్ల టైమింగ్ తో నాలుగో స్థానంలో నిలిచాడు. వెంట్రుకవారిలో కాంస్య పతకం మిల్కా చేజారిపోయింది. పతకం సాధించకపోయినా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అభిమానులను సంపాదించుకొన్నాడు. రోమ్ ఒలింపిక్స్ లో మిల్కా సాధించిన రికార్డు 38 సంవత్సరాలపాటు భారత జాతీయ రికార్డుగా చెక్కుచెదరకుండా మిగిలిపోయింది. భారత అథ్లెటిక్స్ కు అంతర్జాతీయంగా గుర్తింపు తెచ్చిన మిల్కాసింగ్ ను భారత ప్రభుత్వం 1959లో పద్మశ్రీ అవార్డుతో గౌరవించింది. తన జీవితకాలంలో ఓ అథ్లెట్ గా మొత్తం 80 పరుగు పోటీలలో పాల్గొన్న

మిల్కా 77 విజయాలతో తనకు తానే సాటిగా నిలిచాడు. తన జీవితకాలంలో 1956 మెల్బోర్న్, 1960 రోమ్, 1964 టోక్యో ఒలింపిక్స్ క్రీడల్లో పాల్గొన్న మిల్కాసింగ్ ఆ తర్వాత రిటైర్మెంట్ ప్రకటించాడు.

తన అపూర్వ పరుగు, అసాధారణ విజయాలతో భారత యువతలో స్ఫూర్తి నింపాడు. రిటైర్మెంట్ తరువాత పంజాబ్ ప్రభుత్వంలో కొన్నాళ్లు స్పోర్ట్స్ డైరెక్టర్ గా సేవలు అందించాడు. తొమ్మిది దశాబ్దాల పాటు పరిపూర్ణ ఆరోగ్యంతో జీవించిన మిల్కాసింగ్ చివరకు 91వ వడిలో కరోనా బారిన పడ్డాడు. భార్య నిర్మల్ కౌర్ ను పోగొట్టుకొన్న ఐదురోజుల వ్యవధిలోనే మిల్కా సైతం తనువు చాలించారు.

మిల్కా జీవితకథతోనే బాలీవుడ్ లో భాగ్ మిల్కా భాగ్ చిత్రాన్ని రూపొందించారు. మిల్కాసింగ్ పాత్రలో ఫర్హన్ అక్తర్ జీవించాడు. ఈ సినిమా బాక్సాఫీసు రికార్డులు తిరగరాసింది.

మిల్కాసింగ్ మరణంతో దేశం ఓ గొప్ప దిగ్గజాన్ని కోల్పోయిందంటూ ప్రధాని నరేంద్రమోదీ సంతాపం ప్రకటించారు. మిల్కాసింగ్ భౌతికంగా లేకపోయినా ఆయన సాధించిన విజయాలు, రికార్డులు చిరకాలం దేశప్రజలకు గుర్తుంటాయి.

ఆపన్నులకు ఆర్.ఎస్.ఎస్. చేయూత

రాజమండ్రి : రాజమండ్రి రూరల్ సేవాభారతి, ఆర్.ఎస్.ఎస్. ఆధ్వర్యంలో కరోనాతో బాధపడుతున్న వేమగిరి, బొమ్మూరు, హకుంపేట, పిడింగోయ్య, రాజమండ్రి శివారు ప్రాంతాలలో 20 కుటుంబాలకు 2021 జూన్ 2 నుండి 15 వరకు ఉదయం, మధ్యాహ్నం, రాత్రి మూడుపూటలూ బాధితుల ఇంటికి వెళ్లి కార్యక్రమం ప్రతిరోజు భోజనాలు అందించారు.

భోజనాలు స్వయంసేవకుల ఇళ్లలోనే

తయారుచేసి వితరణ చేశారు. అంతేకాదు, బాధితులకు మనోధైర్యాన్ని కలిగించి, యోగక్షేమాలను తెలుసుకుంటూ వారికి కావలసిన సహకారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు అందివ్వడం ద్వారా వారిని త్వరగా కోలుకునేటట్లు చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో సుమారు 10 మంది కార్యకర్తలు ప్రతిరోజు సమయమిచ్చి పాల్గొన్నారు. రిమ్మలపూడి సుబ్బరాజు, రాజమండ్రి విభాగ్ సంఘచాలక్, సేవాభారతి ఆంధ్రప్రదేశ్ వారి పర్యవేక్షణలో జరిగినది. ★

షాద్ నగర్ : పాలమూరు జిల్లా, షాద్ నగర్ మండలం, వెలిజెర్ల గ్రామంలో రాష్ట్రీయ స్వయం సేవక్ సంఘ్ శాఖ ఆధ్వర్యంలో జూన్ 13న 42 మంది రక్తదానం చేశారు.

ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా జిల్లా సహ కార్యవాహ బండి కిరణ్ కుమార్, ఖండ కార్యవాహ

సుభాష్ పాల్గొన్నారు. కిరణ్ కుమార్ మాట్లాడుతూ రక్తదానం చేయడం అంటే మరొక్కరికి ప్రాణదానం చేయడమే అన్నారు. ప్రతి 3 నెలలకు ఒకసారి రక్తదానం చేయవచ్చు అన్నారు. కొవిడ్ సమయంలో ఇతర రోగులకు రక్తం అందుబాటులో ఉండాలన్న ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించామన్నారు.

DONATE BLOOD - SAVE LIFE
INSTITUTE OF PREVENTIVE MEDICINE
 P.H. LABS & FOOD (H) Admn., NARAYANAGUDA, HYDERABAD-29
 E-Mail: oimbombank@gmail.com

CERTIFICATE OF APPRECIATION

This is to appreciate for organizing the Voluntary Blood Donation Camp (VBD) by శ్రీ వి. హరీశ్ (RS) VELJER on 13-06-2021 in which we were able to collect 42 number of units of blood.

We wish the same co-operation to be continued to conduct VBD camps with you in future also.

 DEPUTY DIRECTOR

 DIRECTOR

ఈ కార్యక్రమంలో సేకరించిన రక్తాన్ని హైదరాబాద్, నారాయణగూడలోని ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ట్రివెన్సైట్ మెడిసన్ వారికి అందించారు. ★

అఖిల భారత వనవాసీ కల్యాణాశ్రమం కేంద్రం అయిన జెప్షూర్ నగరంతో పాటు జిల్లాలో 2021 మార్చి 4వ వారం నుండి కరోనా కేసులు పెరగటం ప్రారంభమయ్యాయి. జిల్లాలో ప్రతిరోజూ 500-600 మందికి పాజిటివ్ రావటం మొదలైంది.

గత సంవత్సరం కరోనా ప్రారంభమైనపుడు గ్రామాల్లో చాలా తక్కువమంది ప్రభావితమయ్యారు. జిల్లా కలెక్టర్ మహాదేవ్ కాద్రే, జిల్లా ఎస్.పి. బాలాజీరావు, వైద్యాధికారి డా॥పి.సుధార్ ఏమి చేయాలో పాలుపోక ఆందోళన చెందుతూ, కల్యాణాశ్రమం కార్యకర్తలతో సమావేశం జరిపి కరోనా నియంత్రణకై సహాయం కోరారు. జెప్షూర్ జిల్లాలోని ఉరావ్, కోర్వా గిరిజన జాతివారు ఉన్న 100 గ్రామాల్లోకి వెళ్లి వైద్య సహాయం చేయాలని నిర్ణయించారు.

ఆపదలో ఆశాకిరణం - వనవాసీ కల్యాణాశ్రమం

మార్చి 22 నుండి డా॥ప్రవీణ్ (కల్యాణాశ్రమం ధర్మార్థ చికిత్సాలయం వైద్యులు), ప్రాంత సంఘటనా కార్యదర్శి మహేశ్వర్ రామ్ అధ్వర్యంలో రోజూ 3, 4 గ్రామాలకు వెళ్లటం ప్రారంభమయ్యింది.

1. స్క్రీనింగ్ పరీక్షల్లో భాగంగా టెంపరేచర్ పరీక్ష, ఆక్సిజన్ లెవెల్స్ చూడటం, కరోనా రోగులను కలిసి వారికి ప్రివెంటివ్ మందులు అందించారు.
2. కరోనా అనుమానంగా ఉన్నవారిని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి చికిత్స కోసం పంపటం, గ్రామంలో మిగతా సామాన్య రోగులకు అవసరమైన మందులు ఇవ్వటం 3. కోవిడ్ వ్యాక్సిన్ అందరూ వేసుకోవాలనే విషయంలో జనజాగృతి కలిగించటం, ప్రోత్సహించడం. వ్యాక్సిన్ తీసుకున్న గిరిజన జాతి నేతల

వీడియో క్లిప్పింగ్ వాట్సప్ ద్వారా చూపించటం జరిగింది. గ్రామాలకు వెళ్లటం ప్రారంభించిన 10 రోజుల్లో మిగతా గ్రామాల నుండి తమ గ్రామానికి వైద్య వాహనం తీసుకురమ్మని, మన కార్యకర్తలకు ఫోన్లు రావటం మొదలైంది.

వ్యాక్సిన్ తరువాత గ్రామాల్లో ఒకరిద్దరు మరణించిన కారణంగా వ్యాక్సిన్ అంటే భయం మొదలై ప్రభుత్వ అధికారులు, పోలీసు అధికారులను గ్రామాల్లోకి రానివ్వలేదు. ఒకవేళ వెళ్లినా తరిమికొట్టారు. వనవాసీ కల్యాణాశ్రమం వారి మీద, వారు చేస్తున్న సేవా కార్యక్రమాల మీద నమ్మకం ఉంది కనుక కేవలం కల్యాణాశ్రమం వారికి మాత్రమే గ్రామాల్లోకి రానివ్వటం జరిగింది. కల్యాణాశ్రమం

కార్యకర్తలు ప్రేమతో గ్రామస్థులను పలకరిస్తూ మందులు ఇస్తూ, వ్యాక్సిన్ పై అవగాహన కలిగించే పద్ధతి వారికి నచ్చింది.

జెప్షూర్ లోని 25 పడకల "సిటి" హాస్పిటల్ లోని కరోనా రోగులను చూడటానికి కల్యాణాశ్రమం వైద్యులు డా॥ప్రవీణ్ ని కలెక్టర్ కేటాయించారు. 40 రోజుల్లో 40 మంది కరోనా రోగులకు వైద్యం చేసి వారికి పూర్తిగా నయం చేశారు.

కరోనా ఎక్కువగా ఉన్న ఈ రెండు నెలల సమయంలో జెప్షూర్ లోని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు ఆసుపత్రులలో మిగతా రోగులను (ఒ.పి.డి.) పరీక్షించటం నిలిపివేశారు. అందువల్ల ధర్మార్థ చికిత్సాలయం (కల్యాణాశ్రమం ఆసుపత్రి)లో ఒ.పి.డి. వలన చాలామందికి లాభం చేకూరింది.

ఈ 2 నెలల్లో టెలిఫోన్ హెల్ప్ లైన్ ద్వారా 200 మంది కరోనాకి సంబంధించిన మందులు ఏవేవి ఎలా వాడాలో తెలుసుకుని లబ్ధి పొందారు. కల్యాణాశ్రమం ధర్మార్థ చికిత్సాలయం ద్వారా 50 మంది రోగులకు కరోనా నుండి విముక్తి లభించింది.

40 రోజులైనా ఎలాంటి విసుగు లేకుండా 15 మంది కార్యకర్తలు 2 వైద్య వాహనాల ద్వారా 100 గ్రామాలకు వెళ్లి వైద్య సహాయం అందించారు. 7 వేలకు పైగా గ్రామస్థులకు వైద్యసేవలు అందించారు. ప్రభుత్వం అందించిన మందులతో పాటు కల్యాణాశ్రమం ద్వారా కూడా మందులు కొనుగోలు చేసి వైద్యసేవలు అందించారు.

ఆపదలో ఆశాకిరణంగా కల్యాణాశ్రమం ప్రజలకు సహకరించింది. ★

తెలుగుకుందాం

శ్రీ కూర్మనాథస్వామి దేవస్థానం

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని శ్రీకాకుళం నుండి 15 కి.మీ. దూరంలో గల శ్రీకూర్మం గ్రామంలో ఉంది. శ్రీమహావిష్ణువు కూర్మావతారం రూపంలో ఇక్కడ పూజలందుకుంటున్నాడు. ఈ మందిరం శిల్పకళాశైలి విశిష్టమైనది. చిత్రంగా ఇక్కడి స్వామి పడమటి ముఖంగా ఉంటారు. శ్రీరామానుజాచార్యులు, శ్రీ పరదరాజస్వామి, శ్రీ మధ్వాచార్యులు, కోదండరామస్వామి వార్ల ఆలయాలు కూడా ఇక్కడ కలవు.

కథ

ప్రేమపూలు

రామాపురంలో వెంకయ్య అనే ఒక వడ్డీ వ్యాపారి ఉండేవాడు. ఆయన ఆ ఊరివారికే కాకుండా చుట్టుప్రక్కల ఉన్న గ్రామాలలోని వారికి కూడా వడ్డీకి డబ్బు ఇచ్చేవాడు. అయితే ఆనంద పురం అనే గ్రామం నుంచి ఏ ఒక్కరూ వెంకయ్య దగ్గరకు అప్పు కోసం వచ్చేవారు కాదు.

ఒకసారి వెంకయ్య అనుకోకుండా ఆనందపురం వెళ్లాడు. సహజంగా వ్యాపారికి ఉండే కుతూహలంతో వెంకయ్య ఆ ఊరి స్థితిగతులను పరీక్షించాడు. అక్కడ అందరూ ఆనందంగా ఉన్నారు. ఒకరితో ఒకరికి గొడవలు లేవు. ఎవరికైనా కష్టం వస్తే దాన్ని నలుగురూ పంచుకుంటారు. ఏ సమస్య లేకుండా జీవిస్తున్నారు. అందుకు కారణం ఏమిటని కూడా వెంకయ్య ఆరా తీశాడు.

ఒక వృద్ధురాలు “కొంతకాలం క్రితం మా ఊరికి ఒక ముని వచ్చాడు. ఆయన మాకు కొన్ని పూలమొక్కలు ఇచ్చాడు. ఆ మొక్కలకు పూలు గుత్తులు గుత్తులుగా పూసేవి. ఒక మొక్కను మనం ఎవరికైనా ఇస్తే అది రెండింతల పూలు పూసేది. అలా ఊరంతా అందరి ఇళ్లలోనూ ఆ పూలగుత్తులు ఉన్నాయి. అప్పటినుంచి మేం చాలా ఆనందంగా ఉంటున్నాం” అని చెప్పింది. వెంకయ్యకి అసూయ కలిగింది. ఎలాగైనా ఆ ఊరిలోని వారందరికీ కష్టాలు వచ్చేటట్లు చేయాలనుకున్నాడు. ఒకరాత్రి రహస్యంగా తన మనుషులతో వారి దగ్గర ఉన్న పూలమొక్కలను పీకేసి ఎవరికి కన్పించకుండా దూరంగా పడేశాడు.

కొన్ని రోజుల తర్వాత వెంకయ్య పనిగట్టుకుని ఆనందపురం వెళ్లాడు. ఏమీ తెలియనట్టు అందరినీ

పద్యము

ఆచార్యున కెదిరింపకు

బ్రోచిన దొర నిండసేయఁ బోకుము కార్యా

లోచనము లొంటిఁజేయకు

ఆచారము విడువఁబోకుమయ్య కుమారా!

భావం : ఓ కుమారా! ఉపాధ్యాయుని ఎదురింప వలదు. నిన్నుగాపాడిన వారిని తిట్టవద్దు. ఏదయినా ఆలోచన చేయుటలో ఒంటరిగా జేయవద్దు. మంచి నడవడిని వదిలి పెట్టవద్దు.

శ్లోకము

**కాయేన మనసా బుద్ధ్యా కేవలైర్విమైరపి,
యోగిణః కర్మ కుర్వన్తి సంగం త్యక్త్వాత్మశుద్ధయే**

భావం : కర్మయోగులు ఏ మాత్రము ఫలాసక్తి లేకుండా, శరీరంచేత, మనస్సుచేత, మమకారం లేని ఇంద్రియాల చేత, అంతఃకరణ శుద్ధి కోసం కర్మ (పని) చేస్తుంటారు.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ముస్సోలి	ఆంధ్రప్రదేశ్
సిమ్లా	తమిళనాడు
మున్నార్	హిమాచల్ ప్రదేశ్
అరకు	ఉత్తరాఖండ్
కొడైకనాల్	కేరళ

‘యఃశ్రావ్యః-శ్రావ్యైశ్చ ‘శ్రుతినిధిం-ఇంద్ర
,శ్రుతి-శ్రుతియై ‘శ్రుతినిధియై-యై
,‘యై-యై-యై : యై-యై-యై

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

పాటిబండ్ల వెంకటపతిరాయలు

ప్రముఖ కవి, రచయిత, స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారులు. 28 డిసెంబర్ 1914లో కృష్ణాజిల్లా వీరులపాడు గ్రామంలో జన్మించారు. సహాయనిరాకరణ, స్వదేశీ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారు. ఈయనకు చిన్నప్పటి నుండి ఖాదీ వస్త్రధారణపై మక్కువ ఎక్కువ. ఎల్లప్పుడూ ఖాదీ వస్త్రాలే ధరించేవారు. ఈయనను 'ఆంధ్రా గాంధీ' అని కూడా పిలిచేవారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. ఎగ్జిమా వ్యాధి శరీరంలో ఏ భాగానికి వస్తుంది?
2. రోజుపాడు పక్షుల సంరక్షణ కేంద్రం ఎక్కడుంది?
3. 'దిండి' ఏ నదికి ఉపనది?

‘గ్రామీణా’ (కృత్తానిగిరింణ)
గౌరవనీయ : రోగిని : గౌరవనీయ

మెదడుకు మేత

తెల్లని పొలంలో నల్లని విత్తనాలు..
చేతితో చల్లుతారు, నోటితో ఏరుతారు?

గౌరవనీయ : రోగిని : గౌరవనీయ

మంచిమాట

ఓడిపోతామనే భయంతో
ప్రయత్నించకపోవడం
కంటే.. ప్రయత్నించి
ఓడిపోవడం మేలు..

- స్వామి వివేకానంద

పరామర్శించాడు. ఆ ఊరి స్థితిగతులు మారిపోయి, మనుషుల మధ్య పొరపొచ్చాలు, గొడవలు కలిగి ఉంటాయని భావించాడు. కాని అక్కడి పరిస్థితిలో ఏమాత్రం మార్పు రాలేదు. ఆ ఊరి ప్రజలు మునుపటి కంటే ఇంకా ప్రేమగా, అభిమానంగా ఉన్నారు. ఒక్క క్షణం వెంకయ్యకు మతిపోయింది. ఆ తరువాత దానికి కారణం ఏమిటో వెంకయ్య బాగా ఆలోచించాడు. అతనికి ముని మహిమ ఏమిటో అర్థం అయ్యింది. 'ఆ మహానుభావుడు అభిమానం, స్నేహం, ప్రేమ అనే పూలతోటలు ఇండ్ల లోగిళ్లలో కాదు జనాల మనసుల్లో నాటాడు. మొక్కల్లాగే అవి దినదినాభివృద్ధి చెంది వారి హృదయం నిండి విచ్చుకున్నాయి. అందుకే బాహ్యంగా పెరిగిన మొక్కలు లేకపోయినా వారి ప్రవర్తనలో మార్పు రాలేదు. ఇక ముందు కూడా మార్పు రాదు.' అన్న సత్యం బోధపడ్డ వెంకయ్య ఇక ఆ ఊరి జోలికి వెళ్లే ప్రయత్నం చేయలేదు. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధ్ర సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీదేవి

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అశ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం

కుటుంబంతో ఉల్లాసంగా గడుపుతారు. ఉద్యోగప్రయత్నాలు సానుకూలం. సేవాభావాన్ని చాటుకుంటారు. వ్యాపారులు మరింత పురోగతి సాధిస్తారు. ఉద్యోగులకు ముఖ్య సమాచారం ఉత్సాహాన్నిస్తుంది. రాజకీయవేత్తల యత్నాలు అనుకూలిస్తాయి. కళాకారులు, రచయితలకు అవకాశాలు దక్కుతాయి. 2,3 తేదీల్లో ఖర్చులు. స్వల్ప రుగ్మతలు. వినాయకుని అర్చించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

విలువైన సమాచారం అందుకుంటారు. ఆత్మీయులు మీకు అన్ని విధాలా చేయూతనిస్తారు. నిరుద్యోగులకు విజయావకాశాలు. వ్యాపారులు అనుకున్న విధంగా లాభపడతారు. ఉద్యోగులకు కొన్ని ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలకు అనుకోని ఆహ్వానాలు. సాంకేతిక, పరిశోధనా రంగాల వారికి కొత్త ఆశలు. 28, 29 తేదీలలో దూరప్రయాణాలు. దత్తాత్రేయుని పూజించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. వాహనయోగం. కొన్ని సంఘటనలు ఆకట్టుకుంటాయి. మీ అంచనాలు కొన్ని నిజమవుతాయి. కాంట్రాక్టులు దక్కి ఉత్సాహంగా సాగుతారు. వ్యాపారులు విస్తరణ కార్యక్రమాలు చేపడతారు. ఉద్యోగులు బాధ్యతలను సమర్థతతో నిర్వహిస్తారు. కళాకారులు, వైద్యులు విజయాలు సాధిస్తారు. 29,30 తేదీలలో వృథా ఖర్చులు. కుటుంబంలో విభేదాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్లేష

కార్యక్రమాలలో విజయం. కుటుంబంలో అనుకూలస్థితి ఉంటుంది. ఇంటిలో శుభకార్యాలపై చర్చిస్తారు. సేవా కార్యక్రమాలలో చురుగ్గా పాల్గొంటారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ఊరట లభిస్తుంది. రాజకీయవేత్తలకు నూతనోత్సాహం. రచయితలు, క్రీడాకారుల సమస్యలు తీరే సమయం. 30,1 తేదీల్లో ఆవుల నుంచి ఒత్తిడులు. వేంకటేశ్వరస్వామిని పూజించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ,
ఉత్తర 1వ పాదం

ఉత్సాహంగా పనులు చేపడతారు. ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. విద్యార్థుల నిరీక్షణ ఫలిస్తుంది. నిరుద్యోగులకు ఉపాధి అవకాశాలు. భూముల క్రయవిక్రయాలలో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు మరింతగా అందుతాయి. ఉద్యోగులకు నూతనోత్సాహం. సాంకేతికవర్గాలకు కొత్త ఆశలు చిగురిస్తాయి. 3,4 తేదీల్లో ఒత్తిడులు. శ్రీరామస్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

నిరుద్యోగుల ఉద్యోగయత్నాలలో పురోగతి. సమాజంలో విశేష గౌరవం. సన్నిహితులతో వివాదాల పరిష్కారం. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు కలసివస్తాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నతస్థాయి నుంచి సహకారం. రాజకీయవేత్తలకు పదవులు దక్కువచ్చు. పరిశోధకులు, వైద్యుల సేవలు విస్తృతమవుతాయి. 29,30 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. సుబ్రహ్మణ్యష్టకం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఏ పని చేపట్టినా విజయవంతం అవుతుంది. మీ సేవలకు తగిన గుర్తింపు లభిస్తుంది. ఆస్తుల వ్యవహారాలలో ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. వ్యాపారులు కొత్త భాగస్వాములతో ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. ఉద్యోగులు అందరి మెప్పు పొందుతారు. పారిశ్రామిక వేత్తలు ముందడుగు వేస్తారు. కళాకారులు, రచయితల కృషి కొంత ఫలిస్తుంది. 28,29 తేదీలలో అనుకోని ఖర్చులు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

సమాజంలో విశేష గౌరవం పెరుగుతుంది. విద్యార్థుల ప్రతిభాపాటవాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తారు. వ్యాపారులు విస్తరణ పనుల్లో విజయం సాధిస్తారు. ఉద్యోగులు కీలక సమాచారం అందుకుంటారు. కళాకారులు గుర్తింపు పొందుతారు. క్రీడాకారుల ఆశలు కొన్ని ఫలిస్తాయి. 1,2 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. నృసింహస్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ,
ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

కుటుంబంలో మనశ్శాంతి లోపిస్తుంది.

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

ఆరోగ్యపరమైన సమస్యలతో సతమతమవుతారు. బంధువుల నుంచి ఒక ముఖ్యమైన సమాచారం అందుతుంది. ఖర్చులు అధికంగా ఉంటాయి. వ్యాపారులకు సామాన్య లాభాలు దక్కుతాయి. ఉద్యోగులకు మార్పులు. కళాకారులు, క్రీడాకారులు లక్ష్యసాధనలో ముందడుగు వేస్తారు. 30,1 తేదీల్లో శుభవార్తలు. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,
శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు చేపడతారు. వివాహ, ఉద్యోగయత్నాలు కలసివస్తాయి. భూవివాదాలను అత్యంత నేర్పుగా పరిష్కరించుకుంటారు. ఎదురు చూసిన ఉద్యోగాలు దక్కే అవకాశం. వ్యాపారులు లాభాల బాటలో నడుస్తారు. ఉద్యోగులు ప్రశంసలు అందుకుంటారు. రాజకీయ వేత్తలు ఉపాధి అవకాశాల కోసం ప్రయాణాలు. శివాష్టకం పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

వ్యతిరేకులను నైతం అనుకూలురుగా మార్చుకుని ముందుకు సాగుతారు. స్థిరాస్తి కొనుగోలులో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులు ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. ఉద్యోగులకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. కళాకారులు కొంత కష్టపడ్డా ఫలితం దక్కించుకుంటారు. క్రీడాకారులు, రచయితలకు శుభవార్తలు అందుతాయి. 29,30 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

పలుకుబడి మరింత పెరుగుతుంది. ఆదాయం అనుకూలిస్తుంది. దీర్ఘకాలిక రుణబాధలు తీరతాయి. కొన్ని కీలక నిర్ణయాలు తీసుకుని అందర్నీ ఆశ్చర్యపరుస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలలో ఆటంకాలు అధిగమిస్తారు. వ్యాపారులు విస్తరణ కార్యక్రమాలు ముమ్మరం చేస్తారు. ఉద్యోగులకు హెచ్చుతగ్గులు దక్కువచ్చు. పారిశ్రామికవేత్తలకు సంస్థల ఏర్పాటులో విజయం. 3,4 తేదీల్లో అనారోగ్యం. దుర్గాస్తోత్రాలు పఠించండి.

అధారాలు

అడ్డం

1. వ్యాపారపు పొత్తు, పనిలో పాలు పంచుకోవటం (4)
3. చివరి దశ (4)
6. సారము (2)
8. తెలివితేలినివాడు, మూర్ఖుడు, అపద (3)
9. అందువలన (3)
11. బహిష్కరణ వంటిదే (2)
12. కోపానికి అనుకరణ, ధుమదుమ లాంటిదే! (4)
13. దుస్తరము ఆద్యంతాలు (2)
14. శేషము (3)
16. మధ్యలో అటుగా నీట తొలగిన ఊటనీరు, గ్రామము (2)
19. రాయబారి (2)
21. చుట్టల చుట్టల తీపిపదార్థం (3)
22. గాంధీగారు దీనిపాలు త్రాగారు (2)
24. అటుగా ఇల్లు (2)
25. రాతిరి (2)
26. ఎన్నికలలో దొంగఓట్లు వేయడం వంటి మోసాలకు వ్యవహార ఆంగ్లపదం (3)
27. చక్కిలం, జంతిక (3)
29. వినోబా... భూదానోద్యమనేత (2)
31. టర్నింగ్ పాయింట్ కు తెలుగు వ్యవహారం (3)
32. దీన్ని పరిరక్షణ చేసుకోవడం మనిషి కర్తవ్యం (5)

నిలువు :

1. రచయితకు అవసరమైనది, ఊహాశక్తియే మరొకలా! (5)
2. తన సౌఖ్యం, తన భాగ్యం మాత్రమే చూసుకునేవారు (5)
4. కంచుకము (3)
5. అగడ్త (4)
7. రావణ, హిరణ్యకశిప, ఘటోత్కచులు (4)
10. ఫలము (3)
15. ప్రేమలేఖల మధ్య ఇవిపెట్టి పంపడం ఒకప్పుడు ఉండేది (6)
16. ఆసరా, అండ (2)
17. ప్రకాశితము (4)
18. శ్రీశ్రీ, ఆరుద్ర, అబ్బూరి కలసి వెలయించిన కావ్యం (3)
20. మీరు చదువుతున్న పత్రికయే! (3)
23. వేపముందు ఏనుగు ఒక సుగంధపు ఆకు (4)
28. సుగ్రీవపత్ని (2)
30. పీచు, అరణ్యవాసానికి వెదుతూ రామలక్ష్మణులు కట్టిన బట్టలు (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-324

	1		2		3	4		5
6					7			
	8					9	10	
11			12					13
	14	15				16		
17				18		19		20
21				22	23			24
		25		26				
27	28			29			30	
	31				32			

పదరసం - 324

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలును పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 జూలై 12 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 320 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

విజేతలు: వనమాల రామలింగాచారి - యాదగిరిగుట్ట, మత్తరాజ విజయలక్ష్మి - కామారెడ్డి, వెల్లాల ఉమామహేశ్వర శర్మ - అనంతపురం, కొండుపర్తి నరసింహస్వామి - భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత :

వెల్లాల ఉమామహేశ్వర శర్మ - అనంతపురం

పాన్ ఇండియా మోజులో టాలీవుడ్!

తమిళులు ఏది చేసినా అతిగా ఉంటుందని అంటారు. కానీ కొన్ని విషయాల్లో మన తెలుగువాళ్ళూ అందుకు తీసిపోరనిపిస్తుంది. ఒకరు ఓ పంథాలో వెళ్లి విజయాన్ని అందుకుంటే... ఇక అందరూ అదే బాట పడతారు. అది కొంతకాలానికి రోటీన్ అయిపోతుందనే ఆలోచన కొన్ని ఎదురుదెబ్బలు తగిలిన తర్వాత కానీ గ్రహింపుకు రాదు. ఇంతలో జరగాల్సిన నష్టం జరిగిపోతుంది. సినిమా రంగంలో ఇదే పోకడ ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. ట్రెండ్ సృష్టించేవారు ఒకరుంటారు. దానినే ఆ తర్వాత నాలుగైదేళ్లు పాలో అయిపోతుంటారు. దానిని బ్రేక్ చేసే ఆలోచనే చాలామంది చేయరు. 'రాజమౌళి తెరకెక్కించిన 'బాహుబలి' పాన్ ఇండియా మూవీగా గుర్తింపు తెచ్చుకుని వందల కోట్ల రూపాయలను కలెక్ట్ చేసింది, మనం కూడా అదే దారిలో సాగిపోదాం, కోట్లు గడించేద్దాం' అనే భావన మన దర్శకు నిర్మాతల్లో పాతుకుపోయింది. పర్యవసానంగా ఇప్పుడు టాలీవుడ్లో ఏకంగా పది, పదిహేను పాన్ ఇండియా చిత్రాలు రూపుదిద్దుకుంటున్నాయి.

ప్రభాస్ చిత్రాలన్నీ అదే కోవలో...

'బాహుబలి' చిత్రంతో ప్రభాస్ పాన్ ఇండియా స్టార్గా మారిపోయాడు. ఆ తర్వాత అతను చేసే సినిమాలన్నీ ఆ స్థాయిలోనే ఉండాలనేది ఫిక్స్ అయిపోయింది.

అలా వచ్చిన 'సాహో' కమర్షియల్గా సౌత్లో క్లిక్ కాకపోయినా, ఉత్తరాదిని బాగానే కలెక్ట్ చేసింది. దాంతో ప్రభాస్ 'రాధేశ్యామ్' సినిమానూ పాన్ ఇండియా స్థాయిలోనే తీస్తున్నారు. అతి త్వరలోనే ఇది విడుదల కానుంది. ఇక ప్రస్తుతం ప్రభాస్ తో హిందీ చిత్రాల దర్శకుడు ఓంరౌత్ తీస్తున్న 'అదిపురుష్' (తీడీ చిత్రం, కన్నడ దర్శకుడు ప్రశాంత్ నీల్ చేస్తున్న 'సలార్' పాన్ ఇండియా సినిమాలో.

తెలుగు దర్శకుడు నాగ అశ్వినీ... ప్రభాస్ తో తెరకెక్కించబోతున్న సైన్స్ ఫిక్షన్ థ్రిల్లర్ మూవీ కూడా ఆ కోవకు చెందిందే. ఇందులో నాయకగా దీపికా పదుకొనె నటిస్తుంటే, అమితాబ్ బచ్చన్ ఓ కీలక పాత్ర చేయబోతున్నారు. మిగిలిన టాలీవుడ్ హీరోలు పాన్ ఇండియా సినిమాలు చేస్తూ, తమని తాము ప్రూవ్ చేసుకునే పరిస్థితిలో ఉండగా, ప్రభాస్ మాత్రం ఇప్పటికే పాన్ ఇండియా స్టార్ గా గుర్తింపు తెచ్చుకోవడం విశేషం.

'బాహుబలి' మనవాళ్ళపై వేసిన మరో ముద్ర ఏమంటే... సినిమాను రెండు భాగాలుగా విడుదల చేయడం! గతంలో కొన్ని చిత్రాలు సీరిస్ గా వస్తుండేవి, ఇప్పుడూ వస్తున్నాయి. కానీ పెరిగిన బడ్జెట్ను, మూవీపై క్రియేట్ అయిన హైప్ ను దృష్టిలో పెట్టుకుని మూడు, నాలుగు గంటల నిడివిలో సినిమాను తీసేసి, దానిని రెండు భాగాలుగా విడుదల చేయడం అనేది ఈ మధ్య కాలంలో 'బాహుబలి'తోనే జరిగింది. అయితే తొలి భాగానికి వచ్చిన స్పందనను అనుసరించి, రెండో భాగంలో కొద్ది పాటి మార్పులు చేర్పులు, రీమాట్ మనవాళ్ళు చేస్తున్నారు. అలా తెరకెక్కిన మరో దక్షిణాది చిత్రం 'కేజీఎఫ్'. దీనికి సంబంధించిన రెండో భాగం విడుదల కావాల్సి ఉంది. ఇక ఇదే బాటలో వస్తున్న మరో పాన్ ఇండియా మూవీ అల్లు అర్జున్ నటించిన 'పుష్ప'. దీనిని కూడా రెండు భాగాలుగా రిలీజ్ చేస్తామని అంటున్నారు. అలానే సెట్స్ పై ఉన్న 'సలార్'ను రెండు భాగాలుగా రూపొందిస్తారనే వార్తలు వస్తున్నాయి.

దేశవ్యాప్తంగా సూపర్ క్రేజ్ సంపాదించుకున్న మరో సినిమా 'ఢిల్లీ టోల్ ఆర్'. దీనికి ట్యాగ్ లైన్ గా రాజమౌళి 'రౌద్రం రణం రుధిరం' అని పెట్టినా అవేమంత పాపులర్ కాలేదు. ఎస్టీఆర్, రామ్చరణ్ హీరోలుగా చేస్తున్న ఈ సినిమాలో ఉత్తరాదికి చెందిన

అజయ్ దేవ్ గన్, అలియాభట్ నటిస్తున్నారు. ఇది ఐదు భాషల్లో విడుదలకు సిద్ధమౌతోంది. విజయ్ దేవరకొండ, పూరి కాంచినేషన్ తో తెలుగు, హిందీ భాషల్లో రూపుదిద్దుకుంటున్న 'లైగర్' కూడా దేశవ్యాప్తంగా రిలీజ్ కు రెడీ అవుతోంది. ఇదిలా ఉంటే... మేజర్ సందీప్ ఉన్నికృష్ణన్ జీవితగాథ ఆధారంగా అడివి శేష్ పాన్ ఇండియా మూవీ 'మేజర్'లో నటిస్తున్నాడు. సమంత టైటిల్ రోల్ లో గుణశేఖర్ 'శాకుంతలం'ను పాన్ ఇండియా మూవీగా తెరకెక్కిస్తున్నాడు. మలయాళ నటుడు దేవ్ మోహన్ ఇందులో దృవ్యంతుడిగా నటిస్తున్నాడు. ఇదే కోవలో రామ్చరణ్ - శంకర్, ఎస్వీయార్ - ప్రశాంత్ నీల్; ఎస్వీయార్-కొరటాల శివ; ధనుష్-శేఖర్ కమ్మూల, శ్రియా 'గమనం', కీర్తి సురేశ్ 'గుడ్ లక్ సఖీ', రానా-అచంట గోపీనాథ్ చిత్రాలు పాన్ ఇండియా స్థాయిలో తెరకెక్కి విడుదల కాబోతున్నాయి.

ఒకటి కాదు, రెండు కాదు ఏకంగా పదికి పైగా సినిమాలు అలా తయారవుతున్నాయంటే... మనవాళ్ళ లక్ష్యం భారీగా ఉందనేది అర్థమౌతోంది. అయితే ఈ చిత్రాలను ఆయా ప్రాంతాలలో సరైన రీతిలో ప్రమోషన్ చేసుకుని, విడుదల చేయాలి ఉంటుంది. 'బాహుబలి' విషయంలో అలా జరిగింది. కానీ తూతూ మంత్రంగా ఐదు భాషల్లో విడుదల చేశామని చెప్పుకుంటే, ఉపయోగం ఉండకపోగా, ఆ తర్వాత విడుదలయ్యే చిత్రాల క్రేజ్ ను కీల్ చేసినట్టూ అవుతుంది. కాబట్టి పాన్ ఇండియా మూవీస్ తీస్తున్న నిర్మాతలు, దర్శకులు అచితుావి అడుగు వేయడం ఎంతో అవసరం. అప్పుడే ఈ ట్రెండ్ మరి కొన్నేళ్ల పాటు విజయవంతంగా సాగి తెలుగు సినిమా రంగానికి జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపును తీసుకొస్తుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తామెవరో, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులలో
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

మహాత్మా జావహర్ లాల్ నెహ్రూ

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు నవ్వమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికి వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2200 రూపాయలకే లభిస్తుంది.

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

పిలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 28.06.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 33

G. PULLA REDDY

DEGREE & P.G. COLLEGE

(Affiliated to Osmania University)

MEHDIPATNAM, HYDERABAD - 28

Ph : 23513154

English Medium **Estd 1994** Co-Education

(A College Striving for Excellence in Quality Education)

COURSES OFFERED

B.Sc

(M.S.Cs)
(M.P.Cs)
(M.E.Cs)

B.Com

(Computers)
(General)

M.Sc

(Mathematics)
(Physics)

WE HAVE : ♦ Well Equipped Labs & Library ♦ Qualified & Experienced Faculty ♦ Well Furnished Classrooms ♦ Campus Placements

For Details contact office between 10.00 A.M. & 5.00 P.M

PRINCIPAL